

Požar med Gabrjami in Vrhom, takojšen poseg preprečil večjo škodo

9

Film Fortapàsc dobitnik nagrade za najboljši scenarij Sergio Amidei

10

Družba KB1909 v težkem obdobju splošne finančne in gospodarske krize uspešno prodala svoje obveznice

2

Intercampus v Miljah

6

Primorski dnevnik

NEDELJA, 26. JULIJA 2009

št. 176 (19.575) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 040 533382, fax 040 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Junaki morajo ostati brez madeža

DUŠAN UDOVIČ

Že od nekdaj je tako, zato se ni čuditi. Bolj kot se zgodovinska dejstva prikazujejo v črnbeli tehniki in se namenoma zavijajo v bleščeč plašč plemenitosti in »domovinskega čuta«, bolj ostaja za takšno razlago vtis, da obstaja nekje slaba vest, ki hoče na tak način prikriti temno plat medalje. Tako je bilo tudi na petkovem srečanju o povojni paravojaški organizaciji Gladio, ki je potekala v etabliranem okviru Mittelfesta. Kdor je mislil, da o zgodovini nekaj ve, ga je obšel dvom, saj je moral po besedah predsednika Mittelfesta ugotoviti, da so gladiatorji zaslužni za to, da tedanja Jugoslavija ni prodrla do Tilmenta, do koder je hotela, oni pa so branili svobodni svet in bili tako predhodniki nove Evrope. Kratko, enostavno in učinkovito, kot televizijska reklama za pralni prašek.

Da ne bo nesporazumov: po tolikih letih je prav, da se razkrijejo okoliščine, v katerih je nastala ob naši meji tajna polvojaška struktura, ki je, podobno kot v drugih državah zahodne Evrope predstavljala nekakšno obrambno linijo v letih hladne vojne, ko je bil zahod obseden od nevarnosti potencialnega napada iz vzhoda. Na nek način je takšno strukturo v luči interpretacije zgodovinskega dogajanja možno razumeti celo kot logično. Zato je lahko neposredno pričevanje generala kot vodje Gladia in drugih protagonistov tudi zanimivo.

Toda pri tej zgodbi moti to, kar je sistematično zamočeno, kajti grde zgodbe, ki bi lahko vrgle senco na »junake«, je bolje pomesti pod preprogo. Ni dobro govoriti o tem, da so se gladiatorji proslavili z večdesetletnim preganjanjem Slovencev videmske pokrajine, da so bili odraz skrajne nacionalistične desnice, za katero so bili Slovenci a priori obravnani kor sovražnik države. Vse je verodostojno in na podlagi dokumentov zabeleženo v knjigi Mračna leta Benečije in v številnih drugih publikacijah. Tudi to je danes del zgodovine, za tistega seveda, ki želi o tem kaj vedeti. To pa ni primer Gladia in njegovih voditeljev, ki bi lahko z nekaj človeškega dostojanstva priznali vsaj to, da je pri njihovi domovinski vnemi nastala tudi neka, imenujmo jo »kolateralna škoda«. In bi morda našli kakšno besedo opravičila, za vse tiste, ki so jih kruto in neupravičeno preganjali. Seveda ni pričakovati, da bi se kaj takšnega zgodilo, kajti junaki, branitelji okopov demokracije sveta in snovalci Evrope morajo ostati brez madeža.

KABUL - Pet ranjenih italijanskih vojakov

V Afganistanu spet napad na Italijane

Razmere v državi se iz dneva v dan zaostrejejo

ČEDAD - Razprava v sklopu Mittelfesta

Za prihodnost Evropske unije je ključna širitev na vzhod

ČEDAD - O 20-letnici padca berlinskega zidu in o prihodnosti Evropske unije sta se v Čedadu v sklopu Mittelfesta pogovarjala nekdanji

slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel in novinar Toni Capuozzo. Do izraza sta prišla dva precej različna pogleda na Evropsko unijo, za pri-

hodnost katere bo po Ruplovem mnenju ključna dodatna širitev na vzhod.

Na 3. strani

KABUL - Pet italijanskih vojakov je bilo včeraj ranjenih v dveh ločenih napadih talibanov. Razmere v Afganistanu se na splošno precej zaostrejejo. Na eni strani imamo naraščajočo ofenzivo zahodnih sil, na drugi pa gverilo in samomorilske napade talibanov. Prvi napad se je zgodil zjutraj na cesti pri mestu Ferat, kjer so pripadniki italijanske vojske padli v zasedo gverilcev. Pozno popoldne pa je samomorilski napadalec na motorju sprožil bombo, ko je mimo zapeljal italijanski oklepnik. V napadu so bili štirje vojaki ranjeni. Nihče od njih menda ni v smrtni nevarnosti.

Na 20. strani

V Trstu »kontroverzni« Giampaolo Pansa

Na 4. strani

Nova huda nesreča med Bazovico in Peskom

Na 5. strani

V Novi Gorici se okuženi ne držijo preventivnih ukrepov

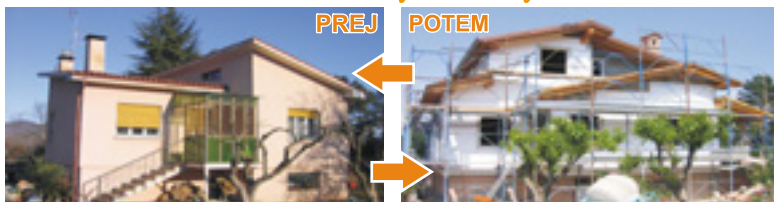
Na 9. strani

Sidro iz Doberdoba išče pomole

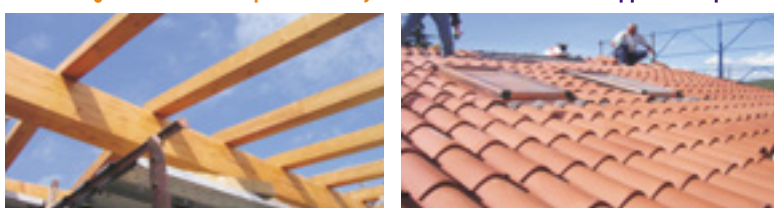
Na 10. strani

CRISMANI DAVID
od leta 1985 GRADBENO PODJETJE

Gradimo vam ideje in sanje

Prenova zgradb - fasadni toplotnoizolacijski sistemi (isolamento a cappotto traspirante)

Lesene strehe - različne termične izolacije in kritine

Mob. 338.8313006 - Tel. Fax 040.220573 - Križ, 175 - Trst
www.crismanidavid.it info@crismanidavid.it

Železnina Terčon

plissé

NABREŽINA 124

tel. 040 200122

Martina
grafika - inšopisi - galanterija

**30%
POPUSTI!
50%**

**40%
Na vseh
poletnih
artiklih!**

Dolina, 463

FINANCE - Goriški holding izdal obveznice KBG2 za več kot deset milijonov evrov

Družba KB1909 uspešno prodala svoje obveznice

Pri družbi menijo, da je to velik znak zaupanja - Boris Peric: »Večjih investicij v tem trenutku ni na vidiku«

GORICA - Finančna družba KB1909 je uspešno zaključila prvo prodajo navadnih imenskih obveznic družbe, kar po mnenju predstavnikov družbe dokazuje, da goriški holding uživa visoko zaupanje v poslovnem okolju. Obveznice bodo jeseni po vsej verjetnosti uvrščene na trg Ljubljanske borze. Predsednik družbe Boris Peric medtem opozarja, da KB1909 v kratkem roku nima namena opraviti večjih investicij, ker se splošno stanje na finančnih trgih še ni stabiliziralo.

Skupna nominalna vrednost celotne izdaje obveznic KBG2 znaša 10.250.000 evrov, in sicer v 205 apoenih po 50.000 evrov. Obrestna mera obveznic KBG2 je spremenljiva in znaša šestmesečni Euribor + 275 b.t. Pribitek nad šestmesečnim Euriborjem je nespremenljiv. Datum dosvetja zadnjega izplačila iz obveznice je 24. julij 2012. Način izplačila glavnice je obročni in se bo izplačal v šestih enakih polletnih obrokih, vsakega 24. januarja in 24. julija v letu do končnega izplačila obveznic.

Zanimanje, ki je bilo izkazano za nakup obveznic KBG2, je prese-

glo ponujeno vrednost izdaje, kar dokazuje, da KB1909 uživa visoko zaupanje v poslovnem okolju, piše v tiskovnem sporočilu goriške družbe. V sporočilu je še zapisano, da je namen izdaje obveznic izboljšanje strukture ročnosti virov financiranja in utrditev finančne stabilnosti družbe. Organizacijo izdaje obveznic je izvajala Nova Ljubljanska banka d.d.

Po vpisu imetnikov obveznic v centralni register pri KDD - Centralni klirinško depotni družbi d.d. bo družba KB1909 pridobila potrebna soglasja in uvrstila obveznice v trgovanje na organiziranem trgu Ljubljanske borze. Po vsej verjetnosti bodo obveznice KBG2 uvrščene na organiziran trg Ljubljanske borze jeseni. Družba KB1909 bo imela na Ljubljanski borzi dve obveznici, in sicer KBG1 in KBG2. Finančna delniška družba KB1909 je finančni holding, ki predstavlja krovno družbo Skupine KB1909. Skupino KB1909 poleg matične družbe sestavlja še vrsta odvisnih in povezanih družb. Poslovanje družbe in Skupine

Boris Peric

KB1909 je osredotočeno predvsem na območje Furlanije-Juljske krajine in Slovenije ter na trgih srednje in jugovzhodne Evrope.

Predsednik družbe KB1909 Boris Peric je v telefonskem pogovoru povedal, da so se za izdajo obveznic odločili zaradi stabilizacije finančnih

virov oziroma za odplačilo kratkoročnih kreditov. Potrdil je, da je bila prodaja obveznic KBG2 nadvse uspešna, saj je preseгла zastavljeno mejo desetih milijonov evrov skupne vrednosti. Obveznice so kupili razni finančni subjekti iz več držav, med temi so nekatere italijanske banke, bančni zavodi iz Furlanije-Juljske krajine, finančna družba Finest in dunajska Adria Bank.

Peric je poudaril, da je obrestna mera trenutno zelo nizka. Učinki globalne krize se nedvomno poznajo in podjetja so v težavah, ker od bank ne prejema potrebnih kreditov. »Naši vlagatelji pa so dokazali, da zaupajo v družbo KB1909,« je pristavil. Novih investicijskih načrtov v kratkem roku ni na vidiku, goriška družba je trenutno, tako kot večina finančnih akterjev, dejansko na preži. »V tem trenutku se ne pomikamo v to smer, ker menimo, da je v tem obdobju boljše počakati. Čakamo na stabilizacijo splošnega stanja na trgih, saj marsikatera banke in finančne institucije še niso dovolj stabilne,« je bil jasen Peric. (af)

Hrvaški minister za prevoze po nesreči ponudil odstlop

ZAGREB - Hrvaški minister za promet in infrastrukturo Božidar Kalmeta je v petek zaradi tragične železniške nesreče pri Splitu, v kateri je umrlo šest ljudi, 55 pa je bilo poškodovanih, premierki Jadranki Kosor ponudil odstlop, a ga je ta zavrnila, je včeraj sporočila tiskovna predstavnica ministrstva Marina Halužan. Na patološkem oddelku splitske bolnišnice so sicer včeraj s pomočjo sorodnikov in prijateljev identificirali vseh šest smrtnih žrtev. Gre za štiri hrvaške državljane, vsi prihajajo iz Zagreba, francosko državljanko in dvojnega državljana Srbije in Španije z bivališčem v Sloveniji. Iz splitske bolnišnice so še sporočili, da na zdravljenju pri njih ostaja 13 oseb. Štirje so na nevrokirurgiji, na intenzivni negi otroškega oddelka pa je mla-doletna Francozinja, ki je utrpela hude notranje poškodbe. V nesreči je bil poškodovan tudi strojevodja vlaka, ki je bil hospitaliziran, a se je bil sposoben pogovarjati, tako da so policisti z njim že opravili informativni pogovor. Nesreča nagibnega vlaka z 90 potniki, ki je bil na poti iz Zagreba v Split, se je zgodila po dolgem ravnem delu železniške proge, ki mu sledi ovinek, na katerem je vlak popolnoma iztiril. Po navedbah potnikov je vlak v določenem trenutku začel naglo pospeševati, strojevodja jih je obvestil, da so vlaku odpovedale zavore, nato pa je iztiril. Eden od vagonov se je zaradi silovitosti udarca prepolovil.

V sloveniji doslej sto primerov nove gripe

LJUBLJANA - V nacionalnem referenčnem laboratoriju za influenco Inštituta za varovanje zdravja (IVZ) so danes potrdili še tri primere okužbe z novim virusom gripe. S tem je število obolelih v Sloveniji naraslo na 100. Okuženi so moški in ženska, ki sta se vrnila iz Španije, ter ženska, ki se je vrnila iz Grčije. Oboleli so kazali znake, značilne za okužbo z omenjenim virusom, je navedeno na spletni strani IVZ. Poleg tega so v laboratoriju IVZ pregledali še 12 drugih vzorcev, ki pa so negativni. Doslej so v laboratoriju skupno pregledali že 453 brisov, ki so bili negativni.

Prvi primer nove gripe je Slovenija zabeležila 19. junija, prvi primer skupinske okužbe pa mesec kasneje, 19. julija, ko so okužbo z novo gripo odkrili pri skupini maturantov, ki so se vrnili z izleta v Grčiji.

Toča oklestila Prekmurje

MORAVCI - Toča velikosti orehov je minulo noč okoli 1.30 zajela del Prekmurja, in sicer naselja Selo, Prosenjakovci, Čikečka vas, Vučja Gomila in Fokovci v občini Moravske Toplice. Po poročanju Centra za obveščanje Uprave za zaščito in reševanje, je največje škode povzročila na poljsčinah in vinogradih. Toča je poškodovala še nekaj avtomobilov, v naselju Fokovci tudi dve strehi. Prizadeto območje sta si ogledala poveljnik Civilne zaščite in župan občine Moravske Toplice, so še zapisali v sporočilu za javnost.

LJUBLJANA - Predlog Slovenske nacionalne stranke

Zmago Jelinčič se je spraval na poslanca italijanske in madžarske manjšine

LJUBLJANA - Vodja Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič predlaga spremembo slovenske ustave, s katero bi ukinili zajamčeno parlamentarno zastopstvo italijanske in madžarske manjšine. Poslanec italijanske narodnosti Roberto Battelli je Jelinčičev oče, da v parlamentu deluje v interesu Italije na škodo Slovenije označil za popolno neumnost. Obtožbo SNS je zavrnil tudi poslanec madžarske skupnosti Laszlo Göncz.

»V zadnjem času je protislovensko delovanje predstavnikov obeh manjšin preseglo vse meje,« je dejal Jelinčič. Za vložitev predloga potrebuje podpise 20 poslancev, ki jih bo zelo težko dobil. Vodja SNS se je spraval zlasti na Battellija, kot soprodpisnika v Svetu Evrope sporne resolucije z imenom Združitev razdeljene Evrope (enačba komunizma z nacizmom), ki je ustvarila kar nekaj problemov v odnosih med Rusijo in Slovenijo. Sam predlog po prepričanju Jelinčiča ne posega v demokratičnost in ne v pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti. Izpostavil je tudi, da Slovenija nima svojega predstavnika niti v italijanskem niti v madžarskem parlamentu.

Poslanec SNS Zmago Jelinčič

Tovrstno delovanje predstavnikov italijanske manjšine v slovenskem parlamentu se po Jelinčičevem mnenju »vleče že kar nekaj časa«. Izpostavil je še nekdanjega koprškega poslanca Aurelija Jurija, ki je »kot evropski poslanec odstopil z določene funkcije, ker je preferiral interese sosednjih držav pred interesi Slovenije«.

Zelo močno je po njegovem tudi delovanje madžarskih krogov pre-

Poslanec Roberto Battelli

ko madžarske manjšine, ki pomeni med drugim zahteve, da se učiteljem na dvojezičnih šolah dvigne zahtevnost poznavanja madžarskega jezika. To po Jelinčičevem mnenju pomeni, da bi radi izrinili slovenske, madžarsko govoreče učitelje in jih v šolah nadomestili z Madžari.

Na Jelinčičev predlog se je ostro odzval mariborski časnik Večer s komentarjem izpod peresa Sama Trtni-

ka z naslovom Napad na manjšini. »Pomemben razlog, da Jelinčičev predlog tudi v poletnem času ni zanimarjiv in je pravzaprav skrb zbujajoč, je gospodarska in finančna kriza. Ni prvič v zgodovini, da se je politika v času gospodarske krize spravila nad manjšino. V takšnih časih je običajno mogoče slišati, da manjšina poštenim državljanom jemlje kruh,« beremo v Večer.

Pri tej temi moramo pogledati tudi na drugo stran Alp. Če mi jemljemo pravico narodnostnim manjšinam do sodelovanja v političnem življenju, od kod potem nam pravica, da očitamo Avstrijcem, zakaj na avstrijskem Koroškem še vedno ne stojijo dvojezične table? S takšno ureditvijo, kot jo imamo sedaj, smo pometli pred svojim pragom in lahko mirne vesti komurkoli v Evropi očitamo, česa ni storil za predstav-nike manjšine.

Oziroma kot pojeta Murat in Jose: »A še veš, kaj so skini nar'dil' Belini? Če mora on domov, poklič' mo tud' vse Slovence k' so v Argentini in dr'gje, da se vrnejo pod Triglav, kjer Slovenci živimo«. Vidiš, Zmago, taka logika je mimo, sklene komentator mariborskega dnevnika.

DEŽELA - Stališči SKP in sindikata UIL

Kritično o obhodnicah

»Gre za nepotrebno tratenje davkoplačevalskega denarja«

TRST - Sindikat UIL in Stranka komunistične prenovе kritizirata ustanovitev t.i. obhodnic za varovanje javnega reda, za katere se je odločila Dežela Furlanije-Juljske krajine. Medtem ko deželni vodja UIL Luca Visentini govori o tratenju javnega denarja, se deželni poslanec Komunistične prenovе Roberto Antonaz sprašuje kdo bo plačal obhodnice v primeru, da bo ustavno sodišče razveljavilo deželni zakon.

»Po tej poti naša dežela postaja najbolj rasistična in nestrpna dežela v Italiji,« ugotavlja Antonaz. Nekdanji odbornik v Illyjevi deželni vla-

TAJNIK UIL LUCA VISENTINI

di podčrta, da se je za nezakonitost tako zastavljenih obhodnic opredelila celo rimska vlada, ki je enako politično obarvana kot deželna.

ROBERTO ANTONAZ (SKP)

Visentini pravi, da je nova deželna zakonodaja na področju javne varnosti nepotrebna in hkrati škodljiva.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ - GORICA

in SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE - POKRAJINSKA SEKCIJA GORICA
v sodelovanju s SLOV.I.K. - om

dr. BORIS PLESKOVIČ

vodja oddelka za pomoč državam v razvoju
pri Svetovni banki v Washingtonu

Gospodarska kriza in možne rešitve

torek, 28. julija 2009, ob 19. uri

KBcenter - Korzo Verdi 51 - Gorica

ČEDAD - Zadnja okrogla miza na Mittelfestu

Padec berlinskega zidu ne predstavlja konca zgodovine

Pogovor med nekdanjim ministrom Ruplom in novinarjem Capuozzom

ČEDAD - Dva precej različna pogleda na Evropo sta prišla do izraza na zadnji okrogli mizi ciklusa »Mittelincontri – Prove d'Europa« (Mittelsrečanja – Poskusi Evrope), ki se je odvijal v okviru letošnjega čedajskega Mittelfesta. Z odgovornim za deželno tiskovno agencijo ANSA Alfonsom Di Levo sta se na temo »Dvajset let po padcu berlinskega zidu: emocije iz preteklosti, predvidevanja glede prihodnosti« pogovarjala dolgoletni slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel in namestnik direktorja televizijskega dnevnika TG5 Toni Capuozzo. V pogledih slovenskega politika je bilo znati precejšnjo mero optimizma, novinar Mediaseta pa je bil nekoliko bolj kritičen.

Capuozzo je podal različne primere, iz katerih je bilo razvidno, da je Evropa še zelo krhka. Še vedno ni prave evropske identitete, politika je zelo šibka, v nekaterih državah še vedno vlada precejšnje nezaupanje do EU, težav je v Evropi še in še. »Res je sicer, da je položaj precej boljši, kot je bil nekoč,« je povedal Capuozzo, »novinarji pa smo navajeni, da analiziramo predvsem pomanjkljivosti. Marsikdo je bil prepričan, da je padec berlinskega zidu predstavljal konec zgodovine in da se bo mogoče posvetiti vprašanju lakote na svetu, spoznavanju vesolja in tako dalje. V resnici pa vojn še zdaleč ni konec, občutek varnosti pa je mogoče še manjši kot je bil v obdobju hladne vojne.« Vse to je močno v nasprotju z ideali pobudnikov in ustanoviteljev skupne Evrope. Če jih bo hotela EU uresničiti, bo treba še veliko dela, potrebna pa bo tudi večja pragmatičnost. Evropa zdaj še ni sposobna reševati svojih internih problemov, kljub temu pa je vedno pripravljena deliti moralne nauke drugim, je bil še kritičen Capuozzo.

Rupel pa je bil precej bolj zadovoljen z doslej prehojeno potjo. »Ne smemo pozabiti, da še ni minilo dolgo let, odkar je med posameznimi evropskimi državami vihrala vojna. Zdaj pa na območjih, kjer je do pred kratkim vladala velika napetost, mej ni več. Evropejci se lahko svobodno premikamo v Schengenskem prostoru, EU združuje kar 27 držav, ki med sabo sodelujejo. Mislim, da vse to res ni malenkost,« je dejal bivši slovenski zunanji minister, ki pa je obenem tudi poudaril, da je pot do dokončne integracije še dolga.

»Treba je biti potrpežljivi, saj je navsezadnje EU še zelo mlada organizacija.« Druge variante, kot je integrirana, neke vrste federalistična Evropa, vsekakor ni. Evropejci nismo zelo številni, tako da je sodelovanje med evropskimi državami nujno, če hočemo biti bolj vplivni, pa čeprav je v tem kriznem obdobju marsikdo prepričan, da je bilo življenje lažje prej. Rupel je prepričan, da so težave le začasne, »Evropa pa bo gotovo rasla še naprej«. Za njen razvoj bo vsekakor ključnega pomena širitev na vzhod, še posebno vključitev držav z zahodne Balkana. Potrebovala pa bo tudi enotno zunanjo politiko, diplomacijo in skupne vojaške sile.

Ob zaključku je Di Leva Capuozza in Rupla povabil, naj, malo za šalo in malo zares, ocenita, koliko so k evropski integraciji prispevali različni dejavniki. Tudi v tem primeru je bil italijanski novinar precej bolj kritičen kot bivši slovenski zunanji minister. Oba sta označila kot hvalevredne vse tiste pobude, ki omogočajo mladim iz različnih evropskih držav, da veliko potujejo in da se med sabo srečujejo in spoznavaajo, poudarila pa sta tudi pomen investiranja v kvaliteto izobraževanje in kulturo. Naštela sta dobre in šibke točke skupnega evropskega gospodarstva in monetarnega sistema, politike in birokracije. Najbolj kritična pa sta bila do medijev oziroma pomanjkljivega poročanja o evropskih zadevah. (T.G.)

Nekdanji slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel (levo) z novinarjema Alfonsom Di Levo in Tonijem Capuozzom

PROMET V FJK - Kolone proti Istri in Dalmaciji

Cestninska postaja Moščenice ostaja še naprej kritična točka

GORICA - Na avtocestah Furlanije-Juljske krajine je bil včeraj promet precej zgoščen, čeprav ne tako gost kot v prejšnjih letih v tem obdobju. Gospodarska kriza očitno precej vpliva na dopuste in torej tudi na poletna potovanja, kot potrjujejo ne

ravno spodbudni podatki, ki prihajajo iz Gradeža in Lignana ter tudi iz Istre in Dalmacije.

Največja kritična točka je bila včeraj cestninska postaja Moščenice (na sliki), kjer so bile kolone dolge tudi tri kilometre. Zastoji so bili tudi na

avtocesti A 23, ki povezuje FJK z Avstrijo. Manj gneče in kolon je bilo na mejah z Avstrijo in Slovenijo, kjer ni več mejnih kontrol, promet pa je zaradi tega bolj tekoč. Kolone so nastajale na mejnih prehodih med Slovenijo in Hrvaško.

DEMOKRATI Martines predstavil svoj program

VINCENZO MARTINES

VIDEM - Vincenzo Martines, kandidat za deželnega tajnika Demokratske stranke, je na predstavitvi svojega programa samokritično ocenil dosedanje politiko DS. V Furlaniji-Juljski krajini je stranka po njegovem premalo navzoča na teritoriju, za razliko od desne sredine, ki teritoriju namenja veliko pozornost. Martines ne verjame v »samoza-dostnost« stranke, ki se mora še bolj odpreti družbi. Kot Pierluigi Bersani na državni ravni tudi Martines, ki je njegov pristaš, pravi, da demokrati za volilno zmago nujno potrebujejo široka zavezništva. Priznal je, da v FJK trenutno ne pride v poštev možnost zavezništva z UDC, ker je ta stranka sestavni del deželne desnosedrinske koalicije.

Martines računa na korektno soočenje z Deboro Serracchiani (tudi ona kandidira za tajnico v FJK), od katere pa jo loči kar nekaj stvari. Bersanijeva komponenta posveča veliko pozornost notranji organiziranosti DS, Dario Franceschini, ki bo jutri v Furlaniji, pa stremi po stranki, kjer bo aparat imel čim manj besede in vpliva. Martines je vsekakor prepričan, da demokrati po kongresu ne tvegajo razkolov ali celo odcepitve.

Tržaški tajnik demokratov Roberto Cosolini je medtem v včerajšnjem Piccolu izrazil precejšnje nezadovoljstvo nad potekom predkongresne debate. Tajnika, ki na državni ravni podpira Bersanija, na deželnem nivoju ne prepričujeta ne Martines in niti Serracchiani, ki bo po njegovem vrh vsega težko dobro opravljala istočasno funkcijo deželne tajnice in evropske poslanke. Cosolini, ki je včeraj v Vidmu prisostvoval predstavitvi Martinesovega programa, očita DS, da je po Illyjevem porazu prehitro »pometala pod preprogo« koalicijo Demokratskega zavezništva. To je bila dobra zamisel, ki bi jo veljalo prilagoditi novim političnim razmeram v Furlaniji-Juljski krajini.

POLITIKA - Tri zaporedne seje

Skupščina FJK letos odhaja na dopust nekoliko pozneje

TRST - Deželni svetniki Furlanije-Juljske krajine bodo konec tedna šli na dopust, ki bo zanje trajal nekaj več kot mesec dni. Nekateri svetniki so menili, da upali, da se bo dopust začel nekoliko prej, njihova upanja pa je razblinil predsednik Edouard Ballaman, ki je sklical skupščino od torka do četrтка, če bo potrebno pa tudi v petek, 31. julija.

V torek bo predsednik vlade Renzo Tondo predstavil nedavne spremembe v vladi po odstopu odbornika Vannija Lenne, ki je odšel v senat namesto evropskega poslanca Giovannija Collina. Deželni svet ima nato do četrтка kar natrpan dnevni red. Skupščina se bo morala opredeliti tudi o treh predlogih za spremembo deželnega statuta, ki bodo najbrž padli v vodo, saj v Rimu ni političnih pogojev za takšne ukrepe.

Svetniki bodo vzeli v pretres zakonski predlog za posege v korist združenj nekdanjih vojakov, ki ga je predložila stranka UDC (prvi podpisnik Edoardo Sasso). Ukrep je doživel zeleno luč v pristojni deželni komisiji. Na dnevnem redu imajo nato še politično resolucijo Demokratske stranke o aktualni problematiki azbestnih obolenj pomorščakov. Nato do septembra vsi na dopust.

Draguljarna Skerlavai

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

Žepne ure in broške za Kraško obcet

ZGONIK - Pretekli petek že tradicionalna pobuda

Koncert za mir, veliko več kot zgolj glasbena prireditev

Številne skupine za različne okuse - Predstavili svetovni pohod za mir

Pretekli petek se je na odru pred stavbo zgoniškega županstva z nastopom glasbenih skupin zaključila peta izvedba že tradicionalnega Koncerta za mir. Tudi letošnja pobuda ni bila le glasbenega značaja, saj je osrednjo glasbeno prireditev spremljalo še cel kup drugih srečanj, o katerih smo delno že poročali v preteklih dneh.

Petkov večer se je vsekakor pričel v prostorih zgoniškega županstva, kjer je bila na sporedu čezmejna okrogla miza o mirovniških pobudah, ki se bodo v naših krajih zgodile ob mimohodu svetovnega pohoda miru, in sicer 7. novembra letos. Poudariti gre predvsem, da so k srečanju pristopile prav vse občine tržaške pokrajine in pokrajinska uprava sama, prav tako goriška pokrajinska uprava in nekaj občin z Goriškega, pa tudi uprave z onstran meje, med njimi Sežana in Hrpolje-Kozina.

Mlada odbornica za kulturo Občine Zgonik Monica Hrovatin si je ob tej priložnosti zahvalila dolgoletnemu podporniku te pobude, in sicer prejšnjemu odborniku Igorju Gustinčiču. Odbornica je podčrtala predvsem delo in prizadevanja mladih za dober uspeh te in podobnih prireditev, hkrati pa poudarila, da bo del izkupička petkovega večera namenjen dobrotelnim organizacijam. Monica Hrovatin si je ob zaključku svojega posega zaželela, da bi pobude za mir postale stalnica ne samo ob že tradicionalnem poletnem zgoniškem koncertu, ampak tudi drugače.

Tudi drugi gostje so v svojih krajših pozdravih poudarili voljo in namen po sodelovanju in medsebojnem povezovanju. Enotno mnenje je bilo, da je treba zaupati mladim, hkrati pa graditi na pozitivnih izkušnjah iz preteklosti, med katere prav gotovo spada pobuda Odprta meja.

Zadnji del srečanja v prostorih županstva je bil posvečen predstavitvi svetovnega pohoda za mir, ki bo, kot smo že zapisali, obiskal tudi Trst, še pred tem pa Sežano, saj bo k nam prišel z Vzhoda, točneje iz Istanbula, na svoji dolgi balkanski poti pa bo obiskal vsa glavna mesta držav bivše Jugoslavije. Celotna pobuda bo trajala kar tri mesece, začela se bo 2. oktobra letos na Novi Zelandiji, zaključila pa 2. januarja prihodnjega leta v Južni Ameriki.

Na fotografijah dva trenutka letošnje zgoniške mirovne manifestacije

ANSA

Dogajanje se je nato preselilo v zunanost, pred samim začetkom koncerta je bil na sporedu še simbolični obred dviga zastave miru, ki je zaplapolala pred zgoniškim občinskim spomenikom padlim, dvignil pa jo je župan Mirko Sardoč ob pomoči repentabskega kolege Marka Pisanija in sežanskega podžupana Boža Marinca.

Za goste in obiskovalce, ki so lahko približno do polnoči spremljali nastope glasbenih skupin, so poskrbeli člani mladinskih odsekov društev Kras in Rdeča zvezda, ki so skrbeli za dobro delovanje kioskov, vodenje koncerta pa so prireditelji zaupali Vesni Hrovatin in Petru Verču. Na odru so se zvrstile skupine Border Bastards, Le mitiche pirie, Peace road, Sun machine in Siti hlapci. Ob tem gre poudariti predvsem njihovo raznolikost, saj so nekateri izvajali trše rockovske komade, drugi pa so se prepustili mehkejšim ritmom. Med nastopi posameznih glasbenih skupin so na oder stopili predstavniki dobrotelnih in človekoljubnih organizacij (Emergency ipd.), ki so prisotnim nakazali svoje delovanje v prid svetovnega miru. (ps)

Štiri delovna mesta za nedoločen čas

Jutri in v torek od 9.15 do 12.45 bo pokrajinski center za zaposlovanje na Stopnišču Cappuccini zbiral prošnje za štiri delovna mesta za nedoločen čas. Gre za dve mesti kategorije A v sklopu skrbstvenih storitev bolnišniškega podjetja (pogoji: nižješolska diploma in šestmesečna izkušnja na urgenci ali v oddelku za prvo pomoč) in dve mesti kategorije B1 v sklopu miljskih občinskih storitev (delo v kuhinji in v otroških jaslih, pogoj je nižješolska diploma).

Ogledi razstave o Srbih

Do 4. novembra je v gradu Sv. Justa na ogled razstava o Srbih v Trstu (1751-1914). Razstava je odprta vsak dan od 9. do 19. ure, danes pa bo ob 11. uri na vrsti voden ogled. Zbirališče je na trgu pred gradom, udeleženci bodo obiskali razstavo z vstopnico po znižani ceni (3,50 evra). Skupine in razredi lahko rezervirajo vodene ogleda na telefonski številki 040-6754480 ali pa na elektronskem naslovu serviziodidatti-comune.trieste.it.

V Nabrežini festival A. Ninchi

Na trgu pred nabrežinskim županstvom bo drevi ob 21. uri na vrsti združena predstava gledališkega festivala v italijanskem narečju Ave Ninchi, ki ga prireja združenje L'Armonia. Gledališka skupina Amici di San Giovanni - FITA bo uprizorila igro Omini, mezi omini e... režiserja Roberta Grenzija.

Praznik v Naselju sv. Sergija

Danes se nadaljuje praznik v ljudskem domu Naselja sv. Sergija (v Ul. Peco 14). Kioski bodo odprti od 18. do 22. ure, igrali bodo Doriana, Walter in Vito.

Občina Trst: nekateri uradi jutri zaprti

Občina Trst obvešča, da bo urad za sprejemanje aktov jutri zaprt. Samo nujne dokumente (za razpise, katerih rok zapade istega dne) bodo sprejemali v Ul. Procureria 2 (1. nadstropje, soba 11). Uradi za zasebne gradnje pa bodo zaprti ob ponedeljkih in sredo vse do 5. avgusta (vključno). Slednji uradi bodo ta čas odprti ob torkih, četrtek in petkih od 11.30 do 12.30.

PRISELJENCI Vsem žal ne bo uspelo...

Mlada Srbkinja Milica Novaković, ki že 19 let živi v Trstu in ki so jo hotele oblasti izgnati iz države, bo končno dobila italijansko državljanstvo in najbrž tudi zaposlitev. A koliko ljudi, ki se nahaja v njeni situaciji, ne bo nikoli dobilo italijanskega državljanstva, se sprašuje deželni svetnik Igor Kocijančič. Za rešitev položaja 26-letne Novakovičeve se je med nedavnim obiskom v našem mestu osebno zavzel sam zunanji minister Franco Frattini, ki mu Kocijančič javno priznava hitro in učinkovito ukrepanje.

»Občila so pravilno izpostavila probleme mlade Milice, dobro pa bi bilo, da bi se vsi angažirali za ureditev položaja ljudi, ki so rojeni v tujini, a živijo in delajo pri nas. Nimajo pa še pravice do državljanstva,« ugotavlja deželni poslanec Komunistične prenove-Mavrične levice. Kot se je zgodilo z Milico Novaković ti ljudje tvegajo izgon iz države v trenutku, ko postanejo polnoletni.

Kocijančič zaradi tega poziva zunanje ministra Frattinija, naj se sistemsko loti reševanja vseh podobnih problemov. Tudi tistih, o katerih žal ne poročajo javna občila in so torej javnosti nevidni.

BAZOVICA - Silovito trčenje na križišču med državno cesto 14 in pokrajinsko cesto 22

Spet huda nesreča pri Dragi

Osemdesetletni voznik fiat punta se je sinoči boril za življenje - Na istem križišču je 18. junija letos umrl mlad Kozinčan

Na cesti med Bazovico in Peskom je že spet prišlo do hude prometne nesreče, v kateri so se poškodovali trije. Dve osebi iz kraja San Donato Milanese sta se lažje poškodovali, osemdesetletni R. P. iz Trsta pa se je sinoči boril za življenje. Zgodilo se je na križišču za Drago, kjer je pred dobrim mesecem izgubil življenje mlad voznik iz Kozine.

Avtomobil bmw 530, v katerem sta sedela voznik in sopotnik iz kraja San Donato Milanese, je včeraj popoldne vozil proti Pesku. Približno ob 16.15 je bmw silno trčil v fiat punto bele barve, ki je prihajal iz Drage (*na sliki Kroma*). Ni znano, kam je bil fiat namenjen, v trenutku trka pa se je po navedbah nabrežinskih karabinjerjev že nahajal sredi križišča. Bmw je trčil naravnost v leva prednja vrata fiata, za katerimi je sedel osemdesetletni tržaški voznik R. P.

Voznik in sopotnik milanskega avtomobila sta se lažje poškodovala (oba so odpeljali v bolnišnico na Katinaro), osemdesetletnika pa so morali iz pločvine uničenega fiata previdno potegniti openski gasilci. Bil je hudo poškodovan, saj je dobil močna udarca v prsni koš in glavo. Zdravstveno osebje službe 118 mu je najprej nudilo prvo pomoč na prizorišču nesreče, takoj zatem pa ga je z rešilec prepeljal v katinarsko bolnišnico. Prognoza je bila sinoči pridržana, ponesrečenec je bil v smrtni nevarnosti.

Karabinjerji omenjajo, da je fiat po vsej verjetnosti izsilil prednost vozilu iz Milana, ugotoviti pa je treba, s kakšno

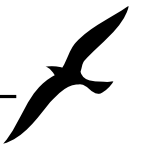

hitrostjo je privozil slednji avtomobil. Po nesreči so cesto zaprli za promet in nastale so daljše kolone vozil, povečini namenjenih na hrvaške plaže.

Pretežno ravna državna cesta št. 14, ki vodi iz Bazovice na Pesek, je

očitno kar nevarna. 18. junija letos je prav na križišču s cesto za Drago zaradi prehitre vožnje izgubil življenje 21-letni Denis Čumurdžić iz Kozine, deset dni pred tem pa je hrvaški tovornjak nekaj sto metrov bolj naprej,

na Pesku, zadel ob drevo na dvorišču gostilne. Najbrž bi morali občinski upravitelji ter uprave državne in pokrajinske ceste resno upoštevati morebitne ukrepe za izboljšanje prometne varnosti. (af)

MILJE - Uspel sinočnji koncert na Trgu Marconi

Z mladostnim sporedom zaključili 5. Intercampus

Koncert sta priredila Društvo Slovencev miljske občine in občinska uprava

Milje so včeraj popoldne lepo sprejele preko sedemdesetčlanski orkester Intercampus. Na pobudo Društva Slovencev miljske občine in domače občinske uprave so namreč na Trgu Marconi nastopili mladi udeleženci petega mednarodnega mladinskega glasbenega laboratorija, ki je v prejšnjih dneh potekal v Portorožu. Delavnico sta priredila Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in Zveza slovenskih kulturnih društev, podprla jo je tudi Zadruga kraška banka, tehnično pomoč pa so nudile godbe s Proseka, iz Ricmanj in Trebč.

V imenu domačega društva je orkester pozdravil in predstavil Martin Lissiach, glavno besedo pa so seveda imeli mladi člani orkestra (od 9. do 18. leta), med katerimi so bili tudi člani vseh šestih zamejskih godb. Orkester, ki ga je vodil prof. Tomaž Kmetič, se je predstavil z mladostnim izborom skladb. Na sporedu so bile glasbene kulise nekaterih priljubljenih filmov, a tudi melodije slovenskih skladateljev.

72-članski orkester, ki je nastal v sklopu glasbene delavnice ZSKD in Javnega sklada RS, je vodil prof. Tomaž Kmetič

KROMA

RAZSTAVA - V telovadnici Twins Club v Ul. Economo razstavljata fotografa F. Rinaldi in S. Visintin

Enogastronomski portreti ...

Na fotografiji levo portret Jureta in Ami Scabar, desno Walter Cusmich, upravitelj znamenitega lokala Gran Malabar

Do konca meseca bo na ogled v telovadnici Twins Club v Ul. Economo 5 razstava tržaških fotografov Fabia Rinaldija in Stefana Visintina v organizaciji revije Juliet. Prvi je eden od organizatorjev množične prireditve Triestefotografia, ki v septembru preplavi Trst s številnimi razstavami. Sam je tudi subtilen avtor sodobne krajinske fotografije, v urbanih okoljih, a tudi na nenavadnih, naravnih prizoriščih. V nenavadni galeriji kot je telovadnica, kjer se zbira mladina in tisti, ki skrbijo za svojo telesno kondicijo, ponuja sedem velikih portretov osebnosti iz krajevnega enogastronomskega miljeja.

Takoj za velikim steklenim vhodom te pričakata brata Ami in Jure Scabar, lastnika znane restavracije, ki izvirno spaja Istro s Krasom in Brdi preko kulinarike, vina in sadežev tržaškega zaliva. Po stopnišču navzgor, med raznimi športnimi orodji, so izobešeni v glavnem mali portreti Stefana Visintina, črnobeli in barvni kvadrati in pravokotniki, kjer je otipljiva igra svetlob, senc in tržaškega duha.

Med številnimi ikonami mestnega vsakdana smo vsakdana, ali se nam je zdelo, narečnega pesnika Grisancicha, pisca kriminalk Heinichena, politika Tononija... Sveža galerija domačih in kozmopolitskih, znanih in manj znanih obrazov, ki dajejo podoba današnjemu dekadentnemu, a vseeno živahnemu Trstu.

Najlepši pa so veliki portreti ostalih sogovornikov Rinaldija, ki jih je fotograf ujel v lastnem okolju. Vsi posnetki so v tradicionalni, analoški tehniki in kot sam pravi, »gre za portret, ki ga ne uloviš kar tako, ampak ga je treba dolgo pripravljati, oseba, ki jo slikaš, mora pozirati, zato je potrebna medsebojna empatija, da ujeti pogledi ne delujejo prazno«. In to beleži fotograf tudi z lastnoročnimi komentarji k fotoportretom.

Sandi Škerk prizna, da se je po raznih izkušnjah in poklicih vrnil h koreninam, vinarstvu. Paolo Grabar, lastnik in upravitelj več lokalov v mestu in na Opčinah, z zasajenim nasmehom razlaga svojo življenjsko filozofijo, kjer se naravnost spaja s čutnostjo. Trgovec s pijačami Gianluca Tombacco izpričuje svojo ljubezen do poklica skozi strast do velikih vin. Svojo proizvajalno filozofijo, tesno povezano z iskanjem kakovosti in bistvenih prvin teritorija, izražajo vsak s svojo naravnostjo, vinogradnik Benjamin Zidarich, ki ga Rinaldi ujame v prosjojem »chiaroscuro«, ter Dario in Sandra Zidarich, v lepi igri ljubezni pogledov, za polico žlahtnih okroglih sirov. Eden od glavnih ambasadorjev ne zgolj kraškega vinarstva v mestu, Walter Cusmich, nam nekoliko namrščen v svojem Malabaru pravi, da nam navsezadnje zadostujejo usta in srce, da odkrijemo prava vina.

Razstava je odprta v delovnem času telovadnice Twins Club, od ponedeljka do petka med 9. in 22. uro, v soboto pa od 9. do 14. ure, info@twinsclub.it, tel. 040300241.

Davorin Devetak

SKUPINA 85

Donava, potovanje po veliki reki

Med Magrisovimi knjigami je verjetno Donava najbolj znana med italijanskimi in tujimi bralci. Res je Donava reka, ki predstavlja celo civilizacijo – od Srednje Evrope do Črnega morja – ki se je razvila ob njenih bregovih od daljnih časov do nedavnih zgodovinskih dogodkov, ki so zaznamovali vzhodni del celine z novimi mejami. Meje, med katere teče, ravnodušna, Donava. In Donava jehkrati resnica in mit, ki ga ni mogel spregledati Claudio Magris, odličen in pronicljiv opazovalec, erudit in eleganten izobraženec, ki je v svojevrstni literarni obliki – med esejem in potopisom – pripovedoval o dogodkih, osebah, stvareh in anekdotah, ki se v vodah velike reke zrcalijo, stopijo in prepletajo. Pripoveduje, pisatelj, in očara.

Prav tisti nežni čar, ki ga izžarevajo opisani kraji, tisto skrivnostno koprnenje in tisto skoraj usodno privlačnost sledov naše zgodovine, prav za vse to ponuja Skupina 85 v septembrskem (19.-25.) potovanju po veliki reki.

Potovanje je posebno, ker poti in prevozov Skupina 85 ni izbrala slučajno. Letalo, ladja, avtobus: iz Trsta z letalom do Beograda, potem z ladjo do Vidna (v Bolgariji), s trajektom na romunski breg, z avtobusom v Bukarešto in še do donavske delte in Tulcee, potem pa spet v rumunsko prestolnico od tam z letalom v Ljubljano in Trst.

Potovanje, ki je ga Skupina 85 priredila izključno za člane in prijatelje, z uslugami treh različnih držav in z izrednimi povezavami (ki ponavadi ne obstajajo) kot je na primer plovba od Beograda do Vidna z majhno ladjo, rezervirano samo za udeležence. Od Djerdapa do trdnjave v Vidnu, od vzhodnega Pariza do donavske delte, iz ravnin v Slavoniji do tistih v Valakiji in Dobrudži. Da se poženemo, s knjigo v žepu in (metaforično) na konju skupaj s kraljem Matjažem, »daleč, daleč, tja do Donave ...«

Informacije: www.grupo85.org, tel. 040-212636, 338-7417105, 348-5289452

Vpisi do 3. avgusta 2009. Nujen je veljavni potni list.

OBLETNICA - Na enkrat izlet s traktorji

Šestdesetletniki dolinske občine so veselo praznovali

Na sliki je skupina ki praznuje na svojevrsten način. Namreč traktor, ki se ga ponavadi uporablja pri kmetijskih opravilih, je bil glavni adut petkovega izleta. Bolje povedano, dva traktorja s prikolicama, ki so jima vgradili sede-

že in še en traktor za osebne pripomočke (za pit in za jest), so peljali naše jubilate na izlet iz Doline skozi Mačkolje, Prebeneg, Socerb na Beko in to po gozdnih cestah. Vmes je bil krajši postanek, ko so si šli slavljenji peš

ogledati tisti del Tigrovske poti, kjer je moč narave ustvarila čudovito okolje (Naravni most, jame, slapovi...). Sledil je povratek na Socerb, s traktorjema seveda, kjer sta čakala dobro pogrnjena miza in družabnost.

KMEČKA ZVEZA Izlet v Turin, Arono in Albo

Vsredzavno združenje upokojencev Konfederacije kmetov Italije (ANP-CIA) organizira izlet v Piemont. Potovanje, ki bo potekalo od 10. do 13. septembra t.l., se bo dotaknilo treh izredno zanimivih točk te dežele.

Prvi dan, po prihodu v glavno mesto Torino v prvih popoldanskih urah, bodo imeli izletniki voden ogled centra, ki je bil prvo glavno mesto Italije od leta 1861 do 1865 in je danes tretje najbolj razvito mesto (po Rimu in Milanu) v državi. Po prenočitvi v hotelu si bo skupina naslednji dan ogledala mogočno palačo Reggia di Venaria Reale. Ogromni objekt, po katerem so se zgledovali celo Francozi pri načrtovanju bolj znane palače v Versaillesu, je dal zgraditi Carlo Emanuele II leta 1658. Tretji dan se bo skupina preselila v Arono, kjer bo potekal posvet na temo »Davčni federalizem in njegov vpliv na avtonomije«. Kdor se ne bo udeležil srečanja, si bo lahko ogledal ta zanimiv turistični kraj, ki leži ob znamenitem jezeru Lago Maggiore.

Zadnji dan potovanja je namenjen zaključni manifestaciji, ki se bo odvijala v jutranjih urah po ulicah mesta Alba in kjer bodo sodelovali tudi domačini s ponudbo tipičnih kmetijskih pridelkov in izdelkov. V popoldanskih urah, po kosilu v restavraciji, se bodo izletniki odpravili proti domu.

Cena izleta je 300 evrov na osebo. Za enoposteljno sobo je predviden dodatek 60 evrov. Interesenti se morajo vpisati najkasneje do 10. avgusta na sedežu Kmečke zveze (tel. 040/362941).

Šolske vesti

TAJNIŠTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN prosi dijake, da dvignejo diplome III. razredov kvalifikacijskega izpita in mature od leta 1983 dalje.

RAVNateljSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo med letošno prekinitvijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta ter v dneh 13., 14. in 17. avgusta.

DDTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med letošno prekinitvijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta ter dne 14. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV O. Š. FRANA MILČINSKEGA obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte!« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico »Mišk@« sprejemamo vpise do 20. avgusta. Za vsa dodatna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: franmilcinski@gmail.com

RAVNateljSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da bo avgusta ob sobotah zavod zaprt ter da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel v torek, 15. septembra.

DDTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v šolskem letu 2009/10 v četrtek, 10. septembra 2009.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v šolskem letu 2009/10 začel 10. septembra.

Obvestila

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

KRUT obvešča, da so društveni prostori odprti s poletnim urnikom od 9. do 13. ure.

KRUT kdor bi želel uživati teden dni ob morju in se sprehajati ob senčni obali, naj se čimprej prijavi na skupinsko

letovanje na Malem Lošinj, od 30. avgusta do 6. septembra 2009. Podrobnosti na sedežu, Ul. Cicerone, 8/b, tel. št.: 040-360072.

KRUT obvešča, da se zaključuje vpisovanje za skupinsko počitnikovanje z vključenim paketom za zdravje in dobro počutje v Šmarjeških toplicah, od 30. avgusta do 9. septembra 2009. Vse dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone, 8/b, tel. št.: 040-360072.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt od 9. do 14. ure.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji bodo celotedenski in ob vikendih. Vršili se bodo v sledečih izmenah: 1. tedenski od 27. do 31. julija, od 10. do 16. ure; 2. tedenski od 3. do 7. avgusta, od 10. do 16. ure. Datumi tečajev ob vikendih: 26. julij, 1., 2. avgust. V petek zvečer teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in info: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure, na našem sedežu v Sosljanskem zalivu, oziroma na tel./fax: 040-299858 ali po e-mailu info@yccupa.org in na spletni strani www.yccupa.org.

POPOLDANSKA DRUŽABNOST ...Z ZAKUSKO! Zveza iz Milj Sindikata Upokojencev SPI-CGIL vabi vse svoje člane na »Praznik včlanjevanja« v ponedeljek, 27. julija ob 17.30 v vrtu bara Verdi v Miljah. Prosimo da potrdite vašo prisotnost: tel. 040-271086.

SI STAR/A OD 18 DO 28 LET in bi te zanimala enoletna izkušnja civilne službe? Do 27. julija se lahko prijaviš na razpis in sodeluješ na projektu v trajanju enega leta s pričetkom oktobra 2009. Če želiš imeti nekaj več informacij, se oglasi na Zvezi slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 - Trst, tel.: 040-635626 ali na Arciserviziocivile, ul. Fabio Severo 31, tel.: 040-761683.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo prihod z dvotedenskega taborjenja v ponedeljek, 27. julija ob 18.47 na železniški postaji v Sežani. Taborniški srečno!

ELIC - Proste šole za otrokovo raziskovanje vabi na brezplačna srečanja-delavnice v vrtu Rivoltella (nedaleč od Ostržka) v dneh: v torek, 28. julija, od 16. do 18. ure delavnica španskega jezika »Canta, habla, observa mi tierra«, ob petkih 31. julija ter 7., 21. in 28. avgusta od 9. do 12. ure »Znanost in igra«. Septembra v torek 4., petek 8. in petek 11. bodo likovne delavnice »Mozaike iz barvnega papirja« od 16. do 18. ure. Vabljeni! Za informacije: 040-55273 ali 320-0488202.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 29. julija »Pobarvano vse v modro«, delavnica konstrukcij, »Kaj se igramo?«, 31. julija »Ciak vrtimo...basni«, ustvarjalna delavnica, Poletje...v ritmu«, izdelava majhnih instrumentov. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št.: 040-299099 od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

ORGANIZATORJI KRAŠKE OH CETI vabijo k sodelovanju osebe, ki bodo zadolžene ob tej prireditvi za informacijsko točko - infopoint. Pogoji: status študenta, polnoletnost, obvladanje slovenščine in italijanščine, po možnosti tudi angleščine in/ali nemščine, po-

znavanje krajevne stvarnosti. Prošnje na prostem papirju predložite tajništvu občine Repentabor najkasneje do 31. julija. Za to sodelovanje bosta na podlagi predstavljenih prošenj izbrani dve osebi, zadolženi za infotočko, ki bosta morali biti oblečeni v narodni noši. Za razne informacije se lahko obrnete na tajništvo občine Repentabor, tel. št.: 040-327335.

PILATES - SKD F. PREŠEREN iz Boljunca obvešča, da se vadba nadaljuje do konca julija v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini vsak torek in petek, od 19. do 21. ure.

POLETNO SREDIŠČE KRATKOHLAČNIK bo v prostorih otroškega vrtca Marjan Štoka na Proseku (Trst), do 31. julija, od 8. do 17. ure pod naslovom »Palček Kratkohlačnik potuje z ...«. Vpisi in informacije na tel. št.: 040-212289.

TPK SIRENA vabi člane na čistilno akcijo, ki bo v nedeljo, 2. avgusta, od 8. ure dalje. Poskrbljeno bo tudi za kosilo.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadriranja na deski in na jadrnicah o'pen bic. Tečaji bodo celotedenski od 13. do 18. ure. Vršili se bodo od 10. do 14. avgusta. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure ter ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sosljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858, e-mail info@yccupa.org ter na spletni strani www.yccupa.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU bo od julija do septembra odprta ob sredah od 15. do 17. ure. Bralci, lahko vrnejo izposojene knjige tudi v uradu za kulturo Občine Dolina: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure. Od 10. do 14. avgusta bo knjižnica zaprta.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča da bodo uradi zaprti od 10. do 14. avgusta. Do 11. septembra pa bodo uradi poslovali od 9. do 13. ure.

POLETNI CENTER NATURA vabi otroke od 6. do 13. leta na kreativni in zabavni oddih v Teniški center v Nabrežini, in sicer od 16. avgusta s tedenskimi cikli. Teniški tečaj in aktivnosti v naravi. Info: 338-6376575 ali 334-9314040.

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta bodo tudi letos v Domu Blagrov (Le Beatitudini) od ponedeljka, 17. avgusta zjutraj, do srede, 19. avgusta zvečer. Vodil bo pater Silvin Krajnc. Prijave na tel. št. 040 - 299409 (Norma).

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri in zaključi v petek, 28. avgusta, prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev. Info: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel. št.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZŠSDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. avgusta, ter od 31. avgusta do 4. septembra. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 349-7597763 (Nastja), 335-6278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillemium.com.

OPZ IN MPS SLOMŠEK vabita nove pevce v svojo sredo. Pevski teden za OPZ 6-10 let bo od srede, 26., do petka, 28. avgusta, v Slomškovem domu Bazovici. Za MPS od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, v Savinjski dolini. Informacije na tel. št. 040/22684 (Sandra) ali 040/226480 (Zdenka) po 20.uri.

SLORI obvešča, da bo do 31. avgusta odprt za javnost od 9. do 13. ure ali po dogovoru.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrтка od 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

44. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2009- Park Finžgarjevega doma - Opčine (TS), Dunajska cesta 35: petek, 4. septembra, ob 16.30 dr. David Bandelj, ... Mi se imamo radi (pregled in vizija medkulturnih, medosebnih in medliterarnih odnosov med Slovenci v Italiji in Sloveniji); sobota, 5. septembra, ob 16.30 dr. Boštjan Žekš, Slovenci v zamejstvu in po svetu po padcu meja, v obdobju globalizacije; nedelja, 6. septembra, ob 10. uri, dr. Edvard Kovač, »Postkrščanska era ali vek novega krščanstva?«, ob 16. uri dr. Matej

Makarovič, Slovenija, Evropa in globalizacija. V nedeljo, 7. septembra, ob 9. uri bo na prireditvenem prostoru za udeležence Drage sv. maša. Spremna prireditve: Brezmejni študijski dnevi - tri desetletja izrazov v soboto, 5. septembra ob 11. uri, v Bambičevi galeriji na Opčinah, Proseška ul. 131 (nasproti župnijske cerkve).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča cenjene obiskovalce, da bo odprta s poletnim urnikom (8.00-16.00) do 4. septembra.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja »Cheerleading Free Open Day« v soboto, 5. septembra, od 9. do 16. ure v telovadnici F.Bevk na Opčinah. Brezplačni dan s plesnimi in navijaškimi delavnicami ter demonstracijami društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem. Prijave in info na tel. št. 349-7597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillemium.com.

ZSKD obvešča članice in stranke, da bodo uradi do petka, 11. septembra poslovali z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

60-LETNIKI Z OPČIN in okolice organizirajo 13. septembra enodnevni izlet z avtobusom na Koroško s splavarji. Prijave na agenciji Ideja turizem v Sežani (bivši Kompas) vključno do 5. avgusta. Dobrodošli so tudi soproge in soprogi slavlencev. Za informacije: 040-213682 (Igor), 040-215033 (Ana) v večernih urah.

Prireditve

GLASBA BREZ MEJA 2009 - PRA-PROT: danes, 26. julija, balkanski večer s srbsko hrano in skupino Boban Marković Orkestar - svetovno znani trubači iz Srbije, večkratni zmagovalci festivala v Guči. Za tipično srbsko hrano - »roštilj« bo poskrbelo srbsko društvo Vuk Karadžić iz Trsta. Organizator koncertov: Glasbeno kulturno društvo Drugamuzika. Vstop je prost.

SKD VIGRED vabi na Poletne večere 2009. V torek, 28. julija, v Štalci ob 20.30 predvajanje filma Hit poletja.

GLASBA BREZ MEJA 2009 - KAMNOLOM REPNIČ: Glasbeno kulturno društvo Drugamuzika, pod pokroviteljstvom Občine Zgonik, prireja v sredo, 29. julija, koncert ciganske glasbe s skupino Langa. Koncert bo v Kamnolomu pri Repniču.

POLETJE POD KOSTANJEM - SKD Tabor prireja v četrtek 30. julija, ob 21. uri, na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah koncert ameriške pevke »Gwen Hughes«. V primeru slabega vremena se bo prireditve odvijala v dvorani.

BAMBIČEVA GALERIJA prireja v soboto 5. septembra, ob 11. uri odprtje fotografske razstave Petra Cvelbarja Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage. Uvodna beseda Saša Martelanc. Sodelovanje z DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra.

OBČUTENA VSEMANJŠINSKA PROSLAVA NA BAZOVSKI GMAJNI se bo letos odvijala v nedeljo, 6. septembra, ob 15. uri. Zbori bodo skupno zapeli pesmi Žrtvam, Bazovica, Stoji tam v gori partizan in Vstajenje Primorske. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel. št.: 040-635626.

26.7.1999

26.7.2009

Sonja Pahor por. Budin

Čas neizprosno beži,
a spomin nate vedno enako živi.

Tvoji najdražji

Zgonik, 26. julija 2009

ZAHVALA

Adele Salvi vd. Slavec

Zahvalujemo se vsem, ki ste nam bili ob strani v tem težkem trenutku in ki ste na kakršnenkoli način počastili spomin naše drage.

Družina

Pogrebno podjetje Alabarda - Boljunec

ZAHVALA

Ob preranem slovesu drugega

Igorja Luxe

se zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli počastili njegov spomin.

Posebna zahvala naj gre zdravnikom in osebju Hematološkega oddelka višemske bolnišnice S. M. della Misericordia za neutrudno nego, mojim pupam za pokončnost, družini in prijateljem, ki so mi stali ob strani, Patrizii za delovno pomoč med mojo odsotnostjo, nonotu, Normi, Miranu, Renatu, Lidi, Mojci, Enei, Roži, Mauru, Eliu, Adriani, Suzi in Adrianu za vožnje v Videm, g. župniku J. Špehu, ravnatelju ZKB A. Podobniku, Henriku in Štefanu za občutene poslovilne besede, pevskeму zboru "V. Mirk" ter vsem, ki so mi izrazili svojo razpoložljivost in sočutje.

Jelka

Prosek, 26. julija 2009

ZAHVALA

Marcella Doglia por. Dolliani

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin naše drage.

Svojci

Samatorca, 26. julija 2009

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije Starz vd. Umari

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njen spomin.

Svojci

Nabrežina, 26. julija 2009

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so z menoj sočustvovali ob izgubi

Vere Lozej

Nečakinja Marta

24.7.2005

24.7.2009

Marija Vidali Uršič

Spomin nate v naših srcih
še naprej živi.

Tvoji najdražji

Kolonja, Bani, 26. julija 2009

Organizacije iz Bazovice

vas prijazno vabijo
na tradicionalni

Vaški praznik

danes,
26. julija

Za glasbo in dobro razpoloženje
bosta poskrbela

ANSAMBEL
MI

Delovali bodo dobro založeni kioski!

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 26 julija 2009
ANA

Sonce vzide ob 5.42 in zatone ob 20.41
- Dolžina dneva 14.59 - Luna vzide ob
12.25 in zatone ob 22.56

Jutri, PONEDELJEK, 27. julija 2009
SERGIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26
stopinj C, zračni tlak 1020 mb ustaljen,
vlaga 55-odstotna, veter 30 km na uro
severo-vzhodnik, nebo spremenljivo,
morje razgibano, temperatura morja 24
stopinj C.

OKLICI: Tullio Bensi in Patrizia Zaccaria, Claudio Gussini in Arianna Manfredini, Diego Bettoli in Daniela Meiacco, Igor Giacomini in Valentina Suber, Luca Dalbo in Valeria Centonze, Marco Fini in Chiara Bruschi, Stefano Horvath in Silvia Bidussi, Nevio Vattovani in Susanna Agarinis, Richard De Felice in Barbara Sicarra, Andrea Martinutti in Chiara Giuliani, Luca Squadruto in Genni Dose, Daniele Oscofo in Trono in Susanna Bosi, Lorenzo Pelacchi in Gabriella De Lucia, Luca Kerstich in Marilina damiani, Marco Gregoratti in Jenny Musina, Andrea Portuese in Yiralth Karen De La Ossa Munoz, Fabrizio Viezzoli in Sara Persoglia, Luca Contardo in Marta Braid, Giuseppe Famigliari in Erika Jacovpcic, Massimiliano Capitanio in Paola Leonard, Joel Calligaris in Varna Pečenik, Andrea Barisani in Azzurra Ambrosi, Fulvio Zetto in Clara Sforzina, Daniele Martino in Gabriela Bieniek, Diego Ingrao in Karine Cardoso Moura, Mauro Declich in alida Repich, Mario Verdegnessi in Maria Angela Santini, Andrea Nemaz in Maria Cristina Floriano, Massimo Fellitto in Simona Smajato, Raško Ivić in Daniela Bellia, Diego Wolf in Deborah Lenaz.

Lekarne

Nedelja, 26. julija 2009
Lekarne odprte
od 8.30 do 13.00

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavlj - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje polje 1.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavlj - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8 (040 634144).

Od ponedeljka, 27. julija,
do sobote, 1. avgusta 2009

Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure

Ul. Ginnastica 44 (040 764943), Trg Valmaura 11 (040 812308). Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 44, Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1. Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg. Sv. Jakoba 1 (040 639749).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00
»Harry Potter e il Principe mezzosangue«.

ARISTON 18.15, 20.00 »Riunione di famiglia«.

CINECITY - 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.45, 19.15, 20.00, 20.30, 21.30, 22.00
»Harry Potter e il Principe mezzosangue«; 18.00, 22.00 »La rivolta delle ex«; 16.00, 18.10 »Outlander, l'ultimo Vic-

hingo«; 16.00, 18.50, 20.35, 21.45
»Transformers: La vendetta del caduto«; 16.00, 20.00 »Una notte da leoni«.

FELLINI - Dvorana je rezervirana.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.10, 18.45, 20.30, 22.15 »Baby Mama«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.15 »Coraline e la porta magica«; 19.45, 22.00 »I love Radio Rock«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 22.15 »Crossing Over«; 17.15, 20.00 »Ritorno a Brideshead«.

KOPER - KOLOSEJ - 21.00 »Borba«; 19.20, 21.30 »Zadnja hiša na levi«; 15.00, 18.20, 21.20 »Harry Potter in Princ mešane krvi«; 14.20, 16.20 »Ledena doba 3: Zora dinosavrov 3D«; 14.50, 17.00, 19.00 »Ledena doba 3: Zora dinosavrov«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 20.20, 22.15 »Una notte da leoni«; Dvorana 2: 17.00, 17.45, 19.30, 20.15, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 3: 18.30 »Outlander, l'ultimo Vichingo«; 18.15, 22.15 »La rivolta delle ex«; Dvorana 4: 16.45, 20.15 »St. Trinian's - Il più esclusivo college inglese«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.30 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 2: 16.00, 18.45, 21.30 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 3: 17.50, 20.00, 22.00 »Crossing Over«; Dvorana 4: 17.40, 20.30 »Transformers - La vendetta del caduto«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Gran Torino«.

Izleti

KMEČKA ZVEZA obvešča izletnike, da bo vozni red avtobusov za izlet na Koroško danes, 26. julija, sledeč: avtobus št. 1 ob 7.00 iz Boljunca - gledališče Prešeren, ob 7.05 iz Zabrežca - avtobusna postaja, ob 7.10 iz Ricmanj - na ključu, ob 7.15 iz Bazovice - pred cerkvijo, ob 7.20 iz Padrič - avtobusna postaja, ob 7.25 iz Trebč - na trgu, ob 7.30 z Opčin - Marijanišče; avtobus št. 2 ob 7.00 iz Štivana - avtobusna postaja, ob 7.05 iz Sesljana - avtobusna postaja (pred bencinsko črpalko), ob 7.15 iz Nabrežine - avtobusna postaja, ob 7.20 iz Križa - avtobusna postaja, ob 7.25 iz Proseka - gostilna Lukša, ob 7.30 z Opčin - Marijanišče.

IZLET SPDT NA G. ROSENNOCK
SPDT organizira 1. in 2. avgusta, avtomobilski izlet v Avstrijo na Koroško. Predviden je vzpon na 2.440 m visoki vrh G. Rosennock, ki se nahaja v Narodnem parku Nockberge. Odhod v soboto, 1. avgusta, iz Sesljana (pri krožišču) ob 15. uri. Izlet vodi Marinka Pertot. Zaradi rezervacije prenočišč je nujna prijava do ponedeljka, 27. julija (do 12. ure) na tel. št.: 040-413025 (Marinka) ali na tel. št.: 040-2176855 ali 333-5994450 (Vojka).
PLANINSKA ODSEKA SKD DEVIN IN ŠZ SLOGA prirejata v nedeljo, 9. avgusta, enodnevni izlet na »Avgustovski praznik« v Forni Di Sopra. Informacije in vpis na tel. št. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM vinograd v Podlonjerju. Tel. št.: 328-0704553.

DAJEM V NAJEM parkirni prostor v garaži Foro Ulpiano, prost s 1. septembrom. Tel. št. 347 - 8003883.

DAJEM V NAJEM stanovanje v Sežani. Telefonirati v večernih urah na št. 328-9699156.

DVE LOVSKE IN ENO ŠPORTNO PUŠKO ugodno prodam. Tel. 338 - 7281332.

ISČEM DELO kot varuška ali hišna pomočnica. Tel. št.: 040-226347.

ISČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo in obrezujem drevesa. Tel. št.: 333-2892869.

MALAGUTTI CIAK letnik 2008, 2.300 prevoženih kilometrov, edini lastnik, v odličnem stanju, še v garanciji, prodam. Cena po ogledu scooterja. Tel. 333-1218106.

MALI ČOLN 3,20 x 1,30 m, znamke Abate z vsemi pripomočki ugodno prodam. Tel. 040 - 225654.

PODARIM Plišaste igračke (peluche) v dobrem stanju. Tel. št. 347 - 3642225.

PRODAM enosobno stanovanje v Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem v Šembijah pri Ilirski Bistrici (Slovenija). Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0)41-345277.

PRODAM gorske čevlje znamke meindl, tip Himalaya št. 10 (43 moški), rabljeni enkrat. Tel. št.: 040-228878.

PRODAM Nissan King Cab 2500D, letnik 92, črne barve, 2.500,00 evrov. Možno znižanje po dogovoru. Tel. št.: 329-1938599.

Osmice

GIGI IN BORIS sta odprla osmico v Samotorci. Tel. 040-229199.

NA KONTOVELU je odprl osmico Henrik Lisjak. Tel. št.: 040-225305.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Tel. št.: 040-327104.

V MEDJEVASI sta odprli osmico Mavrica in Sidonja. Tel. št.: 040-208987. Vabljeni!

V SALEŽU n'Puljh sta odprla osmico Just in Bojana. Tel. 040 - 2296099

V ZGONIKU je odprl osmico Mario Milič, Zgonik 71. Tel. št.: 040-229337.

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah.

Čestitke

Iz Anglije je prišla prijetna novica, da se v Londonu rodila je mala lepotica. Welcome KATERINA! Tvojega prihoda se vsi veselimo, Aleksandri in Igorju pa vse najboljše iz srca želimo. Kolegi občine Dolina. Draga Tanja in Dean, toplo poletje vama je lepo PETRO povilo in vseh razveselilo. Družine Antonič, Fonda in Štoka vama iz srca čestitajo in Petri želijo mnogo zdravja in veselja v življenju.

V naši sredi danes godujeta poštvovalni gospé. Z velikim veseljem in neizmerno hvaležnostjo jima srčno čestitamo in pojemo Bog vas živi! ŽPS Trebče in vsi v en glas nazdravljamo živijo ANICE!

Ob jutrišnjem pomembnem življenjskem jubileju želimo JADRANKI KRIŽMAN, da bi jo vedno krasil njen sončni nasme. Mama, tata, Roberto in Pavel z Matejo.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski dvored 49, Katinara - Ul. Forlanini
SHELL: Žavlj (Milje)
ESSO: Dvored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3
FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski dvored 233/1
AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35
SHELL:Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL:Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO z vrtom v Repniču.

Tel.: 335-6948813

PRODAM več sort vina.

Tel. 00386-41216542

PRI TEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož - dr.sci.med. J.Zimmermann, specialist kirurg.

Tel. 00386-31837218

Dragi nogo

Fulvjo

3 x 70 poljubčkov

Tvoji

Luca, Kevin in Desy

V torek, 21. julija, je z odliko zaključila triletni študij ekonomije

Ivana Zidarič

Iskreno ji čestitajo

brat Luka, starši Sonja in Boris ter nonoti Darja, Danica in Livio

22. julija 2009 je na ekonomski fakulteti tržaške univerze dokončal študij

Peter Bergagna

z diplomsko nalogo "Rast slovenske ekonomije v okviru Evropske skupnosti".

Iskreno mu čestitajo

sorodniki in prijatelji

Vesela novica se je razširila v Cerovljah.

Rodila se je

Petra

Mamici Tanji in očku Deanu iskreno čestita, novorojenki pa želi veselo in srečno življenje

ŠKD Cerovlje-Mavhinje

Loterija 25. julija 2009

Bari	29	57	41	28	73
Cagliari	51	53	34	74	33
Firence	54	90	49	28	85
Genova	52	16	88	30	14
Milan	66	27	51	5	1
Neapelj	42	31	78	38	21
Palermo	13	12	10	17	52
Rim	65	74	61	54	37
Turin	42	48	80	58	55
Benetke	75	35	50	27	89
Nazionale	81	10	53	70	85

Super Enalotto št. 89

7	35	36	41	45	88	jolly 52
Nagradni sklad						12.162.701,39 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						105.165.679,58 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						2.432.540,28 €
35 dobitnikov s 5 točkami						52.125,87 €
4.619 dobitnikov s 4 točkami						394,97 €
195.609 dobitnikov s 3 točkami						18,65 €

Superstar

46

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
27 dobitnikov s 4 točkami	39.497,00 €
810 dobitnikov s 3 točkami	1.865,00 €
14.078 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
94.258 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
205.296 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SALZBURG,
HALLEIN, HELLBRUNN
15. – 16. avgusta
ENOPOSTELJNE SOBE BREZ
DODATNIH STROŠKOV

CARMEN
V VERONI
2. avgusta
ZADNJA PROSTA MESTA!

UZBEKISTAN
s spremljevalcem iz Trsta
23. - 30. oktobra

DRUGE PONUDBE

Bivanje v termah Laško 14.8. - 17.8.
Budimpešta 27.8. - 30.8.
Bivanje v termah Olimia 4.9. - 6.9.
Vlakec Bernina 6.9. - 10.9.
Turin in kraljeve rezidence Savojev 10.9. - 13.9.
Dalmatinska obala in parki 17.9. - 20.9.
Kalabrija 20.9. - 27.9.
Etrurija in Isola del Giglio 26.9. - 29.9.

Ul. San Lazzaro, 6 - TRST tel. 040 367886 - info@juliaviaggi.it
Urniki: pon-pet: 9.00-13.30 in 15.30-19.00 - sob: 9.00-12.30

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NOVA GORICA - Novi primeri z gripo A H1N1 okuženih maturantov

Okuženi se ne držijo preventivnih ukrepov

Obiske v šempetrski bolnišnici prepovedali, da bi zaščitili bolnike in zaposlene

Šempetrski bolnišnica

BUMBACA

V nacionalnem referenčnem laboratoriju za influenco Inštituta za varovanje zdravja so v petek zvečer potrdili že 97. primer okužbe z novim virusom gripe. Največ primerov je z območja Nove Gorice, v veliki večini pa gre za maturante, povratnike iz Grčije. Skupino dijakov, ki je kazala znake nove gripe, so organizatorji maturantskih izletov tudi te dni namesto domov odpeljali v novogoriško epidemiološko ambulantno. Dijakom, ki so kazali simptome, podobne tistim nove gripe, so v ambulantni odvzeli bris in ga poslali v laboratorij Inštituta za varovanje zdravja, kjer so potrdili nekaj novih primerov okužb. Kot je znano, so prvo množično okužbo z virusom nove gripe potrdili pred natanko tednom dni, pri skupini petnajstih maturantov z Goriškega, ki se je vrnila z maturantskega izleta na grškem otoku Ios.

Prav zaradi vse večjega števila okuženih, predvsem mladih, so v petek, tako kot smo že poročali, v šempetrski bolnišnici uvedli popolno prepoved obiskov, ki bo veljala do preklica. Direktor bolnišnice Silvan Saksida je ob tem povedal, da gre za preventiven ukrep. Po podatkih, ki jih imajo v šempetrski bolnišnici, kjer niso zdravili še nikogar z virusom nove gripe, je obbolelo okoli štirideset maturantov. K uvedbi ukrepa je pripo-

mogla tudi poteza ene izmed z novo gripo okuženih oseb, ki je kljub drugačnim navodilom, opozorilom in priporočilom pristojnih zdravstvenih organov, prišla na že pred časom naročen pregled v bolnišnico. »Oseba, ki je bila okužena, se je pojavila v bolnišnici, a ni nikogar okužila. Ukrepali smo takoj in osebo poslali domov. Tako ravnanje okužene osebe je neodgovorno,« je poudaril Saksida. Prav zato so se za zaščito okoli 400 hospitaliziranih bolnikov v šempetrski bolnišnici in zaposlenih odločili za začasno prepoved obiskov. O njegovi odpravi bodo predvidoma odločili konec tedna, saj inkubacijska doba novega virusa gripe znaša od sedem do deset dni. »Če se bo epidemija širila, bo prepoved ostala, če pa bo bolezen ostala omejena, bomo preventivni ukrep preklicali,« je pojasnil Saksida. Sicer pa se bodo že v začetku tedna sestali z epidemiologom novogoriškega zavoda za zdravstveno varstvo Markom Vudragom, ki je o vsem obveščen in se z ukrepi strinja. V šempetrski bolnišnici opozarjajo, naj osebe z znaki okužbe z novim virusom gripe in so kot bolniki napoteni v bolnišnico, sledijo navodilom na vhodnih vratih ustanove. Pripravili so namreč poseben prostor za sprejem in izoliran prostor, kjer jih bo zdravnik pregledal ter odločil o zdravljenju. (sta, tb)

BRESTOVEC - Požar včeraj dopoldne

Hiter in množičen poseg preprečil večjo škodo

Požar na Brestovcu so gasili tudi s helikopterjem

ALTRAN

Le hiter in množičen poseg gasilcev, prostovoljcev civilne zaščite in gozdne straže je preprečil, da bi včeraj na Brestovcu prišlo do večje škode. Med Gabrjami in Devetaki se je namreč vnel požar, v katerem sta po prvih navedbah zgorela približno dva hektara gozda. Nekaj minut pred poldne so goriške gasilce poklicali vozniki, ki so gost dim opazili z državne

ceste št. 55. Zaradi vetra se je požar hitro širil, zato so na kraju takoj posredovali goriški gasilci, gozdna straža, civilna zaščita iz Doberdoba, Sovodenj, Ronk in Gorice. Iz Tolmeča je prišel tudi helikopter, s pomočjo katerega so ogenj pogasili v nekaj več kot dveh urah. O vzrokih, ki so privedli do požara, se gasilci niso hoteli izreči, ni pa izključeno, da ga je kdo podtaknil.

GORICA - Dnevi sokolarstva

Ptice ujede še danes na gradu

Ptice ujede in sokolarji iz številnih evropskih dežel so včeraj ponovno oživili goriški grad, kjer bo še danes potekala prireditev Dnevi sokolarstva. Na letošnji izvedbi mednarodne prireditve je petnajst sokolarjev iz Avstrije, Nemčije, Velike Britanije, Španije, Češke, Slovaške, Italije in Slovenije, ki skupno razstavljajo okrog 130 različnih ptic ujed. Obiskovalci bodo lahko tudi danes ob 11. uri spremljali polete ptic, tehnike lovskega napada in pristajanja izurjenih sokolov. Polete bodo ponovili ob 18. uri. Danes ob 15. uri bo v grofovi dvorani tudi posvet Preprečevanje sokolovih bolezni.

PEVMA - Praznovanje vaške zavetnice sv. Ane

Zadnje dejanje praznika

Danes dopoldne maša, birma in procesija, pod večer nastop štandreške dramske skupine

Nadškof De Antoni je med petkovim odprtjem novega igrišča nagovoril župana Romolija in Brulca; baje ju je pozval, da naj okrepita čezmejne stike in sodelovanje med Gorico in Novo Gorico

BUMBACA

V Pevmi se danes zaključuje štiridnevno praznovanje vaške zavetnice sv. Ane, ki je bilo letos še posebno doživeto zaradi petkovnega odprtja novega športnega igrišča. Danes ob 9. uri bo tako maša z birmo in procesijo, ob 20.30 bo komedija Čudna bo-

lezen v izvedbi dramske skupine prostvetnega društva Štandrež, sicer pa bodo tudi nagradili udeležence natečaja V domačem vrtu cvetijo. Na ogled bo tudi razstava fotografij in dia posnetkov o cvetličnih koticah. V slučaju slabega vremena bo priredi-

tev na sedežu kulturnega društva Sobotin v Štmavru.

Še danes je na ogled fotografska in dokumentarna razstava o gradnji igrišča v Pevmi; v eni od sob bivšega župnišča svoje lesene skulpture razstavlja Slavko Pahor z Oslavja.

Mladenica zanetila ogenj

V Doberdobo so karabinjerji prijavili sodnim oblastem dva mladoletnika, ki so ju pred nedavnim zasakili, medtem ko sta skušala podtakniti požar. Mladenica sta skušala zanetiti ogenj na Palikšču, in sicer na starem pohištvu. Prijavili so ju tudi zato, ker sta s seboj imela nož. Karabinjerji so v teh poletnih dneh polno zasedeni tudi v Gradežu, kjer so prijavi 19 oseb med 18. in 56. letom, ker so vozili pod vplivom alkohola. Ukrajinec je bil aretiran zaradi kraje motorjev plovil, ki je v tem letnem času v Gradežu zelo pogosta. Karabinjerji so prijavi tudi dva Kitajca z bivališčem v Gradežu, ki sta skušala ukrasti 50 evrov iz avtomata za videopoker. S pomočjo svojih mobilnih telefonov in posebnega programa sta namreč nameravala iztržiti večjo vsoto denarja, kot sta jo zmagala z videoigrico. Karabinjerji so ne nazadnje prijavi 72-letnika, ki je v parku razkazoval intimne dele telesa. Dva Tržičana sta bila prijavljena goriški prefekturi, ker sta pri sebi imela nekaj droge. 20-letnik je imel gram in pol marihuane, 40-letnik pa en gram heroína. Prijavljena sta bila zaradi uživanja drog, medtem ko je bil mladoletnik prijavljen zaradi preprodaje: doma je namreč skrival deset gramov hašiša in dva zvitka marihuane.

Na voljo naprave Europark

Goriški avtomobilisti, ki želijo uporabljati napravo za brezgotovinsko plačevanje parkirnine na modrih conah Europark, se od jutri dalje lahko obrnejo na poveljstvo mestnih redarjev. V uradu razpolagajo namreč s 53 novimi napravami: 15 jih bodo dodelili občanom, ki čakajo na zamenjavo svojega Europarka, ostale pa bodo nudili voznikom, ki niso še uporabljali naprave za brezgotovinsko plačevanje. Goriška občina je medtem naročila še dodatnih 200 Europarkov, s katerimi bo poveljstvo mestnih redarjev razpolagalo še pred septembrom.

Stampantica v knjigarni LEG

Okrog 300 dragocenih grafik, knjig in zemljevidov bo do 29. avgusta na voljo v knjigarni Libreria Editrice Goriziana na Verdijevem korzu, kjer so v petek odprli poletno prodajno razstavo StampAntica Estate. Med dragocenimi eksponati so antične knjige Giandomenica Bertolija in Gian Giuseppeja Bosizia. Razstava je na ogled od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30.

GORICA - Sinoči se je zaključil 28. festival Sergio Amidei

Film Fortapàsc z najboljšim scenarijem

Podpisali so ga Marco Risi, Andrea Purgatori in Jim Carrington

Marco Risi in Andrea Purgatori, ki sta podpisala scenarij filma »Fortapàsc«, sta prejemnika letošnje nagrade Sergio Amidei. Podelili so jo jima med včerajšnjem večerom, s katerim se je sklenila 28. izvedba goriškega filmskega festivala.

Letošnjo žirijo so sestavljala pomembna imena italijanske kinematografije: scenaristka Suso Cecchi D'Amico, režiserji Franco Giraldi, Mario Monicelli in Ettore Scola, scenarist in režiser Giuseppe Piccioni, scenarist Francesco Bruni in igralka Giovanna Ralli. Za nagrado se je potegovalo več uspešnih filmov, »Gran Torino« Clinta Eastwooda, »L'onda« Dennisa Gansela, »Louise Michel« Gustava de Kerverna, »Questione di Cuore« Francesche Archibugi, »Si può fare« Giulia Manfredonie, »Stella« Sylviee Verheydee, »Tutta colpa di Giuda« Davida Ferraria in »Vincere« Marca Bellocchia.

Predsednik združenja Amidei Nereo Battello je o zmagovitem filmu »Fortapàsc« povedal, da pripoveduje zgodbo mladega novinarja iz Neaplja, ki ga ubije »camorra«. Film po njegovih besedah govori o prekinjeni mladosti in opozarja na nezakonite dogovore med zločinci in politiko, na uslužnost tiska in vdanost sodne oblasti.

Risi je ob prejemu nagrade zadovoljen in ganjen. »Vesel sem, ker je nagrada poimenovana po Amideiu, saj ni veliko festivalov posvečenih velikim scenografom. Amideia sem videl le enkrat. Z njim in svojim očetom Dinom Risijem smo leta 1971 odšli v kino gledat film »Taking Off«. Bilo je čudovito, zato sem sedaj srečen, da sem prejel nagrado, ki mu je posvečena.«

»Nagrado bi želel deliti tudi z Jimom Carringtonom, tretjim scenografom filma,« je medtem povedal Purgatori in nadaljeval: »Ob tej priložnosti želim izraziti svoje razočaranja nad odobritvijo novega finančnega zakona, ki ne predvideva niti evra za kinematografijo. Zato bodo v prihodnjem letu v Italiji posneli le deset komercialnih filmov. Mislim, da bi moral minister za kulturo zaradi tega odstopiti. Sam je namreč obljubil predsedniku Napolitanu, da do tega ne bo prišlo. Za tem je nedvomno politični interes, saj je kultura v naši državi nevarna. Filmski ustvarjalci se bomo proti temu borili zavestno in bomo, začeni s 30. avgustom na Beneškem Filmskem festivalu, ustvarili velik mednarodni škandal.« (td)

Andrea Purgatori in Marco Risi

BUMBACA

DOBERDOB - Predstavili novo navtično društvo in njegove pobude

Sidro išče pomole

Društveni člani se bodo prihodnjo soboto udeležili pomorske baklade med Sesljanom in Tržičem

Del udeležencev srečanja v Doberdobu

BUMBACA

V petek je v novem doberdobskem občinskem parku potekala predstavitev domačega novoustanovljenega športnega navtičnega društva Sidro. Predstavitev, ki se je začela s projekcijo fotografij Doberdobskega jezera in z glasbeno podlago pesmi »Jezero« skupine Blek Panthers, je okviril sončni zaton, ki je večeru dodal močan melanholični naboj.

Predsednik Sidra Marco Frandolic je opisal trenutke društvenega nastajanja, od prvega srečanja skupine prijateljev do registracije statuta. Po predstavitvi želja in ciljev, ki si jih je zastavilo društvo - poleg ureditve domačega jezera in prostorov okrog njega tudi uresničitev novih pomolov na doberdobskem ozemlju pri kanalu Lokovac - je Frandolic povedal, da je društvo navezalo stike z občinami Devin-Nabrežina, Tržič in Štarancan; z njimi se pogaja o točkah za urejanje novih pomolov, poleg tega pa lahko šteje tudi na pomoč s strani dežele, ki se je obvezala, da bo doberdobskemu društvu stala ob strani. »Zadovoljen sem, da društvo sestavljajo tudi številni italijanski člani iz Tržiča in okolice, toda ne smemo pozabiti, da čeprav je društvo multietnično, mora ohraniti krepko slovensko bazo,« je povedal Frandolic in napovedal, da se bodo društveni člani udeležili pomorske dobrodelne baklade Sesljan-Tržič, ki bo v soboto, 1. avgusta.

Novemu društvu je čestitala tudi občinska odbornica Luisa Gergolet in mu želela veliko uspehov. O delovanju društva pa je povedala, da predstavlja obogatitev za celo zamejstvo in da ga doberdobska občina zato podpira. (jj)

GORICA Jutri odprtje razstave Sonce miru

Jutri ob 11. uri bo v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprtje razstave »Sonce miru 2009«, ki je letos posvečena tako afriškim kot brazilskim otrokom iz favel Ria de Janeiera. Na razstavi sodelujejo namreč tudi trije afriški likovni umetniki, in sicer Ade in Miká iz Nigerije ter Camara iz Malija, ki so se udeležili likovnega laboratorija goriškega umetnika Renata Elie.

Razstava sodi v okvir raznih pobud, s katerimi se bodo na Goriškem spomnili na 6. in 9. avgusta leta 1945, ko sta atomski bombi uničili japonski mesti Hirošima in Nagasaki. Razstavo v Kulturnem domu bo mogoče obiskati do 31. avgusta od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro.

NOVA GORICA - Voda začasno oporečna le ob obilnejših padavinah

Soča dovolj čista za kopanje

Kopališče je urejeno tudi v Solkanu, vendar je tu reka močno deroča in vrtinčasta - Številne kopalce privabljata Idrijca in Nadiža

Na seznamu slovenskih kopalnih voda je tudi šest kopališč na Goriškem. Štiri so na Soči, po eno pa na Nadiži in Idrijci. Mikrobiološke analize vode kažejo, da so vsa primerna za kopanje, saj je voda zdravstveno neoporečna.

Poletje je v prejšnjih dneh s svojimi visokimi temperaturami, tudi preko 30 stopinj Celzija, končno pokazalo svojo moč. Kopalna sezona je v polnem zamahu, predvsem mestna poletna sopara pa je mnoge že zvabila na obrežja rek. Novogoričanom najbližja urejena točka za osvežitev je seveda Soča, s kopališčem ob starem jazu v Solkanu, kjer je reka sicer močno deroča in vrtinčasta in zato lahko tudi zelo nevarna. Levi breg je slabo dostopen, na desnem bregu pa je urejeno obrežje državnega Kajak centra Solkan, kjer je zgledno urejen tudi prostor za sončenje. Sicer pa se na Soči lahko osvežite - najpogumnejši (zaradi z morjem nič kaj primerljivimi temperaturami vode) tudi kopate - še v Čezsoči pri Bovcu, na dveh kopališčih pri Tolminu in pod mostom v Kanalu. Izredno priljubljena tako med Slovenci kot tujci je Nadiža, ki je v poletnih dneh zelo obljubljena, saj se voda v najbolj vročih poletnih dneh ogreje tudi do 21 stopinj Celzija. Je reka, ki ohranja naravno čistost, zato posebno ob koncih tedna ob njej težko najdemo kotichek, kjer ni kopalcev. Ti so predvsem

številni na odseku od zaselka Logje pa vse do Robiča, kjer je tudi določeno kopalno območje. V Podbeli se tik ob reki nahaja kamp Nadiža in na tem delu so kopalci najštevilnejši. Kdo ve, če k temu prispeva tudi poseben sloves te ene najbolj čistih in najtoplejših alpskih rek. Ta namreč po ustnem izročilu celi rane in ima zdravilen učinek. Nič manj zanimiva za kopalce ni reka Idrijca, saj je zaradi bližine ceste lahko dostopna. Kopalno območje je edinstven prostor pod znamenitim kamnitim mostom na Bohinjski progi, pri sotočju z reko Bačo. Vsa omenjena kopališča so označena z informacijskimi tablamami, na vseh pa državna agencija za okolje spremlja kakovost kopalne vode.

Po novi evropski kopalni direktivi Slovenija zaostruje standarde kakovosti in povečuje stopnjo varovanja zdravja kopalcev, zato tako na celinskih vodah kot na morju kakovost kopalnih voda v času kopalne sezone (na celinskih vodah od 15. junija do 31. avgusta, na morju do 30. septembra) spremlja in analizira vsaka dva tedna. V lanskem letu je bila le enkrat rahlo presežena mejna vrednost bakterij fekalnega izvora v Idrijci, v Soči enkrat v Solkanu, dvakrat pa v Kanalu. A tovrstno mikrobiološko onesnaženje je, kot zagotavljajo na agenciji, kratkotrajno in se ponavadi pojavi ob obilnejših padavinah. (tb)

Kopalci in kajakaši na Soči v Solkanu

FOTO.T.B.

GORICA - V torek Pleskovič o krizi in njenem reševanju

Krožek Anton Gregorčič iz Gorice in goriška pokrajinska sekcija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja vabita svoje člane in druge zainteresirane, ki niso še odpotovali na dopust, na zanimivo srečanje z Borisom Pleskovičem, uglednim ekonomistom in vodjo oddelka za pomoč državam v razvoju pri Svetovni banki v Washingtonu. Naslov srečanja, ki bo v torek, 28. julija, ob 19. uri v KB Centra v Gorici, je Gospodarska kriza in možne rešitve. Gre za zahteven in ambiciozen naslov, a smo prepričani, da bo izvedenec, ki se je formal in uvejavil v Združenih državah Amerike, kos nalogi.

Pri organizaciji srečanja sodeluje še izobraževalni konzorcij Slovnik, ki je v zadnji sezoni posvetil kar nekaj prodornih srečanj tej tematiki, potekala pa so tako na Goriškem kot na Tržaškem; med drugim sta bila med predavatelji ekonomista Franjo Štiblar in Jože Mencinger, posebno zanimivo pa je bilo tudi srečanje, na katerem je Slovnik gostil svetovno uveljavljenega slovenskega filozofa in psihonalista Slavoj Žižka.

Dodana vrednost torkovega srečanja bo povezava dveh goriških tradicionalnih srenj, družbeno-političnega krožka Anton Gregorčič in posoške veje manjšinske gospodarske organizacije SDGZ. Predsednik krožka Anton Gregorčič je Marjan Terpin, ugledni podjetnik, član goriškega Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in predsednik konference Svetovnega slovenskega kongresa za FJK. Kot tak bo lahko pravšnji gostitelj Pleskoviča, ki je sam predsednik Svetovnega slovenskega kongresa. V razpravo se bo nedvomno plodno vključila tudi Matejka Grgič, znanstvena direktorica konzorcija Slovnik, ki namenja veliko pozornost kadrovanju mladih. Pleskovič bo sicer zanimiv sogovornik tudi za mlade, saj je ravno pred kratkim uspešno nastopil na delavnici Drage mladih v Kopru.

Davorin Devetak

GRADEŽ - V torek na nasipu Sauro

Parada dobrot

Svoje specialitete in vina bodo ponujali tudi slovenski gostinci in vinarji

Enogastronomski konzorcij Furlanija pot okusov bo tudi to poletje predstavil gradeški publiki dobrote in okuse najboljših gostincev in vinarjev naše dežele. V torek, 28. julija, bo od 20. ure dalje na nasipu Nazario Sauro tik za občinsko stavbo v Gradežu potekal degustacijski večer, kjer bo mogoče poskusiti ponudbo dvajsetih restavracij, ki so včlanjene v najbolj reprezentativno društino solidne gastronske ponudbe naše dežele. Med temi so tudi Subida Joška Sirk, ki ima veliko zaslug, da se konzorcij že več let uspešno predstavlja tudi v Sloveniji in na Hrvaškem, gostilna Devetak z Vrha, Sale e Pepe iz Srednjega in restavracijo Ai Fiori iz Trsta. Seveda so naši gostinci v zelo dobri družbi, saj poleg domačega gostitelja, gradeške Androne, se bodo predstavili še Nando iz Mortegliana, Al Ferarut iz Rivignana,

La Primula iz San Quirina, Lido iz Milj, Al Ponte iz Gradišča in še deset drugih izkušenih in priznanih kuhinj. Hrana brez pijače je kot plaža brez sonca: mojstri kuhinje zato izberejo tudi vina, ki najbolj ustrezajo predstavljenim jedem. Tako bomo poleg dvajsetih kuharskih mojstrov srečali tudi dvajset mojstrov kleti, vinarjev iz vseh vinorodnih okolišev naše dežele, med katerimi bodo tudi Edi Keber, Sošolo vo posestvo Il Carpino, Primosic, Jermann, Schioppetto, Felluga in drugi.

Večer, za katerega je potrebna predhodna rezervacija v eni izmed včlanih gostiln (www.friuliviadeisapori.it), bo potekal po sistemu švedskega stola in neposredne priprave in kuhanja kar pred gosti, ki bodo tako lahko poleg okusov spoznali tudi dragocene načine izbire in priprave slasnih hodov. (aw)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

V GORICI DANES IN JUTRI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«.
Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »Fortapasc«.
Dvorana 3: 18.15 - 21.15 »Gran Torino«.

V TRŽIČU DANES
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«.
Dvorana 2: 16.00 - 18.45 - 21.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«.
Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Crossing Over«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.30 »Transformers - La vendetta del caduto«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Gran Torino«.

V TRŽIČU JUTRI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«.
Dvorana 2: 18.45 - 21.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106

FARA
ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
ESSO - Ul. I Maggio, 59

ŠKOCJAN
ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN
IP - Ul. III Armata 58

Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Crossing Over«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.30 »Transformers - La vendetta del caduto«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Gran Torino«.

Razstave

V BARU »LA CICCCHETTERIA« v ul. Petrarca 1 v Gorici go do 17. avgusta na ogled razstava fotografskega materiala iz publikacije »Architettura goriziana negli anni del Liberty«.

V GOSTILNI »AI TRE AMICI« v ul. Oberdan v Gorici bo do 17. avgusta na ogled fotografska razstava Gigliole Colausic in Tullia Marege z naslovom »Elaborazioni«.

V KNJIGARNI EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici poteka do sobote, 29. avgusta, prodajna razstava »Stampantica Estate 2009« od torka do sobote med 8.30 in 12.30 in med 15.30 do 19.30.

V HOTELU LIPA V ŠEMPETRU je na ogled likovna razstava Silve Stantič Princič z naslovom Moji pogledi« od srede, 29. julija, do sobote, 1. avgusta, ter od torka, 11., do sobote, 15. avgusta, med 10. in 12. uro in med 15. in 17. uro; zaprto od 2. do 9. avgusta.

NA SEDEŽU FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Quegli anni Cinquanta. Collezioni pubbliche e private a Trieste e Gorizia«; do 2. avgusta s prostim vstopom od torka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na spletni strani www.fondazionecarigo.it in na tel. 0481-537111). Ob sobotah ob 17. uri in ob nedeljah ob 11. in 17. uri bodo brezplačni vodeni ogledi razstave.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU, v palači Locatelli, je na ogled razstava Danila Jejčiča in Franca Duga z naslovom »Divergenti affinità«; do 16. avgusta od četrтка do sobote med 17. in 20. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 17. in 20. uro.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava Tina Piazze; do 23. avgusta od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT (Delpinova 7a) v Novi Gorici je na ogled razstava slik Nataše Gregorič; do 1. septembra vsak dan med 10. in 19. uro.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN na trgu de Amicis 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«; do 6. septembra od torka do nedelje med 9. in 19. uro, vsako soboto in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodeni ogledi.

Koncerti

GORIŠKI MUZEJ vabi na glasbena predavanja Glasbeni večeri z vinilnih plošč v amfiteatru ob gradu Kromberk (ob slabem vremenu v grajski veži): v torek, 28. julija, ob 21. uri bo bobnar,

pevec, avtor glasbe in tekstopisec Sergej Randelović predstavil izjemne glasbenike, kot so David Axelrod, Burt Bacharach, Scott Walker (Engel).

NOTE V MESTU 2009: 27. julija, ob 20.30 na sedežu združenja Cuore Amico v ul. Cipriani 71 v Gorici koncert skupine Ensemble Jazz glasbene fundacije »Città di Gorizia«; 29. julija, ob 20.30 v palači Attems v Gorici koncert dua Maura Soro (klavir) in Riccardo Zoccoli (kontrabas); 19. avgusta, ob 20.30 v župnijski dvorani na Rojcah koncert dua Daniela Brusso-lo (flavta) in Serena Vizzutti (harfa); 20. avgusta ob 20.30 v dvorani v ul. Brigata Pavia 21 koncert Gary Guitar Quartet; 25. avgusta ob 20.30 v parku Attems v Podgori koncert kvarteta Sax4et; 2. septembra ob 20.30 v cerkvi pri Madonini koncert gojencev, ki so se udeležili tačaja kitare glasbene fundacije »Città di Gorizia«.

MED ZVOKI KRAJEV: v sredo, 29. julija, ob 21. uri v cerkvi v Vilešu koncert tria Carlo Pinardi (klarinet), Marina Zuliani (fagot) Marius Bartocchini (klavir); v četrtek, 30. julija, ob 21. uri v vili Sbrugli-Prandi v kraju San Pier d'Isonzo koncert kvinteta Piazzollekky; v petek, 31. julija, ob 21. uri na trgu Libertà v Turjaku koncert skupine Andrea Massaria Brasil Project; v sredo, 5. avgusta, ob 21. uri na kmetiji La Ferula v Štarancanu koncert Maurizia Meneguza (trobenta).

V DEŽELNEM AVDITORIJU V GORICI bodo v sodelovanju z gledališčem Giuseppe Verdi iz Trsta uprizorili v četrtek, 30. julija, ob 21. uri opereto »Sogno di un valzer« F. Doermann in L. Jacobsona, uglasbil Oscar Straus, v izvedbi Orkestra opernega gledališča Giuseppe Verdi iz Trsta. Predprodaja vstopnic (15 evrov) bo potekala pri blagajni avditorija med 17. in 19. uro od 24. do 30. julija (rezen v nedeljo), na prodaj bodo tudi eno uro pred začetkom predstave; informacije na tel. 0481-383380 in na naslov e-pošte teatroverdi@comune.gorizia.it. **DVORNA GLASBA 2009:** v petek, 31. julija, ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije v Gradežu koncert »Passione de Christo secondo Giovanni« v izvedbi skupine Officum Consort; v sredo, 5. avgusta, ob 21. uri v palači Torriani v Gradišču koncert »La Guerre« skupine Accademia del Ricercatore iz Turina.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so začasne pokrajinske lestvice učnega osebja slovenskih šol vseh vrst in stopenj v goriški pokrajini objavljene na oglasni deski pokrajinskega šolskega urada v ul. Rismond, 6 v Gorici. Rok za morebitne ugovore je pet dni, do vključno 27. julija.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča prijavljenim za izlet v Spilimbergo, ki bo v soboto, 1. avgusta, da bo prvi avtobus odpeljal iz Doberdoba izpred cerkve ob 7.30, nato s postanki na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter v Štandrežu pred cerkvijo. Drugi avtobus bo odpotoval prav tako ob 7.30 iz Gorice od trga Medaglie d'oro - ul. Catterini, nato s postanki pri vagi - pri pevmskem mostu, v Podgori pri športni palači ter v Štandrežu pri cerkvi. Priporočila se točnost! **UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA** organizirajo v soboto, 19. septembra, enodnevni izlet na Koroško; informacije v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (380-4203829).

Obvestila

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri (ne ob 15.30) in zaključí v petek, 28. avgusta, ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev; informacije nudi Zveza slovenskih kulturnih društev na korze Verdi 51 int., tel. 0481-531495, faks 0481-550004, e-pošta gorica@zskd.org, spletna stran www.zskd.eu.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdoba v

OBVESTILO

Sporočamo, da bo tajništvo goriške redakcije zaprto od 27. julija do 1. avgusta 2009

Za brezplačne čestitke in razna obvestila ter za sporočila naročnikov prosimo, da kličete tajništvo v Trstu na

tel. **040-7786333** ali **040-7786330** (faks **040-772418**) ali pišete na e-mail **redakcija@primorski.eu** od 10. do 15. ure (ob sobotah od 10. do 13. ure)

petek, 31. julija, od 19. ure dalje pokušnjo kraških sirov z naslovom Od mocarele do jamarja; informacije na tel. 333-4056800 ali na naslov inforog-os@gmail.com.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL obvešča, da je odprta od 8. do 16. ure. Za dopust bo zaprta od 17. do 28. avgusta. **KONZORCIJ CCM** išče 20 mladih med 18. in 28. letom, ki bodo opravili enoletno civilno službo v okviru projekta BiblioGo! Prošnje je treba na sedežu konzorcija v Ronkah vložiti do ponedeljka, 27. julija. Dokumentacija je na voljo na spletni strani www.ccm.it, informacije pa nudijo tudi na tel. 0481-774844.

MLADI med 18. in 27. letom starosti bodo lahko predložili do 14. ure ponedeljka, 27. julija, v protokolarnem uradu goriške občine prošnje za civilno službo; na razpolago so štiri mesta prostovoljnega kulturnega operaterja, ki bo službo opravljal v okviru dejavnosti goriškega gradu; informacije nudijo Emanuela Uccello (tel. 0481-383287), Alessandra Culot (0481-383340) in Stefania Della Ricca (0481-383295) ter spletna stran www.comune.gorizia.it.

OBČINA GORICA obvešča, da bodo v juliju in avgustu vsi uradi odprti samo v jutranjih urah med 8.45 in 12. uro, razen urada za elektronske osebne izkaznice, ki bo odprt ob ponedeljkih med 15.15 in 17. uro ter urada za decentralizacijo, ki bo odprt ob ponedeljkih in sredo med 9.30 in 12.30; uradi v centru Lenassi bodo odprti od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro, uradi v večnamenskem centru v ul. Baiaumonti pa ob ponedeljkih in sredo med 9. in 11. uro; okence za slovensko in furlansko manjšino bo odprto samo ob ponedeljkih med 9. in 12. uro; ob sobotah bo deloval urad za najavo rojstev in smrti pri anagrafskem uradu kot običajno med 9. in 11. uro.

OBČINSKA KNJIZNICA v Sovodnjah bo zaprta za poletni dopust do 31. julija. **SKRIVNOSTI USPEŠNEGA NASTOPANJA V JAVNOSTI** je dvodnevna delavnica, ki ponuja uporabne, v praksi potrjene pristope za uspešno javno nastopanje. Program je namenjen vodjem oddelkov, organizacij, ustanov, poslovnim delavcem, zaposlenim v oddelkih za trženje in odnose z javnostmi, samostojnim podjetnikom in vsem, ki pogosto nastopajo ali se pojavljajo v javnosti. Delavnico v organizaciji Slov.I.K.a bo vodila Anita Mirjanič iz Ljubljane. Potekala bo 4. septembra (od 14. do 18. ure) in 5. septembra (od 9. do 13. ure) na Slov.I.K.u v Gorici; informacije na sedežu Slov.I.K.a na korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-530412, e-pošta info@slovik.org).

URAD MLADINSKEGA DOMA bo zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta; informacije na tel. 0481-536455.

URADI DRUŽBE FILOLOGICA FRIULANA v ul. Bellini 3 v Gorici bodo zaprti do konca avgusta.

ZDRUŽENJE ITALIA NOSTRA prireja na svojem sedežu v ul. Bellini 3 v Gorici v ponedeljek, 27. julija, ob 18. uri večer ob 40-letnici delovanja.

ZSKD obvešča, da bo v torek, 28. julija, goriški urad zaprt med 9. in 11. uro zaradi izobraževalnega tečaja.

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bo potekala v Doberdoba od 24. do 28. avgusta poletna delavnica za otroke od 6. do 11. leta starosti. Prijave 21. avgusta, v jutranjih urah.

CIVILNA SLUŽBA: si start/a od 18 do 27 let? Do 27. julija se lahko prijaviš na razpis in za dobo enega leta sodeluješ pri projektu BREZMEJNO/SCONFINATAMENTE. Projekt bo startal v oktobru 2009; informacije v jutranjih urah na sedežu Arci S.C.-Gorica oz. Zveze

slovenskih kulturnih društev, tel.334-1520179, 0481-531495, e-pošta gorizia@arciserviziocivile.it.

OBČINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU obvešča, bo zaprta od 27. julija do 12. avgusta.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo prihod z dvotedenskega taborjenja v ponedeljek, 27. julija ob 18.47 na železniški postaji v Sežani. Taboriški srečno!

Prireditve

KULTURNI VEČER Z NASLOVOM »MISCIOTO« bo potekal na notranjem dvorišču lokala Hosteria da Giorgio v ul. del Santo 13 v Gorici v petek, 31. julija, ob 20.30. Dario Marangotto bo prebral svoje poezije v goriškem narečju ob glasbeni spremljavi kitarista Fausta Napolitana, ob 20.15 bo za glasbeni uvod poskrbel Alessandro Pertout.

GAS POLETJE poteka na nekdanjem carinskem terminalu na mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba vse do 13. septembra. Dejavnosti v organizaciji društva Gas Vrtejba se bodo zaključile na tradicionalnem koncertu Rock boreli. V okviru Gas poletja bo športno, glasbeno, zabavno in družabno dogajanje od četrтка do nedelje, in sicer od 18. do 24. ure, ob nedeljah dve uri prej. Vse dni bo poskrbljeno za šport (nogomet na odboj, odbojko, družabne igre, go kart...), za ustvarjalne delavnice in igre za najmlajše, petki in sobote bodo glasbeno obarvani.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ GORICA IN SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE GORICA v sodelovanju s SLOVIK-om vabita na srečanje z Borisom Pleskovičem, vodjo oddelka za pomoč državam v razvoju pri Svetovni banki v Washingtonu, ki bo govoril o svetovni gospodarski krizi in možnimi rešitvami. Na srečanju, ki bo v torek, 28. julija, ob 19. uri v KB Centru na korzu Italia 51 v Gorici, bosta sodelovala Marjan Terpin in Matejka Grgič.

Mali oglasi

PRODAM hišo z dvoriščem, vrtom in garažo v Podgori; tel. 320-1817913.

PRODAM trpodno stanovanje v Štandrežu, ul. Pasubio, 6 - prvo nadstropje. Dodatne informacije na tel. št. 349-6200399.

Prispevki

V spomin na Loredano Fabbro prispevajo mož Pepe, sin Paolo in hči Sabrina 100 evrov za krvodajalce iz Doberdoba.

V spomin na Jožeta Batističa daruje Riko Grilj 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v Ruپی.

V spomin na Jožeta Batističa daruje žena Pavla 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v Ruپی.

V spomin na Stanka Primožiča darujejo prijatelji 559 evrov za društvo Naš prapor.

V spomin na Gabrijelo Čandek darujeta Jordan in Danjel Radetič 100 evrov za AŠKD Kremenjak iz Jamelj.

Pogrebi

JUTRI V MOŠU: 11.00, Adelma Feresin vd. Sfiligoi (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici ob 13.30) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V RONKAH: 13.45, Ida Pissacco vd. Stefanich (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.30) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

GABRJE - Turnir društva Skala se bo zaključil v petek

Gabrski nogometni maraton se uspešno bliža vrhuncu

V četrtek finale ženskega turnirja, dan kasneje pa finale moškega, nagrajevanje in ples s skupino Studio 80

Nogometni maraton v Gabrjah se bliža vrhuncu. Jutri se bo namreč začel zadnji teden 23. izvedbe turnirja v organizaciji kulturnega društva Skala, ki je od 15. julija privabil na gabrsko nogometno igrišče veliko športnikov in gledalcev. »Vsak večer se na turnirju zbere lepa množica. Vzdušje je zelo prijetno, med gledalci in igralci beležimo veliko zanimanje,« je povedal predsednik društva Skala Edoardo Sambo, ki je z dosedanjim potekom prireditve zelo zadovoljen.

Letos se je na tekmovanje prijavilo štirinajst moških in pet ženskih ekip. Med moškimi so se v četrtfinale uvrstile ekipe Štandrež, Doberdob, Gabrje, Martinščina, Timava, Števerjan, Ločnik in Sovodnje, pet ženskih ekip (Doberdob, Bum Bum lady, Sovodnje, Štandrež in Rupa-Peč) pa bo jutri in po jutrišnjem odigralo še zadnje kvalifikacijske tekme. Finalni tekmi ženskega turnirja bosta potekali v četrtek (dvojboj za tretje mesto bo ob 20.55, tekma za prvo mesto pa ob 21.45), finalni tekmi moškega turnirja pa bosta na sporedu v petek, 31. julija. Tekma za tretje mesto bo ob 19.15, tekma za prvo in drugo pa ob 20.05.

»Predvsem pri turnirju amaterjev opažamo vse večjo kakovost. Ekipa so doslej gledalcem ponudile res dober nogomet. Letos sta se na turnir vpisali tudi dve novi in zelo mladi ekipi, New Team in Madonnina del fante, ki sta bili sicer izključeni. V drugi krog se niso uvrstila tudi nekatera druga moštva, ki

Utrinka z gabrskega turnirja

BUMBACA

bi si sicer zaradi dobre igre to zaslužila,« je dodal Sambo.

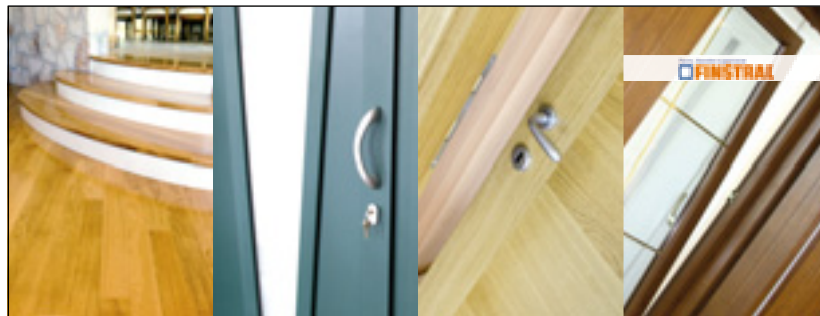
V petek bo po zaključku finalnih tekem na sporedu družabni večer. Ob 21.30 se bo začelo nagrajevanje - gabrski tur-

nir slovi po zelo bogatih in številnih nagradah, ki jih vsako leto prejema člani vseh ekip - okrog 22.15 pa bo na vrsti ples. Za veselo vzdušje bo poskrbela goriška glasbena skupina Studio 80. (Ale)

AGRITURIZEM
Kovac
DOBERDOB
ZA CERKVIJO
Tel. 0481 78125
www.kovac.it - info@kovac.it
OKUSNA IN ZDRAVA HRANA
Odprto ob petkih, sobotah,
nedeljah in praznikih

tiskarna
grafica goriziana
34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481 22116
fax 0481 22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com
www.grificagoriziana.com

MARIO MUCCI
PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA
MARIO MUCCI S.R.L.
Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

DOBAVA IN MONTAŽA

*Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata*

GIOMA - Ulica Remis, 21 - S. Vito al Torre (UD)
Tel. in Faks +39 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

leseni
podi

pvc okna
in okvirji

notranja
vrata

blindirana
vhodna
vrata

**ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE
KOVAŠKI IZDELKI**

Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund

ŠTANDREŽ - GORICA, ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Faks 0481/21987 - barbara@tabaj.191.it

**OGLASE ZBRALA
IN PRIPRAVILA
AGENCIJA**

AWS

GORICA
Tel. 0481.536602
Faks 0481.536603
mail: aws.it@tin.it

Zadružna Banka
Doberdob
in Sovodnje
www.bccdos.it

**Povsod prisotni, kjer
nas potrebujete...**

V Sovodnjah

Prvomajska 120/a, Tel. 0481.882155

n

nedeljske teme

POSEG NA MITTELFESTU V ČEDADU

Od padca zidu do nove Evrope

JOŽE ŠUŠMELJ

Letošnji Mittelfest v Čedadu je že 18. po vrsti. Tudi Mittelfest je nastal po padcu berlinskega zidu na pobudo ministra De Michelisa z namenom ponovne integracije srednjeevropskega kulturnega prostora, ki ga je hladna vojna razdelila. Delitev po drugi svetovni vojni je najbolj prizadela prav države srednje Evrope, ki jo je železna zavesa razpolovila. Prenehala je obstajati kot posebna evropska kulturna in duhovna entiteta. Mittelfest ima posebno vlogo ponovnega povezovalca in tkanja vezi med narodi na območju, ki je bilo v po-vojnem obdobju razdvojeno. Njegova simbolnost se kaže tudi v tem, da se odvija na edinstvenem območju sredi Evrope, kjer se stikajo tri evropske družine narodov: latinska, germanska in slovanska.

Padec berlinskega zidu predstavlja zgodovinski dogodek v Evropi, ki ga lahko primerjamo z zgodovinskimi prelomnicami v preteklosti: združita se

obe Nemčiji, razpadejo tri večnacionalne in socialistične države SZ, ČSSR in Jugoslavija. Na njihovem ozemlju nastane 23 novih držav. Razpade Varšavski pakt kot čuvar komunističnega sveta in stalna grožnja oboroženega spopada v Evropi. Razpade tudi komunistični sistem z marksistično doktrino »diktature proletariata« in enopartijskim sistemom. Sistem se sesuje sam po sebi, brez zunanjih posegov, z »žametno revolucijo«. Vendar se to ni zgodilo čez noč. Različna družbeno-civilna gibanja, pa tudi državne in partijske institucije so opozarjale na nujnost sprememb. Razpoloženje večine je presekalo agonijo sistema. Tudi prejšnji upori znotraj komunističnega bloka: jugoslovanski upor Stalinu 1948, madžarska vstaja, praška pomlad, delavski upor v Vzhodni Nemčiji, stalna vrenja na Poljskem, kažejo, da je do uspeha prišlo šele takrat, ko so se zahteve in razpoloženje javnosti povezale z reformističnim delom državno-partijskih struktur. Brez Gorbačova in nje-

gove »perestrojke« gotovo ne bi padel Berlinski zid na razmeroma lahek način.

Evropa ni pričakovala in tudi ni bila pripravljena na ta dogajanja. Največji optimisti med političnimi strategi in analitiki niso pričakovali, da je ob blokovski razdelitvi Evrope v državah varšavskega pakta demokratizacijo možno uresničiti. Ob tem pa je bilo zanemarljeno vprašanje, kako naj demokratizacija poteka v večnacionalnih državah. Vladalo je prepričanje, da je že uvedba parlamentarne demokracije zadostna osnova in garant sožitja tudi v teh državah.

Ob uvajanju demokracije je bil poenostavljen širok in poglobljen pojem demokracije, ki vsebuje tudi uresničevanje človekovih pravic. Marsikje se je pojem demokracije zožil na antikomunizem. Na celotnem prostoru, ki se je čez noč soočil z demokracijo in tržnim gospodarstvom, se pojavi varnostna praznina, oživijo nacionalistična gibanja, razpadejo velike gospo-

darske strukture, ki niso bile kos mednarodni konkurenci in razblinijo se iluzije ljudi, ki so s spremembo političnega sistema, poleg večje osebne svobode, pričakovali porast blaginje. To kažejo tudi raziskave v teh državah, kjer se približno 20% ljudi opredeljuje za bivši sistem, v katerem so čutili večjo socialno varnost in pravičnost.

Razpad sistema, ki se je štel za socialističnega, je hkrati pomenil razpad marksistične ideologije, za katero je po mnenju ruskega sociologa Izjumova nastal vakuum in kmalu se je pričelo kazati, da bo ta ideološki vakuum najverjetneje zapolnil nacionalizem. Ta hipoteza se je potrdila tako znotraj teh Vzhodnih držav, kot tudi na zahodu v porajajočem strahu pred navalom emigrantov iz teh držav. V večini držav, kjer je bila na oblasti KP, je danes opazen porast nacionalizma, ki se kaže v različnih oblikah. To so pokazale tudi zadnje volitve v evropski parlament z izvolitvijo skrajnih nacionalistov v nekaterih od teh držav. Razpad komunističnega sistema je povzročil tudi vrsto mednacionalnih konfrontacij, ko so iz večnacionalnih držav nastale nove države. Najbolj tragične posledice tega so prišle do izraza na Balkanu.

Bivši predsednik Milan Kučan je na nekem predavanju poudaril, da je padec berlinskega zidu skupaj rušil evropski Vzhod in Zahod. Njegove ruševine so padle na obe strani, tudi na Zahod. Ob radikalnih spremembah na vzhodu Evrope je padec zidu izzval spremembe tudi na zahodu. Evropa je pričela dobivati novo identiteto.

Razlike, pogojene z različnim položajem v bipolarni delitvi sveta in različna izkušnja z življenjem na eni ali drugi strani železne zaves, vplivajo tudi na današnje premisleke o sodobni Evropi. Ne gre zgolj za širitev ali preslikavo podobe zahodne Evrope na njen nekdanji vzhod. Gre za novo podobo Evrope v celoti. Pripadnost Evropi pa mora občutiti vsak prebivalec te celine. Z nizko volilno udeležbo na zadnjih volitvah v evropski parlament, zlasti v novih članicah EU, so državljani pokazali nezaintersiranost, pa tudi razočaranost volivcev do celotnega delovanja EU ter odmaknjenost evropskih institucij. Pojav je zaskrbljujoč in zahteva temeljit razmislek in poseg EU v približevanje evropskih institucij prebivalcem Evrope.

Nastajanje sodobne identitete Evrope ni sprožil zgolj padec komunizma. Nanjo vplivajo predvsem prepoznavna globalnost sodobnega sveta, njegova soodvisnost, izzivi, nevarnosti in nedorečenosti, zlasti nedorečenost v njegovem upravljanju in vzpostavljanju odgovornosti.

Evropa je bila stoletja središče zahodne civilizacije in je z njo obvladovala večji del sveta. Odločilno je vplivala na svetovni razvoj celotne civilizacije, ki se kaže v kulturi, tehnologiji in znanstveni misli. To vlogo je Evropa v znatni meri že izgubila. Z globalizacijo nastaja multipolni svet in Evropa postaja eden izmed teh polov. Njena vloga v tem multipolnem svetu pa je odvisna od njene notranje organiziranosti in v spodbujanju procesov, ki bi njeno vlogo v svetu krepile. Iskane nove evropske identitete mora odgovoriti tudi na vprašanje, kako vidi Evropa to svojo novo vlogo enega od središč gospodarskega, kulturnega in političnega vpliva ter razvoja človeške civilizacije v globalnem svetu ter kako vidi možnost in pogoje za uveljavitev te želene vloge. Tovrstna razmišljanja so deloma prišla do izraza v diskusijah o Lizbonski deklaraciji, ki pa so v zadnjem času zamrla v prevladovanju pragmatičnosti v reševanju gospodarske krize.

Padec berlinskega zidu je bil nujen pogoj, da se je Evropa lahko začela spraševati o sebi in o svoji vlogi v globalnem svetu. Ni pa to bil zadosten po-

goj, da bi prišla do odgovorov o svojih potencialih, s katerimi stopa v razmerja z drugimi kot celovita entiteta s posebno identiteto.

Ob veliki temi kot je prihodnost Evrope po padcu berlinskega zidu, naj opozorim tudi na pomembnost čezmejne povezovanja na lokalnih nivojih.

Integracija v EU ne poteka samo na ravni držav, temveč so v teh aktivnostih vse bolj prisotne in pomembne tudi regionalne in lokalne oblasti, na nivoju katerih se tudi izvaja večina skupnih politik v okviru EU. Delovanje slednjih je najbolj prisotno prav na področju čezmejne sodelovanja, ki je že dalj časa med prednostmi kohezijske politike EU. V Evropi obstaja več kot 100 oblik institucionalnega čezmejnege povezovanja tako na notranjih in zunanjih mejah EU in za te se je uveljavil izraz Evroregije. Evroregija je po definiciji Sveta Evrope »oblika čezmejnege sodelovanja med lokalnimi ali regionalnimi oblastmi z namenom promocije skupnih interesov in izboljšanja življenjskih pogojev na obeh straneh državne meje.« Praviloma so evroregije tudi institucionalne oblike čezmejnege sodelovanja. Imajo svoj akt o ustanovitvi, statut, svoj sekretariat in druge oblike skupnih organov.

Evropski svet je leta 1980 v Madridu sprejel Okvirno konvencijo o čezmejnem sodelovanju teritorialnih skupnosti, ki je opredelila splošna določila čezmejnege sodelovanja v EU. Da bi pospešili čezmejno sodelovanje ter natančneje opredelili pravila tega sodelovanja sta Evropski parlament in Evropski svet 5. julija 2006 sprejela Uredbo o evropskem skladu za regionalni razvoj ter istočasno tudi Uredbo o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje.

Namen Uredbe Evropskega sveta in parlamenta je okrepitev teritorialnega sodelovanja z namenom usklajenega razvoja celotnega ozemlja Skupnosti in večja gospodarska, socialna in ozemeljska kohezija. V ta namen je bila sprejeta tudi Uredba o evropskem skladu za regionalni razvoj, ki povečuje sredstva za podporo teritorialnemu sodelovanju. Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (v nadaljevanju skrajšano EZTS) lahko ustanovijo regionalni (pokrajine, dežele) in lokalni organi (občine) ter javne organizacije (osebe javnega prava). Evropska uredba daje poudarek teritorialnemu sodelovanju občin in drugih pravnih oseb kot je npr. pokrajina. Interesi ožjega teritorija se lahko neposredno uresničujejo v manjši regionalni povezavi, medtem ko je namen širše evroregije uresničevati makroekonomske projekte in integracije. EZTS se ustanovi na pobudo njenih bodočih članic.

Na osnovi te Uredbe naj bi države sprejele ustrezno zakonodajo, ki bi omogočila ustanavljanje EZTS. Tako je slovenska vlada 20. marca 2008 izdala Uredbo o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), ki določa, da se v EZTS lahko vključijo poleg Republike Slovenije tudi občine, pravne osebe javnega prava in zveze občin. S tem je v Sloveniji, čeprav pomanjkljivo, vsaj okvirno dana pravna osnova za ustanavljanje EZTS. Tudi v italijanski vladi je v pripravi uredba ali zakon, ki naj bi bil v kratkem sprejet in naj bi podrobneje določil pogoje ustanavljanja. S tem bo v obeh državah dana pravna osnova za ustanavljanje evropskih združenj za teritorialno sodelovanje. Menim, da bi tudi na območju Furlanije - Julijske krajine, Veneta, Koroške in Slovenije ter morda drugih pokrajin pričeli priprave na uresničitev EZTS ter tako tudi prispevali k boljšemu razumevanju in povezanosti ljudi, ki živijo v osrčju Evrope, k večjemu gospodarskemu povezovanju in iskanju skupnih razvojnih sinergij.

Pevci in pevke Tržaškega partizanskega pevskega zbora so se z občuteno pesmijo poklonili žrtvam nacističnega zla (pod naslovom)

IZLET PEVCEV TPPZ PINKO TOMAŽIČ

Narava zločina ne pozna, človek ga je ustvaril ...

TEKST SARA STERNAD - FOTOGRAFIJE DAVORIN KRIŽMANČIČ

»Ko pomislim na čas, ki sem ga preživela v Auschwitzu, mi spomin pleti tudi do precej banalnega dogodka. Nekega večera sem stala pri vhodu v barako in zrla v veliko luno na nebu. Pomislila sem, da jo tako kot jaz vidijo tudi doma. Prevzel me je obup, bolečina mi je pretresla telo in občutila sem silno domotožje po svojih ljudeh, po svojem domu. Strah me je bilo, da ne bom zdržala ...«

Sprehod po bratislavskih ulicah

Tako je partizanska kurirka, komunistka Ondina Peteani, zaupala Marcu Coslovichu v intervjuju. Njenim besedam, njenemu strašnem opisu poti v Auschwitz, opisu razčlovečenja, bolečin in trpljenja, ko ji je bilo komaj 20 let, so na poti v nemško koncentracijsko taborišče na Poljskem prislunili tudi pevci in pevke Tržaškega partizanskega zbora Pinko Tomažič ter njihovi sorodniki in zvesti prijatelji, ko so se konec maja podali na že tradicionalni štiridnevni izlet *Še pomnite tovariši*. S pomočjo turistične agencije Adriatica.net so se v družbi Vlaste in Boštjana tokrat podali na obisk koncentracijskih taborišč Auschwitz - Birkenau in Mauthausen, na pot spomina na grozo, genocid in holokavst, ter se obenem ustavili še v nekdanji prestolnici Poljske, v Krakovu, in v bližnjem rudniku soli v vasi Wielicka, ob povratku pa še v glavnem mestu Slovaške, v Bratislavi. Dokaj otožnim destinacijam je bilo prilagojeno tudi vreme: v primerjavi z ostalima dvema izletoma, ko je sonce naravnost pripekalo, je letos pevce in pevke tu pa tam presenetil dež, jopa je bila še kako dobrodošla.

Oswiecim - kraj obupa

Delo osvobaja - Arbeit macht frei, čisto opozarja napis ob vhodu v taborišče. Deževno vreme je ob prihodu izletnikov še dodatno bremenilo že itak mučni sprehod med gosto postavljenimi barakami, v katerih so se pred 65 in več leti tiščale množice sestradanin in izmučenih taboriščnikov.

Sprva je bil Auschwitz le eno izmed nemških taborišč, a je s časom prekosilo vse ostale in v začetku leta 1942 preraslo v taborišče smrti.

Danes je na prizorišču nekdanjega taborišča v opomin prihodnjim rodovom

urejen muzej, Unesco pa ga je uvrstil na seznam svetovne dediščine. Tudi 64 let po koncu 2. svetovne vojne obišče taborišče vsako leto več kot pol milijona ljudi.

Ob pogledu na črno-bele fotografije ter na ogromne gore moških, ženskih in otroških čevljev, kovčkov, očal, protez, glavnikov, krtač in nekaj ton las (odvzeto imetje so nacisti shranjevali v prostoru, imenovanem Kanada, ki je za Poljake takrat veljala za obljubljeno deželo) se obiskovalec vsaj delno zaveda, koliko je bilo tam gorja. Pa še obisk bloka 11, pravega zapora v zaporu, kjer so SS-ovci zasliševali upornike oziroma tiste, ki so skušali vzpostaviti kakršenkoli stik z zunanjim svetom, in jih mučili. Pogosto pa so raje segli po drugih kaznih, po stradanju v ozki celici ali

Na tržnici na Rynku Głównym v Krakovu je bilo treba porabiti še zadnje zlate

Poklon slovenskim žrtvam

po streljanju pred t.i. »zidom smrti«: med ubitimi je bila tudi 9-letna deklica, ki je ukradla samo kos kruha ... Tam so za vse tiste, ki so izgubili življenje v taborišču, pevke in pevci partizanskega zbora občuteno zapeli Guccinijevo pesem *Auschwitz in Žrtvam*.

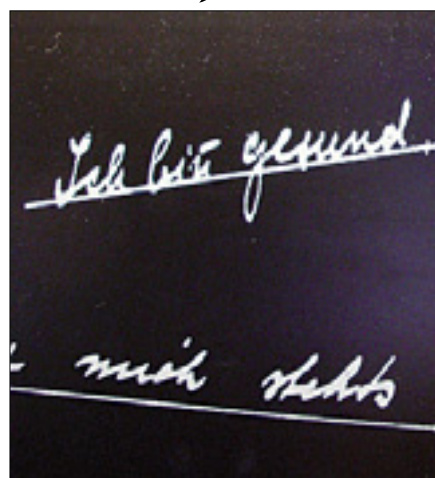
Birkenau - obiskovalca nič ne pripravi na grozo

Ker niso zmogljivosti Auschwitza zadostale, so leta 1941 Nemci začeli graditi »prizidek«. Iz tri kilometre oddaljene vasi Brzezinka so izselili vse prebivalstvo, hiše zaplenili in požgali. Nastal je še zmogljivejši kraj za ubijanje, zloglasni Auschwitz II - Birkenau. Glavni namen taborišča pa ni bilo izkoriščanje delovne sile, pač pa iztrebljanje. V ta namen je bilo taborišče opremljeno s štirimi krematoriji s plinskimi celicami - v vsako izmed teh so nacisti

Jetnike ni čakalo prhanje, pač pa smrtno kemično orožje ciklon B

stlačili do 2.500 ljudi naenkrat. Ko so bile žrtve zaprte v teh celicah, so vanje skozi tuše - luknje v stropu spustili strupeni ciklon B; trupla so taboriščniki, tako imenovani Sonderkomandos, zažgali.

Jaz sem zdrav, z mano je vse v redu ...

Taborišče Mauthausen pri Linzu je grajeno iz

Ogromno taborišče na prostem sekajo stari železniški tiri, tisti, ki jih največkrat vidimo tudi v filmih. Veliko je tu barak, v katerih so še pogradi, in bodeča električna žica je še vedno napeta vsenaokrog. Velik del barak in nekdanje peči so nacisti sicer (podobno kot drugje) razstrelili, da bi ob

koncu vojne prikrili svoje zločine. Na dovolj zaščiteneh mestih pa je še vedno mogoče videti drobce pepela nesrečnikov, ki so smrt dočakali v plinskih celicah.

Krakov, kjer se nihče več ne boji zmaja

Da je Krakov univerzitetno mesto (poseben utrip mu daje več kot 90.000 študentov domače Jagelonske univerze), so se tržaški pevci prepričali že prvi večer, ko so se po celodnevni avtobusni vožnji podali na krajši sprehod po središču in raziskovanje nočnega življenja. Domača nogometna ekipa Wisla je namreč istega dne osvojila državno prvenstvo in navdušena mladina je kratko malo preplavila ulice in trge, tako da so morale njihovo »radoživost« večkrat omejiti sile javnega reda.

Drugače je Krakov eno najstarejših in največjih mest na Poljskem. Kot nam je povedala vodička, je svoje ime dobilo po princu Kraku, ki je na tem prostoru živel pred več stoletji. Legenda pravi, da je ob vznosu griča Vavel ravno takrat živel strašanski zmaj, ki se je hranil z živalmi in seveda tudi z ljudmi, predvsem z mla-

*Son morto ch'ero bambino
son morto con altri cento
passato per un camino
e ora sono nel vento.
Ad Auschwitz c'era la neve
il fumo saliva lento
nei campi tante persone
che ora sono nel vento.*

iz granita, ki so ga iz bližnjega kamnoloma prenesli jetniki

deniči in dekleti (*panne*, jim pravijo Poljaki) ... saj imajo ti daleč najmekšeje meso. Prebivalci Krakova so konjenike pozvali naj zmaja ubijejo, vendar to ni uspelo nikomur. Rešitev je naposled ponudil princ Krak: pred zmajev brlog je postavil mrtvo ovco, ki jo je predhodno napolnil z žveplom. Zmaj jo je seveda s slastjo požrl, zaužita hrana pa ga je neznožno žejala; stopil je do brega reke Visle, se napil in ... počil. Mesto so princu v zahvalo poimenovali Krakov, zmaj pa je postal simbol mesta.

Na vavelski grič so se povzpeli tudi izletniki, da bi si ogledali grad in katedralo s kraljevo grobnico, na veličanskem glavnem trgu pa so si na pisani tržnici priskrbeli predvsem spominke iz jantarja, leša in usnja.

Rudnik soli Wielicka ali vsi na bronhialno terapijo

Klavstrofobija? Tržaška pevska družina je morala nanjo naravnost pozabiti, ko se je po 327 stopničkih spustila sko-

njega veka do leta 1996, ko so z rudarjenjem prekinili zaradi pre nizkih cen soli in poplave v rudniku.

Med sprehodom po rovih so izletniki sledili nasvetu vodičke: globoko so dihali, saj je rudnik tudi podzemni terapevtski sanatorij za bronhialna in astmatična obolenja.

Bratislava - ličen postanek

Nasmejani mestni norček, jekleni Schöner Naci (to je slovaška okrajšava imena Ignac ...), je najbrž privzdignil klobuk in veselo zamrmral tudi ob pogledu na partizanske pevke, ko so se mudile v slovaškem glavnem mestu. Ogled mesta je tržaška družina začela na samem vrhu mesta, kjer se odpira pogled na rjavo Donavo in na novi most, ki spominja na ... leteči krožnik. Tam kraljujeta novodobna palača parlamenta in pa baročni grad, ki ga sicer že dalj časa obnavljajo. Od tod je izletnike pot vodila v središče, kjer je vse živo. Mimo pompozne slovaške narodnega gledališča so se izletniki sprehodili do glavnega trga, kjer je stara mestna

Tradicionalna gasilska fotografija v rudniku soli v vasi Wielicka

Bodeča žica je še vedno napeta

je bilo tam zaprtih okoli 200.000 jetnikov: kriminalcev, političnih zapornikov in komunistov, pa seveda Romov, akademikov in duhovnikov. Taborišče je grajeno iz granita, ki so ga iz bližnjega kamnoloma po 182 stopnicah znosili sami zaporniki, v parku pred njim pa je vsaka država postavila obeležje v trajen spomin na svoje žrtve.

Vidno ganjena zaradi pevskega poklona je vodička partizanskim pevcem z grenkobo predstavila taborišče, ki je slovelo po okrutnih medicinskih poskusih in vsakodnevnem mučenju. Tega se obiskovalec zave že ob vhodu, kjer stoji večji kip posvečen ruskemu jetniku, ki so ga oblivali z ledeno vodo in ga nato izpostavili mrazu, dokler ni v mukah izdihnil. Med najbolj brutalnimi metodami mučenja je bilo obešanje za roke, ki so bile zavezane za hrbtno, ali pa nečloveško uživanje ob metanju jetnikov s pečine nad bližnjim kamnolomom. Številni izmed njih niso več zdržali in so se pred tem zlom prostovoljno vrgli smrti v objem s skokom v bodečo žico z električnim tokom.

»Vsako leto najdemo na krematorijski peči novo zarisano svastiko. Zlo je še vedno v nas samih,« je pojasnila vodička.

»Jaz sem zdrav, z mano je vse v redu,« so morali v pismih domačim zapisati jetniki, v nasprotnem primeru bi jih cenzura vrgla v koš. To in marsikaj drugega lahko izveš med ogledom pregledne razstave, ki pa je žal opremljena samo z nemškimi razlagami.

Nikoli več?

»Nikoli več,« je bila misel, ki so si jo tudi partizanski pevci in tovariši ponavljali ob pogledu na tolikšno gorje; poskrbeti je treba, da ne bodo mlade generacije pozabile vsega zla, ki ga je človek zmožen, vsega trpljenja in nedolžnih življenj, ki so bile potrebne za svobodo, za lepši svet. Auschwitz mora ostati kraj spomina na človeško dostojanstvo. Narava zločina ne pozna, ustvaril ga je človek. Kot nas je opozorila vodička v Mauthausnu, se zlo skriva v vsakem izmed nas. Nevarno bi bilo na to pozabiti ...

Auschwitz je bilo največje nemško nacistično koncentracijsko taborišče, taborišče smrti. V letih 1940-1945 so nacisti tja deportirali najmanj 1.300.000 ljudi:

1.100.000 Judov
140.000 - 150.000 Poljakov
23.000 Romov
15.000 sovjetskih vojnih jetnikov
25.000 jetnikov različnih narodnosti

1.100.000 jih je umrlo v Auschwitzu, približno 90% vseh žrtev so bili Judje z različnih koncev Evrope, ki so jo do takrat že zasedli Nemci. SS-ovci so jih povečini ubili v plinskih celicah.

27. januarja 1945 je Auschwitz - simbol zla druge svetovne vojne osvobodila ruska rdeča armada. Na ta dan obhajamo Dan spomina na holokavst.

V vitrinah so ob protezah, krtačah in kovčkih razstavljene gore čevljev jetnikov

raj 400 metrov globoko pod zemljo, v eno najbolj poznanih turističnih znamenitosti na Poljskem, v muzej - rudnik soli Wielicka. Mogočne dvorane, galerije, jezera, kipi, kapele, celo cerkev - edinstvene solne rezbarije oziroma čudovito delo narave in pa pridnih rudarskih rok, ki so tako želeli ovekovetičiti najpomembnejše dogodke oziroma osebnosti iz poljske zgodovine. Zaradi svoje izjemnosti je rudnik vključen na Unesco seznam svetovne naravne in kulturne dediščine in je eden redkih, ki je neprekinjeno deloval od sred-

hiša nedvomno najbolj izstopajoča zgradba, saj daje vtis arhitekturne zmede, lep pogled pa se odpira tudi na Mihaelova vrata, ki so edini ohranjeni stolp v starem mestnem obzidju.

Mauthausen - bes in bolečina

Po obisku taborišča Mauthausen so bili mnogi mnenja, da je skoraj srhljivejši od Auschwitza. Med leti 1938 in 1945

Vhod v taborišče Birkenau, ki ga večkrat vidimo tudi v filmih

Dokaj muhastemu vremenu navkljub so napovedi za letošnjo letino zelo obetavne, bodisi kar zadeva pridelek grozdja kot tudi oljk. Ocena je seveda pogojna, zato je treba biti na zorenje plodov pozorni do zadnjega.

NAPOVEDI O LETOŠNJEM PRIDELKU

Obetajoča letina za vino in olje

STROKOVNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Poletje stopa v drugo polovico, zato je že možno, pa čeprav seveda »s pridržano prognozo«, dati prve ocene o poteku letošnje letine in pridelku grozdja in oljk.

Za mnenje smo vprašali znane vinogradnika in oljkarja Roberta Oto, katerega poznamo kot

dolgoletnega, natančnega in pazljivega zapisovalca vremenskih podatkov, obenem pa tudi poteka fenoloških faz trte in oljke ter pomembnejših pojavov v vinogradu in oljčniku. Na osnovi svojih opazovanj nam je povedal, da trta prehiteva za približno 10 dni z zorenjem grozd-

ja. K temu so odločilno pripomogle dobro razporejene padavine in za trto ustrezne povprečne temperature. Če ne bo prišlo do nepredvidljivega neugodnega vremenskega poteka, bo torej letošnja trgategv zgodnja, kakovost pridelka pa bo po predvidevanjih dobra ali zelo dobra.

MODENA - Geografska označba

Znameniti balzamični kis dobil zaščito

Balzamični kis je tudi pri nas in v sosednji Sloveniji postal v zadnjih letih, čedalje bolj priljubljena kulinarčna specialiteta, zato ji bomo posvetili nekaj pozornosti v zvezi z novo pridobljeno označbo.

Po trinajstih letih zamudnih in zapletenih birokratskih težav balzamični kis iz Modene končno nosi zaščiteno geografsko označbo (ZGO - it. IGP). Konzorcij za proizvodno balzamičnega kisa iz Modene je predložil že leta 1994 v Bruslju prvi osnutek za pridobitev te označbe, a brez uspeha. Predlagatelji so se srečali z številnimi pravnimi in birokratskimi težavami, tudi vsled nasprotovanja k temu poimenovanju s strani nemških, francoskih in grških proizvajalcev kisa.

Glede na to, da smo pred leti o tem obširno pisali, bi le na kratko priklicali v spomin bralcev, da obstaja že zaščitni znak za balzamični kis, ki pa ga ne gre zamenjati z novo označbo, ker gre za dva kakovostno bistveno različna proizvoda. V mislih imamo proizvod, ki nosi zaščiteno označbo porekla (ZOP - it. DOP) »Tradicionalni balzamični kis iz Modene in Reggio Emilie (Aceto balsamico tradizionale di Modena e Reggio Emilia)«. Ta kis je znan po svojih izrednih organoleptičnih lastnostih in se zato prodaja po zelo visokih cenah, ki dosegajo več stotin evrov za liter, izključno v steklenicah 100ml. Steklenice iz Modene imajo belo kapsulo za kis, ki je zorel najmanj 12 let, za starega 25 let pa je kapsula zlate barve. Kis iz Reggio Emilie, ki se prodaja v steklenicah z obliko obrnjenega tulipana, pa nosi pečat treh barv: oranžne, srebrne in zlate, ki izražajo v navedenem zaporedju starost proizvoda.

Nova zaščitena označba (ZGO - it. IGP) seveda ne predstavlja enake kakovosti in je zato kis, ki jo nosi, cenovno manj ovrednoten, saj gre le za nekaj evrov za liter, čeprav so možne tudi pri tem kisu občutne razlike pri cenah, predvsem v od-

visnosti dobe zorenja v lesu. Ta doba lahko gre od najmanj dveh mesecev do nekaj let. Gre vsekakor za kakovosten proizvod, ki lahko oplemeniti številne kulinarčne specialitete. Zato je pridobitev nove označbe zelo pomembna, saj imajo porabniki na razpolago nov izredno kakovosten zaščitni proizvod.

Kot zanimivost navajamo še imena trtnih sort, ki pridejo v poštev za proizvodnjo balzamičnega kisa iz Modene: Lambrusco, Sangiovese, Trebbiano, Albana, Ancellotta, Fortana, Montuni. Gre za sorte, ki se pri nas, z izjemo Trebbiana, popolnoma nepoznane.

Čeprav je kis z zaščiteno geografsko označbo novost, smatramo, da z razliko od »bratranca« z zaščiteno označbo porekla, ne bo dosegel pretirano visokih cen, zato si ga lahko privoščijo vsako hišno gospodinjstvo. Pa tudi goljufij ne bo pri tem kisu. Problemi s tem v zvezi, lahko nastanejo, ko si želimo privoščiti kis z označbo ZOP, ki je, glede na svojo visoko ceno, zelo vabljiv za ponarejevalce in goljufe. Zato bomo pri nakupu tega kulinarčnega biserja zelo previdni.

Glede količine pa je Ota mnenja, da ne bo veliko zaostajala za lansko letino, ki je bila zelo dobra. Drugače povedano, bomo letos imeli nadpovprečen pridelek grozdja tako po kakovosti kot količini.

Ob vprašanju, kaj meni o oljčni letini, je podčrtal dober potek razvoja plodov, zlasti zaradi primerne razpoložljivosti vode, ki je ob skromnih padavinah omejujoč dejavnik za debelenje oljčnih plodov. Letos, vsaj zaenkrat, te nevarnosti ni.

Pri tem je naš sogovornik naglasil, da je letošnja dobra oljčna letina precej presenetljiva, saj je znano, da je rodnost oljčnikov izmenična. Po lanskim odlični letini je bi-

lo pričakovati močan pridelovalni padec, ki ga pa, glede na sedanje stanje pridelka v oljčnikih, po vsej verjetnosti ne bo. Oljkarji so zato lahko zadovoljni z letošnjo letino, ki dobro kaže. Dogajanja v svojih oljčnikih pa morajo skrbno spremljati. Časa za neželena presenečenja je do obiranja še veliko, še posebej, kar zadeva oljčno muho.

Izkušnje iz prejšnjih let nas namreč učijo, da ta škodljivec lahko zelo nevarno ogroža naše oljčnike tudi v prihodnjih mesecih in povzroči, ob odsotnosti ustreznih ukrepov, hudo škodo. Oljkarji naj torej koristijo vsa razpoložljiva sredstva za preprečitev te škode in naj sledijo navodilom, ki jih nudi deželna služba za varstvo oljke.

STROKOVNI NASVETI

O virusih, ki napadejo gojene rastline

Velikokrat slišimo o virozah. To so bolezni, katerih povzročitelji so virusi, ki napadejo bodisi rastline, kot živali in ljudi. Viroze rastlin ne napadejo živali in ljudi in obratno.

Virusi so najmanjši mogoči živi organizmi. Večina virusov, ki jih poznamo, je velika od 20 do nekaj sto nanometrov, kar je 20 do nekaj 100 milijonink milimetra. Prvi virus so odkrili na tobaku leta 1892. Sestavljeni so le iz nukleinske kisline in iz beljakovinske ovojnice. Celične strukture nimajo, zato za svoje življenjske funkcije in za razmnoževanje nujno potrebujejo kako drugo živo celico. V slednje prodrejo, se razmnožijo in razširijo, celica pa umre. Na ta način povzročajo bolezni, ki so nalezljive. Viroze označujemo z mednarodnimi kraticami, ime je po navadi v angleščini. Tako ima na primer mozaik na kumari mednarodno kratico CMV, ki je okrajšava za Cucumber mosaic virus.

Virusi povzročajo pri rastlinah rumenitev, kodranje in zvijanje listov ali razvoj škik. V nekaterih primerih viroz se ste-

belni členki skrajšajo ali odmre rastni vršček stebila. Rodnost postane slabša in rastlina na splošno degenerira. Rastlinske virusne bolezni so najboljše raziskane pri gojenih rastlinah, zlasti pri tobaku, krompirju, paradižniku in kumari.

Virusi se širijo na različne načine. Prenašajo se na primer od matične rastline na seme, gomolje, potaknjence, cepiče in druge razmnoževalne organe.

Zelo pogosto je, da se virusi širijo z različnimi prenašalci. To so predvsem žuželke, ki sesajo rastlinski sok. Najbolj pomembne so listne uši, ki lahko hitro širijo virusne bolezni tudi na večje razdalje. Viruse lahko prenašajo tudi organizmi, ki se hranijo s podzemnimi deli rastlin in gliv, vendar je v tem primeru širjenje omejeno na manjše območje.

Nekateri virusi se prenašajo tudi preko obrezovalnih škarij, rok, motik in drugega kmetijskega orodja, ki pride v stik z bolno rastlino. Če na primer obrezujemo bolno rastlino in nato zdravo, ne da bi škari razkužili, lahko prenesemo virus.

Opisali bomo nekatere najbolj pogoste viroze, ki jih včasih zasledimo tudi pri nas.

MOZAIK NA KUMARI ali CMV (Cucumber mosaic virus). Ta virus napada poleg kumare tudi bučko, bučo, paradižnik, v manjši meri tudi dinjo, lubenico in ostale rastline. Ob prvih vročih dneh se poganjki, zvijejo se tudi listi navzgor, postanejo manjši in se deformirajo. Plodovi le delno dozori. Internodiji postanejo krajši zato je rastlina videti grmičaste oblike. Na listih, steblih, plodovih in ostalih delih se pojavijo črni madeži. Nedozoreli plodovi postanejo nepravilne oblike in barve.

Prenašalci mozaika na kumari so listne uši, posebno *Aphis gossypii* in *Myzus persicae*, ki živijo tudi na veliko sponatanih rastlinskih vrstah.

Na zelo podoben način deluje **VIRUS NA BUČKI** ali ZYMV (Zucchini yellow mosaic virus).

Pogost je tudi virus, ki napade **FIŽOL** ali BYMV (Bean yellow mosaic virus). Listi postanejo rumeni. Rastline so vi-

deti več ali manj rumene v različnih odtenkih. Na strokih in listih se pojavijo temni madeži, rastline se ponekod sušijo. Pri starejši rastlini se listi zvijejo in postanejo nepravilne oblike, v hujših primerih opazimo na steblih temne madeže. Tudi stroki postanejo nepravilne oblike in semen v njih je manj. Virus napade tudi ostale stročnice.

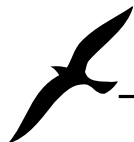
Tudi krompir in paradižnik sta podvržena nekaterim virozam. Viroze se pojavijo tudi na trti, pa čeprav niso dosti razširjene. Viroz trte je veliko in bolezenski znaki so različni: nepravilne oblike listov, rumeni listi, živo rumeni madeži različnih oblik in velikosti, na splošno slaba rast trte, potemnitev žil.

PREVENTIVA - Do danes ne poznamo učinkovitih sredstev za zatiranje virusov, zato moramo ukrepati predvsem preventivno. Izbirajmo kontrolirano in zdravo seme, zdrave sadike trt in ostali razmnoževalni material. Veliko pomaga kolobarjenje. Bolne rastline nemudoma izrijemo in uničimo.

V primeru, da so prenašalni virusov listne uši, je važno, da uničimo spontane rastline bližini našega vrta, ki bi lahko gostile listne uši. To storimo, preden gesadimo sadike zelenjadnic. Vsaj na začetku rasti gojene kulture pokrijemo s pajčevinastim vlaknom, da nanje ne pridejo listne uši. Nekaj pomaga tudi, da med vrstami postavimo folijo ali papir, ki se na soncu blešči. To odvrača listne uši. Če opazimo listne uši na spodnji strani listov gojenih rastlin, poškrbimo z afididi.

Če opazimo okužene trte je najbolje, da jih izrujemo. V skrajnem primeru izrujemo ves vinograd in pustimo za nekaj let zemljišče prazno oz. travljeno z namenom, da razbijemo ciklus virus-nematode-rastlina. To velja za kompleksno kdravost, za katerega je dokazano, da so prenašalci virusov nematodi. Nato razkužimo zemljo z nematocidi. Biološko sredstvo je npr. RADISAN, ki je sestavljen iz liofiliziranih bakterij. Šele nato lahko sadimo nove trte.

Magda Šturman

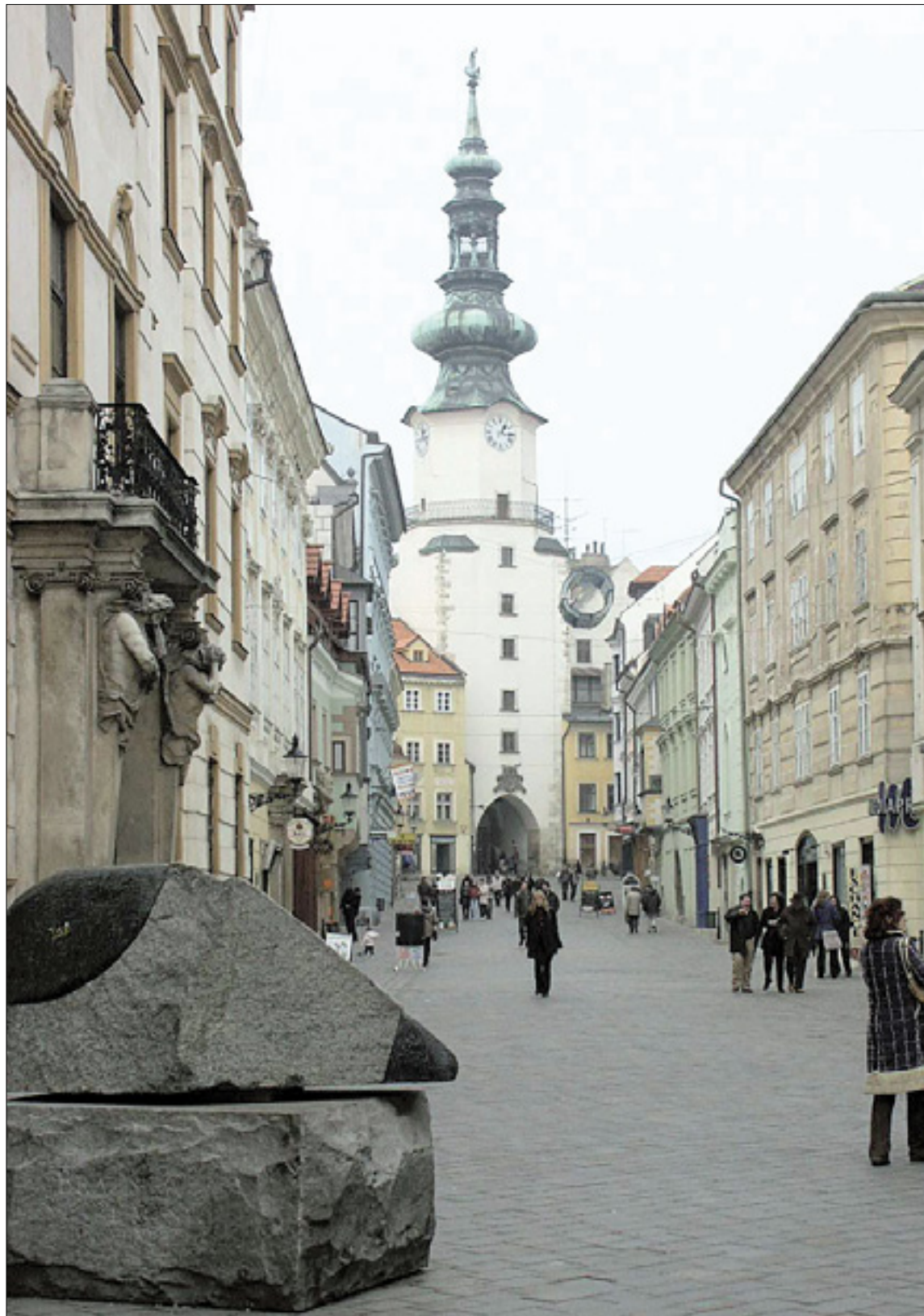

Obnovljeno
staro mesto Bratislave

PROTESTIRAJO MADŽARI, PA TUDI ŠTEVILNE EVROPSKE INSTITUCIJE

Velika napetost zaradi novega slovaškega zakona o jeziku

JUDIT SOLYMOŠI

Kot smo že poročali, je slovaški parlament 30. junija sprejel sporni amandma k slovaški zakonodaji o jeziku. Zakon sedaj omejuje rabo jezikov, različnih od slovaščine, v javnem sporočanju in za kršitelje določa visoke globe, do 5.000 evrov. Proti novi zakonodaji je v Evropi čedalje večji odpor: protestirajo številni evropski poslanci, države članice Evropske unije in tudi Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi OVSE; vsi so zaskrbljeni predvsem zaradi določila, da bo mogoče nalogati globe zaradi »nepravilne rabe jezika«.

Primerov je veliko, vendar eden, ki ga zelo pogosto omenjajo, zadeva paciente na zdravljenju: tisti, ki se v kraju, kjer je pripadnikov manjšine manj kot 20 odstotkov vsega prebivalstva, z zdravnikom pogovarjajo v svojem jeziku, bodo lahko kaznovani. Izvajanje zakona bo nadzorovala nova enota, ki bo nekakšna jezikovna policija.

Z zakonom nameravajo urediti rabo jezika na vseh javnih srečanjih, prireditvah, zborih in vseh drugih oblikah komuniciranja v javnosti z določilom, da mora biti v vseh teh primerih uporabljena slovaščina. Dodatni problem ustvarja

dejstvo, da zakon ne daje definicije, kaj je pravzaprav »javno«.

Predsednik slovaškega odbora evropskega urada za manj rabljene jezike László Öllu0151s v zvezi s tem zakonom ocenjuje, da so določila dvoumna z namenom, da zagotavljajo birokratom večjo oblast, tako da lahko sami odločijo, kdaj naj ga izvajajo in kdaj ne.

Na isto pomanjkljivost je opozoril državni sekretar za Madžare na tujem v madžarski vladi Ferenc Gemesi, ki je tudi predsednik mešane madžarsko slovaške komisije za zaščito manjšin. Dejal je, da verjame, da slovaška družba ni želela pripad-

nikom madžarske manjšine preprečiti, da bi govorili v svojem jeziku; če je tako, potem ne bi smeli dopustiti odobritve zakona, ki bi navajal prav k takemu sklepanju.

Zakon morajo izvajati državne oblasti, oblasti teritorialnih oziroma lokalnih samouprav, drugi predstavniki oblasti, pravne osebe, podjetniki in tudi zasebni državljani. V ilustracijo navajajo kot primere uslužbenice v javnih prevoznih sredstvih, v poštinih storitvah, v telekomunikacijah, pa tudi zaposlene v slovaških oboroženih silah in pri gasilcih. Vsi ti morajo v uradnih odnosih uporabljati izključno slovaški jezik.

Zakon zadeva številna področja. Tako bo veljal za šolska spričevanja in vse izkaze o šolanju, za zemljepisna imena, za finančno ali tehnično dokumentacijo, za statute organizacij, za napise na spomenikih in spominskih obeležjih, za oglase, za kulturna in pedagoška srečanja in tako naprej.

V zadnjih treh tednih so številne organizacije in politiki protestirali proti tem amandmajem. Iz Madžarske je bilo takoj slišati val kritik. Že 1. julija je predsednik madžarske vlade Gordon Bajnai ocenil, da amandmaji k zakonu škodujejo madžarski narodni manjšini na Slovaškem in bi nedvomno negativno vplivali na odnose med državama. Bajnai je še zlasti poudaril zaskrbljenost glede določila, da bi oblasti lahko naložile visoke globe zaradi »nepravilne rabe jezika«. Predsednica madžarskega parlamenta Katalin Szili je pozvala visokega komisarja OVSE za narodne manjšine, naj poseže. Skupni izjavi, ki so ju pripravili na eni strani predstavniki vseh štirih veroizpovedi na Madžarskem (katoliške, luteranske, kalvinistične in judovske) in na drugi strani vse štiri parlamentarne stranke v madžarskem parlamentu, jasno izražata zaskrbljenost zaradi določil o globah za kršitev jezikovne zakonodaje. »Take kazni so nezaslišane v Evropi 21. stoletja,« so zapisali.

Izjava, ki so jo sprejele madžarske parlamentarne politične stranke poziva slovaško vlado, naj preda zakon v ponovno obravnavo parlamentu ter obenem poudarja, da so ta diskriminatorna določila nezdržljiva z evropskim pojmovanjem manjšinskih pravic, z duhom Evropske unije in tudi z zdravo pametjo. Mladinske organizacije madžarskih parlamentarnih strank pa so priredile javni protest pred veleposlaništvom slovaške republike v Budimpešti.

Med številnimi institucijami Evropske unije je Evropska komisija že povedala, da se ne namerava uradno odzvati na spremembe slovaške zakonodaje o jeziku, ker gre za vprašanje, ki ne sodi v njeno pristojnost. Kritično pa se je že odzval novi predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek, ki je dejal, da ne gre samo za zadevo, za katero sta zainteresirani samo Slovaške in Madžarska, ampak gre za problem celotne Evropske unije, ker ogroža duha evropske integracije in sama načela demokracije.

Madžarska evropska poslanka Kinga Gal se je o tem vprašanju pogovarjala z novinarji in dejala, da nova zakonodaja ni v skladu s sodobnim časom in da ustvarja negativen odnos do manjšin. »Slovaški zakon je v očitnem nasprotju s konvencijami Sveta Evrope o zaščiti narodnih manjšin in je tudi v nasprotju z duhom Evropske unije,« je dejala Galova, ki je skupaj s poslanko madžarske manjšine na Slovaškem Edit Bauer pisno pozvala visokega komisarja OVSE za manjšine Knuta Vollebaeka k posredovanju.

Madžarski poslanec Adam Kosa, ki je prvi član evropskega parlamenta s slšnimi motnjami, je na plenarnem zasedanju 15. junija posegel v madžarskem znakovnem jeziku in med drugim dejal: »Jaz, ki uporabljam znakovni jezik, se čutim zavezan, da se borim za jezikovne pravice in to bom vztrajno delal do konca mandata.«

Poslanec madžarske manjšine v Romuniji Csaba Sogor, ki zastopa transilvanske Madžare, je dejal, da »Evropska unija, ki pristaja na tako

zakonodajo, ni več Evropa svobosčin«. Še zlasti je opozoril na dejstvo, da zakon vsebuje tudi dodatna pojasnila, v katerih je med drugim zapisano, da lahko v nekaterih primerih zaščita državnega jezika prevlada nad svobodo govora in nad svobodo zasebnega življenja. Švedsko predsedstvo Evropske unije je pozval, naj si prizadeva, da bi Slovaška ta zakon ponovno obravnavala.

Evropski poslanec Michael Gahler, podpredsednik parlamentarnega odbora za zunanjo politiko, je opozoril, da nova slovaška zakonodaja o jeziku ni v skladu z evropskimi standardi, ampak bi vodila k diskriminaciji manjšinskih jezikov. Po tem zakonu bi bila na nekaterih področjih raba manjšinskih jezikov celo kriminalizirana, je poudaril. To bi privedlo do absurdnih situacij. Na kulturnih prireditvah, na primer, kjer so prisotni damo pripadniki manjšine, bi morali slovaški jezik uporabljati na prvem mestu. »Slovaška tvega, da se sama diskreditira kot država članica Evropske unije in da ponovno postane totalitarna država, če bo izvajala ta določila,« je še dejal Gahler.

V imenu slovaških politikov je predsednik slovaškega parlamenta Pavol Paška poslal pismo predsednici madžarskega parlamenta Katalin Szili; v njem je pojasnil, da ni bil namen zakona, da bi kakorkoli kršil pravice narodne manjšine. Zunanji minister Miroslav Lajčak pa je celo ocenil, da zakon širi manjšinske pravice, ni pa te svoje trditve dodatno pojasnil. V posrednem odgovoru predsedniku Evropskega parlamenta Jerzyju Buzeku pa je slovaški zunanji minister poudaril, da ne OVSE, ne Svet Evrope in niti Evropski parlament ne morejo od nobene države zahtevati, naj spremeni svojo zakonodajo.

Predsednik skrajno desne Slovaške nacionalne stranke Jan Slota je dejal, da je Hrvaška iztrebila narodne manjšine, ki živijo na njenem ozemlju in da sedanje majhne manjšinske skupnosti ne uživajo sploh nobenih pravic. Sicer pa slovaško politično vodstvo vztraja pri trditvi, da nova zakonodaja nikakor ne omejuje pravic manjšin oziroma rabe jezikov manjšin.

Vodja poslanske skupine Slovaške nacionalne stranke v slovaškem parlamentu Rafael Rafaj pa se je odzval na stališča evropskega poslanca Gahlerja. Dejal je, da je prepričan, da so kritike, ki prihajajo iz Bruslja, rezultat lobistične dejavnosti madžarskih evropskih poslancev. Po njegovem mnenju bi morali člani Evropskega parlamenta obiskati južno Slovaško in se sami prepričati, kako v politiki in v družbi pripadniki madžarske manjšine zavračajo učenje in rabo uradnega državnega jezika. Dejal je, da razume politiko Evropske unije, ki podpira jezike, ki bi lahko izumrli, vendar madžarsčina ne sodi med te jezike.

Madžarski dnevnik na Slovaškem Uj Szo je 16. julija opozoril, da bo zahteva po uvedbi simultane prevajanja vseh sporedov v madžarskem jeziku privedla do stanja, v katerem Madžari ne bodo imeli več televizjskih oddaj.

Slovaški predsednik Ivan Gašparovič je 17. julija podpisal zakon. Poudaril je, da je ta zakon dober in je bil potreben za zaščito Slovakov na južnem delu Slovaške, torej ozemlju, ki je bil pred Trianonskim sporazumom sestavni del Madžarske. Po njegovi oceni namreč ti slovaški državljani ne uživajo jezikovnih pravic v javni upravi in v zdravstvu.

Prvi rezultat te napetosti med Madžarsko in Slovaško je preložitve srečanja predsednikov obeh vlad, ki je bilo načrtovano za prvo polovico julija.

Predstavitev knjige kulinaričnega in etnološkega bogastva Benečije

»Jesti na Matajurju«

Združenje Evgen Blankin iz Čedad je 20. julija, v planinski koči na Matajurju, predstavilo knjigo avtorja Dina Del Medica »Jesti na Matajurju – A tavola sul Matajur / 153 starih ricet Sauonskega kamuna – 153 antiche ricette del comune di Savogna«. O knjigi so spregovorili Ezio Gosgnach, glavni urednik tehnika Vita cattolica; Toni Gomišček, univ. dipl. sociolog, publicist in strokovnjak za enogastronomijo iz Solkana in Erika Balus, univ. dipl. prof. Biologije na področju prehrane.

Planinsko kočo Pelizzo, s čudovitim razgledom na Benečijo, Soško dolino in Jadransko morje je napolnila povabljen družina in ustvarila lepo, praznično vzdušje. V domačem narečju z italijanskim prevodom, je bila predstavljena obsežna strokovna kulinarčna in ob tem še neprecenljiva etnološka raziskava o tukajšnjih starih domačih jedeh. Sedanji rod je mnoge elemente te prehrane še ohranil, celote pa se spominja le še iz otroštva. Raziskavo je avtor, ki je bil tudi sam iz izseljeniške družine, opravil med izseljenci iz področja sovedenjske občine in domačini, ki živijo na pobočju Matajurja. Knjiga obsega 240 strani in je opremljena z bogatim slikovnim prikazom nekdanjih starih hiš, sosesk, va-

si iz obdobja pred potresom. Bogatijo jo še ilustracije pokojnega domačega akademskega slikarja Zvesta Apollonia. Izdalo jo je Združenje E. Blankin, v sodelovanju z Zadrugo Most iz Čedad in s finančno podporo Odbornišva za kulturo dežele Furlanije Julijske krajine.

Za mnenje o prestavljeni knjigi je Miran Mihelič nekaj vprašanj postavil izvedencu Toniju Gomiščku.

Kakšen je bil vaš današnji prvi vtis, ob tako slovesnem dogodku v Benečiji?

Lepo je priti danes na Matajur, od koder sega pogled, iz prelepega, čistega, naravnega okolja, na visoke skalnate Julijce in njih predgorje nad Soško dolino, vse do morja. Ob tem se lahko upravičeno sprašujemo, kaj nam vse to okolje, ljudje in njih domača kultura dajejo in kaj smo ljudje, z nespametnim poseganjem že izgubili. Že samo, ko govorimo o domači kuhinji, ugotavljamo, da je odraz življenja domačih ljudi, katerih rodovi so se žilavo borili za vsakdanje »jesti« in ob tem je nastajala pod Matajurjem njih pestra kulturna paleta ter kul-

tura prehranjevanja. Vsebina pa je tudi odraz stikov s tistimi ljudmi, ki so jih srečevali v bližnji in bolj oddaljeni sosesčini. Recepti v tej knjigi imajo originalna domača imena, nikjer ni izposojenk ali spačenk iz italijanščine.

univerzi, vendar se takrat o hrani ni veliko govorilo. Prava tovrstna spoznanja pa so se mi začela odpirati neke v osemdesetih letih. Natančneje pa sem svoje zanimanje poglobil v devetdesetih letih, ko se je Slovenija osamosvojila. Takrat sem se začel šele resno spraševati, kaj je tisto, zares značilno naše in kaj tisto, kar imamo skupnega s širšim prostorom.

Imel sem to srečo, da sem zajadral v vode mednarodnega gibanja Slow food in oni so v prvih devetdesetih letih izpostavili pomen starih receptov ljudske kuhinje, kar naj bi bil naš ščit nasproti globalizacijskemu udiranju na hitro pripravljene hrane v naš vsakdanjik. Tudi v Sloveniji se je začelo bolj osveščeno ugotavljati izvirnost na naši pogrnjeni mizi. To vprašanje je bila tista vžigalna vrstica, ki je v meni prižgala zanimanje, željo po prebiranju kaj se o kulinariki piše in tako sem tudi sam začel pisati tovrstne članke.

Kako ste prišli v stik z domačo, slovensko kuhinjo v Benečiji in kje ste spoznali Dina Del Medica?

V devetdesetih letih sem izvedel za kulinarčno pobudo »Povabilo na kosilo« v Benečiji, potem za restavraciji Sol in poper in Hišo Škof. Kasneje še za podobno vsebino v gostilni Pri pošti, ki jo vodi gospa Marija Primožič iz Klodiča. To so bili moji prvi stiki s to kuhinjo. Dina Del Medica pa sem spoznal v Čedadu, kot direktorja velikega gradbenega podjetja Benedil. Spoznanje je nastalo čisto slučajno, ko smo snemali oddajo za Radio Koper. Kasneje sem ga odkril kot zbiratelja starih kulinarčnih receptov. To, da je zbiral recepte pri izseljencih ima v etnološkem smislu velik pomen. Tudi on je bil izseljenec in je gojil vročo željo po pristnem sti-

ku z Benečijo. Ko se naši ljudje vračajo v domači kraj, ni lepšega, kot to, da slišijo domačo besedo, glasbo, pojedjo kaj domačega in na koncu še po domače zapojejo.

Ali je knjiga izziv tudi za druge, da dopolnijo še kaj zraven?

Težko bi si upal trditi, da je ena sama strokovna knjiga nekaj dokončnega. Za strokovne raziskovalce, in iz etnološkega vidika, bi bil dragocen podatek, iz katerega kraja je recept, kdo ga je zabeležil oz. povedal. Strokovno dobro je pripravljena knjiga Goriška kuhinja, kjer so recepti, ki jih je opisalo več avtorjev. V njej skušajo analizirati kako je na domače recepte vplivalo širše slovensko območje. Ljudje radi gledamo v lonec tudi sosedu in prevzamemo od njega, kar je za nas dobro.

Vsekakor pa knjigo »Jesti na Matajurju«, ki jo je pripravil Dino del Medico, priporočam vsakomur, ki želi odkrivati nekaj edinstvenega. Tu najdemo veliko izzivov, kako se lahko skuha nekaj preprostega, a vendar posebnega. Naša osnovna ljudska kuhinja je bila zdrava in razmerna hitro pripravljena. Ljudi je cel dan priganjalo delo. Drugače pa je bilo, ko so se bližali prazniki in so pripravljali praznično kuhinjo. Ti recepti vsebujejo bolj bogate jedi.

Ezio Gosgnach je tekst knjige zapisal v domačem sovedenjskem narečju, pri tem pa si ni nobene besede izposodil iz italijanščine. To je za slovenski prostor velika pridobitev. Knjiga je lepo grafično opremljena in na poseben način buri domišljijo.

Vse skupaj je tisto, kar lahko daje neko dodatno vrednost hrani, ki jo postavimo na mizo v svojem domu ali jo ponudimo našim gostom v turizmu.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovitt@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 370846, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: zcpz_go@libero.it

videm

V soboto, 15. avgusta ob 16. uri bo v vaši Matajur, v okviru praznika Sv. Lovrenca in vnebovzvetja Device Marije, predstavitev knjige »Jesti na Matajurju« avtorja Dina del Medica, ki vsebuje 153 receptov iz sovedenjske občine. Knjigo, ki jo bogatijo številne fotografije iz arhiva samega avtorja in skice slovenskega slikarja Zvesta Apollonia, je izdalo Združenje Evgen Blankin v sodelovanju z Zadrugo Most in s finančno podporo Odbornišva za kulturo dežele Furlanije-Juljske krajine.

Istega dne, ob 16.30 bo predstavitev dvojezičnega zbornika »Paskval Gujonu, očak z Matajurja«, ki so ga izdali zadruga Most, zadruga Novi Matajur iz Čedad in KD Ivan Trinko iz Čedad ter Fundacija Poti miru v Posočju iz Kobarida. Knjiga vsebuje Gujonov življenjepis, slike, članke, ki jih je napisal za beneške časopise in zapise, ki o njem govorijo, prevzete iz slovenskih časopisov ter spomine na matajurskega župnika, ki je preko 60 let župnikoval v Matajurju.

Ob 20.15 bo sledila predstavitev dvojezičnega videodokumentarca o matajurskem Čedarmacu z naslovom »Mons. Pasqual Gujon Matajurski gospod«, ki ga je izdala zadruga Most.

Matajurski praznik bo potekal v dneh od 8. do 10. ter 15. in 16. avgusta, bogatile ga bodo številne kulturne in zabavne prireditve.

Kdaj vas je prevzelo zanimanje za kulinariko in vprašanje, kaj je naša slovenska kuhinja?

Lahko bi rekel, da se s temi temami ukvarjam kakšnih trideset let. Nekaterih socioloških pogledov sem bil deležen že na

70 mladih glasbenikov iz FJK in Slovenije na 5. Mednarodnem mladinskem glasbenem Intercampusu

ZSKD pobudnica izobraževanja mladih na področju ljubiteljske kulture

Zagnani mladi glasbeniki

Od 19. - 25. 7. 2009 je v Dijaškem domu v Portorožu potekal že 5. Mednarodni mladinski glasbeni laboratorij Intercampus v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Zveza slovenskih kulturnih društev namenja posebno pozornost mladim in njihovemu aktivnemu preživljanju prostega časa, poletni tabori, seminarji in delavnice sodijo v okvir izobraževalne dejavnosti zveze. Organizacijsko sodelovanje Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) pripomore k povezovanju med matico in zamejstvom ter večji razpoznavnosti in promociji dogodka.

Na kampusu je letos študiralo sedemdeset mladih glasbenikov med devetimi in devetnajstim letom iz kar 35 glasbenih, godbeniških šol in orkestrov iz Furlanije - Julijske krajine in Slovenije. Prav ta podatek najbolje dokazuje uspešnost projekta.

Študij je potekal skupno sedem ur dnevno v sekcijah delavnicah pod vodstvom prof. Irine Perosa (flavte), Tomaža Nedoha (saksofoni), Daniela Grižoniča (klarineti), Marka Repnika in Tomaža Matica (trabila) ter Gorana Moskovskega (tolkala).

Poleg sekcij vaje so potekale redne vaje v orkestru, ki ga je tokrat vodil prof. Tomaž Kmetič, dirigent Orkestra slovenske policije. Delo je bilo intenzivno, saj so v pičlih petih dneh pripravili celoten koncertni program, ki je obsegal skladbe iz slovenske in svetovne glasbene zakladnice.

Mladi so imeli priložnost spoznati glasbo vrhunskih slovenskih avtorjev, kot so Bojan Adamič (Suita za pihalni orkester) in Marjan Kozina (Kekčeva pesem). Dirigent je v koncertni list vključil tudi svetovno znane uspešnice James Bond 007 v priredbi Johna Williamsa, Moment for Morricone znane ga italijanskega skladatelja Ennia Morriconeja, temo The Pink Panther, ki jo je napisal Henry Mancini, skladbo Rattouille satirique, ki jo je uglasbil Erik Satie za istoimensko risanko ter See you later Alligator Roberta Guidryja. Seveda tudi brata Aysenik nista mogla izostati, njima se je orkester Intercampus poklonil z venčkom Aysenik Potpourri. Izjemno široka je tudi literatura za pihalni orkester, ki je nastala izpod peresa Vinka Štrucla, čigar koračnico Adria je orkester izvedel kot zaključek nadvse zanimivega programa. Za strokovno vodstvo sta bila zadolžena Marino Marsič in Daniel Leskovic.

Kot dodatek glasbenemu študiju so udeležencem ponudili obisk Srednje pomorske šole v Piranu, kjer jih je spre-

jel ravnatelj Marjan Tončič, ki jim je predstavil študij na šoli in razkazal moderno opremljene učilnice. Prisotni so lahko preizkusili tudi simulator plovbe, ki služi za opravljanje praktičnega pouka.

»VETERANI« INTERCAMPUSA

Poleg resnega študija je bil kampus odlična priložnost za skupno bivanje, na katerem so se stekali novi stiki in prijateljstva. Da mladi svoj glasbeni konjček doživljajo zelo resno, priča vsakoletni povratak večine udeležencev. Nekateri so že »veterani« Intercampusa in se ga udeležujejo od samega začetka, ki sega v leto 2005. Intercampus se običajno vsako leto seli v drugi kraj, le tokrat se je drugič vrnil v Portorož, ki so ga vsi radi obiskali kot atraktivno lokacijo. Glasbeniki se srečujejo z novimi mentorji, dirigenti ter spoznajo nove vsebine in kraje, kjer koncertirajo.

MO INTERCAMPUS JE NAVDUŠIL OBČINSTVO V PIRANU IN MILJAH

Mladinski orkester Intercampus je ob zaključku študija nastopil na Tartinijevem trgu v Piranu in na Trgu Marconi v Miljah. Oba celovečerna koncerta sta lepo uspešno in poželja odobravanje občinstva. Po koncertu so se mladi glasbeniki razšli z upanjem, da se ponovno srečajo prihodnje leto. Projekt so podprli Avtonomna dežela FJK, Občina Piran, Občina Milje, Društvo Slovencev miljske občine in Zadruga kraška banka.

Dirigent prof. Tomaž Kmetič:

„V Intercampus sem želel prenesti način dela in kulturo vedenja, ki je značilna za profesionalne orkestre. Za koncert sem izbral zahteven program, s katerim smo imeli res veliko dela. Rad bi se zahvalil vsem mentorjem, ki so mi bili v veliko oporo in pomoč. Sam dirigiram v profesionalnem orkestru in sem užival v odzivu mladih glasbenikov in v njihovih mladostnih pogledih na svet in glasbo v pridnosti in zagnanosti. Glede na to, da smo intenzivno vadili sedem ur dnevno, je Intercampus res delovni tabor. Čestitam organizatorjem za zamisel, prizadevanja in pristop. Mladim glasbenikom želim še veliko uspehov.“

IZJAVE UDELEŽENCEV

Jessica Jarc

(18 let),
flavtistka v
Pihalnem
orkestru
Kras

Doberdob:

Letošnji Intercampus, moja peta izkušnja, je bila kot vsako leto zelo zabavna, zanimiva in malo naporna. Letošnji program je bil kar zahteven, ampak s pomočjo nove mentorice Irine Perosa smo se veliko naučile in odlično odigrale celoten program.

Samuel Kralj

(14 let),
tolkalist v
Godbenem
društvu
Viktor
Parma
Trebče:

Z veseljem sem se že drugič udeležil Intercampusa. Vse je bilo tako kot lani, le program je bil nekoliko zahtevnejši, zato smo imeli nekoliko več vaj. Kljub temu pa smo imeli tudi dovolj prostega časa, da smo se lahko udeleženci spoznali in preživeli čudovit teden. Zelo zanimiva in poučna je bila tudi ekskurzija na

Srednji pomorski šoli, kjer smo preizkusili simulator plovbe.

Gabriel Legiša

(11 let),
trobentač v
Godbenem
društvu
Nabrežina:

To je bila moja prva izkušnja na Intercampusu. Veliko sem se naučil, učitelji so bili potrpežljivi in vljudni. Tukaj sem srečal veliko starih in novih prijateljev. V prihodnosti se bom še udeležil takih delavnic, ker je poleg učenja tudi veliko časa za zabavo in igro.

Urban Nemec

(18 let),
tolkalist v
Goriškem
pihalnem
orkestru:

Na Intercampusu sem bil prvič. Ker sem bil med starejšimi, sem precej pomagal mlajšim pri dokaj težkem programu. Izredno dobra vodilna ekipa, dirigent in mentorji so nas privedli do dobrega igranja, pri katerem je bila ob sproščnem vzdušju izredno pomembna disciplina. Tudi izbira lokacije je bila odlična, ta-

ko da smo imeli v prostem času možnost kopanja in zabave.

Gregor Pertot

(19 let),
pozavnist v
Pihalnem
orkestru
Ricanje:

Letos je bilo število udeležencev Intercampusa večje od prejšnjih let, kar je pripomoglo k višji kakovosti izvedenih skladb in seveda precej popestrilo naše bivanje v študentskem domu. Menim, da so tovrstni laboratoriji zelo pomembni za glasbeno izobrazbo kateregakoli godbenika oz. orkestraša. Seveda po igranju pride tudi čas za zabavo...

Diego Umari

(19 let),
klarinetist v
Godbenem
društvu
Prosek:

Intercampusu se udeležujem vsako leto, ker je edinstvena priložnost za mlade, da se spoznajo in uživajo ob igranju v orkestru. Letos je bil program nekoliko bolj zahteven, zaradi tega pa tudi zanimivejši. S pomočjo izredno dobrega dirigenta in mentorjev smo pridobili veliko znanja, ki ga bomo lahko koristili v naših godbah. Intercampus je super!

Gregor Vizintin

(13 let),
trobentač v
Pihalnem
orkestru
Breg:

Na Intercampusu sem drugič. Tudi letos sem spoznal nove prijatelje in se naučil nove skladbe. Program je bil precej zahteven, s pomočjo mentorjev pa smo zelo dobro pripravili koncertni program. Delo je bilo naporno, vendar je bilo enotedensko bivanje v Portorožu nadvse zabavno.

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

USTVARJALNE POČITNICE...

11. POLETNE

USTVARJALNE DELAVNICE ZSKD
11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične 23.8.2009 ob 17. uri in zaključuje 28.8.2009 prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev.

39. MEDNARODNA

LIKOVNA KOLONIJA MONOŠTER – SZENTGOTTHARD (H)
Ustvarjalni teden se bo odvijal v Motelu Alpokalja v Monoštru – Szentgotthardu (H). Otroci se bodo v spremstvu staršev pripeljali v Monošter v nedeljo, 23. avgusta 2009 med 16. in 18. uro. V soboto, 29. avgusta 2009 ob 9.30 uri bo

zaključna prireditev, zaključek kolonije in odhod v spremstvu staršev ob 11.30 uri.

NE PREZRITE...

KAPLJICE KULTURE

Znaš plesati? Morda poješ? Ali je v tvojem življenju glasba skrito hrepenenje? Si mar vedno sanjal/a, da zrecitiraš pesnitev ali spregovoriš kot izkušen igralec/ka? Morda pa si izreden/a v podajanju neke pripovedi ali pa si sanjal/a, da plešeš kot Billy Elliot? Kaj torej čakaš?
DARUJ MESTU SVOJO KAPLJICO KULTURE.
Od 3. do 7. avgusta 2009 od 21.00 do 22.00 boš lahko v Ljudskem vrtu na Verdijevem Korzu v Gorici našel/a svoj trenutek prepoznavnosti. Sicer pa

si zapomni: tvoj nastop ne sme trajati več kot 5 minut in ne sme biti krajši od 1 minute. Vpiši svoj nastop na sedežu ZSKD na Verdijevem korzu št. 51 v Gorici tel. 0481 531495 ali na mob. 3939297235, e-mail gorica@zskd.org
6. avgusta 2009, večer na temo: MIR v spomin na Hiroshimo.

KAPLJICE TUDI NA VIDEMSKEM...

gocce di storia e di cultura – gotis di storie e culture
kapljice zgodovine in kulture – tropfen der geschichte un der kultur
GLASBA IN POEZIJE RAZLIČNIH KULTUR
Čedad, via IX Agosto 17
29.7.2009 ob 20.30
Palazzo Craigher-Gabrics sedaj Costantini

Sodelavke in sodelavci rubrike Kulturni Stiki z današnjim dnevom zaključujejo objave. Na svidenje do 6. septembra 2009.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

AFGANISTAN - Pet ranjenih v dveh napadih

Italijanski vojaki žrtve dveh napadov talibanov

Najprej napad na cesti pri Farahu, nato samomorilska akcija

KABUL - Pet italijanskih vojakov je bilo včeraj ranjenih v dveh ločenih napadih talibanov. Razmere v Afganistanu se na splošno iz dneva v dan precej zaostrojujejo. Na eni strani imamo naraščajočo ofenzivo zahodnih sil, na drugi pa gverilo in samomorilske napade talibanov. Prvi napad se je zgodilo jutraj na cesti pri mestu Ferat, kjer so pripadniki italijanske vojske padli v zasedo gverilcev. Pozno popoldne pa je samomorilski napadalec na motorju sprožil bombo, ko je mimo zapeljal italijanski oklepnik. V napadu so bili štirje vojaki ranjeni. Nihče od njih, kot poročajo viri vojaške misije, menda ni v smrtni nevarnosti.

Zjutraj so bili italijanski vojaki napadeni približno petdeset kilometrov stran od Faraha. Do napada je prišlo, ko so Italijani skupaj s pripadniki redne afganistanske vojske pregledovali tamkajšnje območje. Streljanje je trajalo skoraj pet ur, ranjenega vojaka so s helikopterjem pripeljali v vojaško bolnišnico v Farah.

Samomorilski napad se je zgodil pri Heratu. Podrobnosti še niso znane. Moški na motorju je sprožil bombo ob prihodu italijanskega oklepnika, v katerem so bili štiri vojaki lažje ranjeni.

Zaostrovanje razmer v Afganistanu je bilo v središču pozornosti včerajšnjega razgovora med britanskim premierom Gordonom Brownom in ameriškim predsednikom Barackom Obamo. Kot so sporočili iz Downing Streeta, je Brown v pogovoru poudaril, da je treba breme vojaških in civilnih nalog v Afganistanu boljše porazdeliti med članicami zveze Nato. Britansko obrambno ministrstvo je sicer v petek napovedalo, da bo v Afganistan napotilo dodatnih 125 vojakov. Velika Britanija ima v tej državi 9000 vojakov, večina pa se jih bori proti talibanom v provinci Helmand.

Brown je v zadnjem času pod velikim pritiskom britanske javnosti, saj je bilo ta mesec v Afganistanu ubitih rekordno število britanskih vojakov in je preseglo število ubitih vojakov med vojno v Iraku. Razprava se je vrtela predvsem okoli vprašanja, ali ima britanska vojska tam dovolj helikopterjev. Od začetka invazije na Afganistan oktobra 2001 je življenje izgubilo 188 britanskih vojakov, samo ta mesec pa 19.

Italijanski vojaki so bili včeraj žrtve dveh ločenih napadov talibanov

ANSA

BAGDAD - Volili so predsednika in poslance parlamenta

V iraškem Kurdistanu visoka udeležba na včerajšnjih volitvah

Predsedniški položaj naj bi po volitvah spet zasedel Massud Barzani (na fotografiji desno)

ANSA

WASHINGTON - Od petka

Država zvišala zajamčeno plačo

WASHINGTON - Ameriška administracija je s petkom zvišala urno postavko zajamčene plače, in sicer za 70 centov na 7,25 dolarja. Zvišanje zajamčene plače je v ZDA, kot vedno doslej, sprožilo pritožbe delodajalcev. Zvezna zajamčena plača je najnižji znesek, ki ga morajo delodajalci plačati v vseh zveznih državah. Te imajo sicer na področju zajamčenih plač lastne zakone, vendar zajamčene plače po zveznih enotah ne morejo biti nižje od zvezne ravni.

Od petka naprej bodo višjo zajamčeno plačo dobili v 29 zveznih državah, v preostalih 21 zveznih državah in v prestolnici, Washingtonu, pa ne bo sprememb. Po ocenah ameriškega inštituta za gospodarsko politiko bo od petka višjo plačo dobivalo 2,8 milijona ameriških delavcev.

V državi New York je bila zajamčena plača doslej določena pri

7,15 dolarja na uro, kar pomeni, da bo zdaj višja za 10 centov na uro. Razlika pa bodo precej bolj občutili delci v državah, kjer je bila zajamčena plača usklajena z zveznim zakonom, npr. v Georgiji, Virginiji in Mississippiju. Ti bodo zdaj na teden dobili 28 dolarjev več, na letni ravni pa 1400 dolarjev več prejemkov.

Višja zajamčena plača pomeni tudi več denarja v žepih delavcev in s tem njihovo večjo porabo, kar pomeni tudi več denarja za zagon gospodarske rasti. Po mnenju delodajalcev pa prihaja do zvišanja plač v najbolj neprimernem trenutku, ko se podjetja borijo za preživetje v času recesije. To zvišanje naj bi po ocenah delodajalcev pripeljalo do novih odpustčanj.

Petkovo zvišanje zajamčene plače je že tretje v treh letih, pred tem pa se zajamčene plače zaradi republikanske večine v kongresu niso zviševale.

BAGDAD - V iraškem Kurdistanu so včeraj potekale volitve predsednika in 111 poslancev tamkajšnjega parlamenta, ki jih je zaznamovala visoka volilna udeležba. Po prvih ocenah je volilo več kot 70 odstotkov od okoli 2,5 milijona volivcev. Volišča so zaradi volivcev, ki niso našli svojih imen na volilnih seznamih, ostala odprta dlje, kot je bilo predvideno. Volišča so se v provincah Erbil, Dohuk in Sulejmanija odprla ob 7. uri po srednjeevropskem času, zaprla pa so se ob 18. uri, uro kasneje, kot je bilo sprva predvideno. Oblasti so to odločitev sprejele zaradi pritožb nekaterih volivcev, ki svojih imen niso našli na volilnih seznamih, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Na številnih voliščih v Kurdistanu so se včeraj vrste oblikovale še pred odprtjem volišč, čez dan pa so se še podaljševale. K visoki volilni udeležbi naj bi pripomogla kandidatura stranke Sprememb poslovneža Nučevanja Mustafe.

Številni Kurdi, ki jih skrbi naraščajoča korupcija, naj bi si namreč želeli sprememb po desetletni vladavini obeh velikih kurdskih strank, Kurdske demokratske stranke (KDP) predsednika Kurdistanu Masuda Barzanija in Domoljubne unije Kurdistanu (PUK) iraškega predsednika Džalala Talabanija. Kljub temu naj bi predsedniški položaj po volitvah znova zasedel Barzani, prav tako pa naj bi tudi v prihodnje parlament obvladovala

KDP in PUK. Še pred zaprtjem volišč je lista, ki jo sestavljajo štiri komunistične in islamistične stranke, sporočila, da sta KPD in PUK kršila volilni proces. Stranki naj bi po navedbah liste na volišča z avtobusi vozili neregistrirane volivce, ki so nato glasovali.

Za položaj predsednika se je včeraj potegovalo skupaj pet kandidatov, za 111 poslanskih sedežev pa 24 političnih list. Več kot 100.000 kurdskih pripadnikov iraške vojske, policistov, zapornikov in obolelih je svoje glasove predčasno oddalo že v četrtek. Prvečasne rezultate naj bi bilo mogoče pričakovati v noči na nedeljo, dokončne pa šele čez nekaj dni.

Talabani je včeraj svoj glas oddal v Sulejmaniji, medtem ko je Barzani volil v poletnem letovišču severno od Erbila. »Upamo, da bodo te volitve prvi korak k rešitvi vprašanj z Bagdadom,« je po glasovanju novinarjem povedal Barzani. »Delal bom na tem, da nazaj dobimo sporna ozemlja,« je dodal. Volitve so namreč potekale v času novih napetosti z vlado v Bagdadu, za katerimi stojijo kurdske ozemeljske težnje, ki globoko presegaajo sedanje meje avtonomne regije.

Kurdi želijo k svojemu ozemlju priključiti z nafto bogato provinco Kirkuk in dele provinc Ninive, Salahedin in Dijala. Ob tem trdijo, da je bilo kurdsko prebivalstvo v času diktature iraškega predsednika Sadama Huseina s teh skupaj 16 območij nasilno pregnano. Kurdski borci pešmerge, ki so se ob invaziji na Irak pod vodstvom ZDA leta 2003 borili proti Huseinovemu režimu, so odtelet zasedli več omenjenih spornih območij, prav tako pa se je nanje vrnil velik del kurdskega prebivalstva. (STA)

Umrl zadnji britanski veteran prve svetovne vojne

LONDON - Pri 111 letih je v domu za ostarele v Angliji umrl zadnji britanski veteran prve svetovne vojne, so sporočili iz doma. Gre za Harryja Patcha, ki je umrl le teden dni zatem, ko je pri 113 letih preminil Henry Allingham, ki se je prav tako boril v vojni med letoma 1914 in 1918, navaja ameriška tiskovna agencija AP.

Bill Gates prejel nagrado Indire Gandhi

NEW DELHI - Ustanovitelj računalniškega velikana Microsoft Bill Gates je v New Delhiju prejel nagrado Indire Gandhi. Nagrado, ki jo podeljujejo za posebna prizadevanja v boju za mir, demilitarizacijo in razvoj, je Gates prejel za delo svojega Sklada Billa in Melinde Gates, so včeraj sporočili organizatorji. Sklad je v Indiji še posebej prizadeven v boju proti revščini in proti širjenju aidsa, za zdravje prebivalstva pa je namenil skoraj milijardo dolarjev, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Gates je prvi vodja iz sveta gospodarstva, ki je prejel indijsko nagrado, ki nosi ime preminule premierke, je dejal indijski premier Manmohan Singh in ob tem izpostavil, da je sklad pozitivno vplival na poslovanje z vsega sveta. Nagrado Indire Gandhi so v preteklosti med drugim prejeli organizacija Zdravniki brez meja, afganistanski predsednik Hamid Karzaj in nekdanji ameriški predsednik Jimmy Carter.

Iz Irana grožnje Izraelu

TEHERAN - Poveljnik iranske revolucionarne garde, general Mohamad Ali Džafari je včeraj izjavil, da bi se moral Izrael zavedati dosega iranskih raket, preden začne razmišljati o napadu na islamsko republiko, je poročala iranska tiskovna agencija Fars. Iranske rakete srednjega dosega imajo domet prek 2000 kilometrov, islamska republika pa lahko tako doseže kate-rikoli del judovske države. Na vprašanje novinarjev, ali bi Iran lahko zadel tudi izraelske jedrske objekte, general ni podal jasnega odgovora. Dejal je le, da bi bil odgovor Irana na vsakršen napad »odločen in trd«, navaja nemška tiskovna agencija dpa.

Izrael velja za glavnega sovražnika Irana, Teheran pa vse od islamske revolucije leta 1979 ne priznava suverenosti judovske države. V preteklih mesecih so se v medijih pogosto pojavljale novice o tem, da naj bi se Izrael pripravljal na napad na Iran, ki ga dojema kot glavno grožnjo v regiji.

PEKING

Razjarjeni delavci ubili direktorja

PEKING - Približno 30.000 delavcev jeklarne na severovzhodu Kitajske se je spopadlo s policijo, direktorja družbe so jezni delavci ubili, poročajo hongkonški mediji. Delavci skupine Tonghua iz province Jilin so proti načrtom jeklarne Jianlong iz Pekinga za prevzem njihove družbe začeli stavkati v petek. Po navedbah Informacijskega centra za človekove pravice in demokracijo ter lokalnih blogov so jezni delavci napadli in ubili direktorja družbe Jianlong Chen Guojuna, v spopadih s policijo pa je bilo ranjenih več sto delavcev. Družba Jianlong je lani začasnno že prevzela Tonhua in delavci krivijo pekinško družbo za finančne težave, v katere je takrat zašla njihova jeklarne. Delavce so razjezile tudi novice, da je direktor Jianlonga lani prejel tri milijone juanov (309.000 evrov), medtem ko nekateri upokojenci prejemaajo le 200 juanov (20 evrov) na mesec.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SVETOVNO PRVENSTVO - V daljinskem plavanju na 25 kilometrov

Do medalj kljub meduzam in razburkanemu morju

Valerio Cleri osvojil zlato, Federica Vitale pa bron - Od danes v bazenih plavalci

400 M PROSTO Prva ženska pod štirimi minutami?

Počilo naj bi že ob prvem dnevu plavanja v bazenu, kajti danes bo sta med drugimi na sporedu obe finalni preizkušnji na 400 m prosto. Posebno Italija pričakuje slavje Federice Pellegrini, ki cilja tudi na svetovni rekord. Prišlo naj bi do zgodovinskega dogodka s prvim ženskim časom pod štirimi minutami.

Sedanja znamko je Italijanka dosegla na sredozemskih igrah s časom 4:00,41. Sicer je njena plavalna in ljubezenska konkurentka Laure Manaudou že plavala 3:56,09, vendar v kratkem bazenu.

Kje je sploh razlika? Predvsem v številu obratov. V dolgem bazenu jih za progo 400 m opravijo sedem, v kratkem pa 15. Pregled razlik v razdaljah prostega sloga nudi nekako povprečno razliko sekunde in pol za vsakih 100 metrov. Za moške na primer 1:42,96 proti 1:40,83 na 200 m (-2,13), 3:40,08 proti 3:34,58 na 400 m (-5,50) in 14:34,56 proti 14:10,10 na 1500 m (-24,46). Kričeca je razlika na 100 m (47,05 proti 44,94 ali -2,11). Za dekleta beležijo naslednje znamke: 52,85 proti 51,70 na 100 m (-1,15), 1:54,47 proti 1:51,85 na 200 m (-2,62), 4:00,41 proti 3:56,09 (-4,43) in 15:42,54 proti 15:32,90 na 1500 m (-9,64). Najdaljša ženska razdalja nima še primerno dobrega rekorda, ker si komaj utira pot na velika tekmovanja. Pri tem vrvežu števil velja opomniti, da moški v večji meri izrabijo odziv po obratu, kar je posledica večje moči in eksplozivnosti, ki sta značilni za moško telo. Ker smo pred verjetnim zgodovinskim dogodkom prvega ženskega časa pod štirimi minutami je vredno pogledati v zgodovino, predvsem pa boj za enakopravnost med spoloma. Zadnji moški rekord nad štirimi minutami je leta 1972 dosegel Američan Kurt Krumpolz (4:00,11), prvega pod to mejo pa njegov rojak Rick DeMont (3:58,17) na prvem SP v Beogradu leto kasneje. Prvi zabeležen rekord za moške je znašal danes rekreativnih 5:36,8 s katerim je vrli Henry Taylor leta 1908 na OI v Londonu pobral zlato. Sloviti Tarzan Johnny Weissmuller je v letih 1922 in 1923 zmozel najprej 5:06,6 in se nato kot prvi spustil pod mejo petih minut z 4:57,0.

Podoben skok je kot prva ženska zmogla, morda komu še znana, Lorraine Crapp iz Avstralije. Leta 1956 je razdaljo preplavala v 4:50,8. Sloviti Mark Spitz se je na tej razdalji meril malokrat. Leta 1968 je zmozel 4:07,7 kar je bil za kratek čas svetovni rekord. Spitz se je v kasnejših letih meril skoraj izključno na 100 in 200 m. V moški konkurenci je rekord na 400 m nenavadno star, saj ga je že leta 2002 plaval Avstralec Ian Thorpe. Tudi v kratkem bazenu je rekord iz tega leta.

Slika ženske konkurence je letos nekoliko v prid Federice Pellegrini, konkurenca (Jackson in Adlington - obe VB - pod 4:01) pa zelo ostra. Pri moških so v zamudi. Vodi Zhang (Kitajska) s 3:42,63 pred Lobincevim (Rusija), ki je dosegel 3:44,97. Američani in Avstranci so vsaj na papirju v zamudi.

Bruno Križman

Federica Pellegrini bo danes v središču pozornosti

ANSA

RIM - Italijanski daljinski plavalci, ki so nastopili na dolgi razdalji 25 kilometrov, so bili uspešni. Valerio Cleri, ki je se na razdalji desetih kilometrov uvrstil na nevhaležno 4. mesto, je tokrat pometel z vso konkurenco. Po petih urah in številnih meduzah, ki so bile v morju pred Anzjon prava ovira, in razburkanem morju je Cleri premagal Avstralca Grimseya, ki je zaostal za 19 sekund. Na tretje mesto se je uvrstil Dyatchyn, ki je zaostal za dobri dve minuti.

V ženski konkurenci je bronasto medaljo osvojila Federica Vitale. Na prvo mesto se je po 5 urah in 47 minutah uvrstila Nemka Maurer, druga pa je bila Rusinja Pankina.

Včeraj so podelili medalje še v sinhronih skokih z desetmeterskega stolpa. Zmago sta slavila Kitajca Huo Liang in Lin Yue (482,58 točke). Druga sta bila Američana Boudia in

Finchum (456,84), tretja pa Kubanca Guerra Oliva in Agui (456,60). Italijana Andrea Chiarabini in Francesco Dell'Uomo sta bila na koncu 5. V sinhronem plavanju (ekipno) so zmagale Rusinje, ki so bile boljše od Špank in Kitajk. Italjanke so se uvrstile na 5. mesto.

Od danes bodo prišli v ospredje plavalci. Kolajne bodo podelili (od 18.00 do 20.30) v moški in ženski štafeti 4x100 v prostem slogu ter v moški in ženski disciplini 400 metrov prosto, v katerem bo skušala italijanska plavalca Federica Pellegrini izboljšati svetovni rekord.

VATERPOLO, »AZZURRE« IZPADLE - Osmina finala, ženske: Kitajska - Zda 9:12, Kanada - Nemčija 13:7, Nova Zelandija - Nizozemska 7:9, Italija - Grčija 9:10 (v četrtfinale se je uvrstila Grčija).

PLAVANJE - Skupina vrhunskih plavalcev se je za nastope v Rimu pripravljala v Novi Gorici

»Nove kopalke so svinjarija«

Trener Andrea Di Nino: »Prej je bil plavalec v stiku z vodo, zdaj ni več. To je tako, kot da bi dirkač formule 1 vozil po asfaltu, a brez stika s podlago«

NOVA GORICA - »Nove kopalke so svinjarija!« Tako, nič kaj zlepševalno, je svoje mnenje o najbolj aktualni in pereči temi v plavanju pred dnevi razkril najboljši slovenski plavalec **Peter Mankoč**. Svetovni in evropski prvak na 100 m mešano in 100 m delfin v 25-metrskih bazenih se je zadnji mesec na svetovno prvenstvo v Rimu pripravljal v dobresedno najboljši družbi. S trenerjem Dimitrijem Mancevičem sta se letos odločila, da se priključita skupini trenerja Milorada Čavića, priznanega **Andree Di Nina**, ki že štiri leta v polnem času zbere na enem mestu plavalno elito. Na novogoriškem 50-metrskem bazenu je tako mesto vrtnic gostilo najštevilčnejšo družino najboljših plavalcev doslej.

Mankočev trener Mancevič prihaja v Novo Gorico na priprave že deset let, tako da so tu že dobri znanci. »Konec devetdesetih let, ko sem začel trenirati Petra, smo ugotovili, da Nova Gorica nudi izvrstne pogoje za priprave na glavna tekmovanja, ki ponavadi potekajo konec julija in v začetku avgusta. Gre za odličen trenažni center, ki bi bil lahko še boljši in privlačnejši z izgradnjo 25-meterskega pokritega bazena,« je Mancevič mestni oblasti položil na srce dejstvo, da bi najboljši v Slovenijo tako lahko prihajali čez celo leto. Julija jih je tu treniralo največ najboljših doslej. Najštevilčnejša reprezentanca je bila reprezentanca Južnoafriške republike, poleg Slovenije in Italije so tu trenirali tudi reprezentanti -

vmes so seveda svetovni, evropski in olimpijski prvaki in rekorderji - Brazilije, Venezuele, Kazahstana, Rusije, Estonije, Latvije in Grčije. Skupaj jih je spravil priznani italijanski trener Andrea Di Nino: »Gre za nov koncept združiti vrhunske plavalce različnih narodnosti, iz različnih krajev Evrope in sveta, za daljše obdobje. Letos so to del-finaši, ki imajo vsi en in edini cilj, v olimpijskem letu ciljajo na olimpijski naslov, v letih evropskih in svetovnih prvenstev pa na naslove evropskih in svetovnih prvakov. Imeti v skupini športnike z močnimi karakterji je seveda kdajpakdaj težava, obenem pa tudi velika prednost; izkušeni, kot so Mankoč, Čavić in Greččin, še kako pripomorejo k razvoju mlajših. To, da tri ali štiri najboljše zbereš v enem bazenu, je izziv tako za tekmovalce kot za trenerje in za vse, ki z njimi delajo,« je povedal Di Nino, ki je bil, tako kot trenerji ostalih reprezentanc, navdušen nad pogoji bivanja in treniranja. Navdušeni so bili tudi nad tem koščkom Slovenije, v katerega se bodo kot turisti in zaradi priprav še radi vračali, pravijo. Všeč jim je bilo tudi to, da od Nove Gorice do Rima pot ni prav dolga in da so bile te dni temperature in vreme v Novi Gorici vsaj približno podobne tistim v italijanski prestolnici. Vsi pa seveda gojijo tudi podobna pričakovanja - najvišje uvrstitve na svetovnem prvenstvu, za katerega vsi po vrsti menijo, da bo izredno zanimivo in da lahko prinese veliko presenečenj, predvsem zaradi novih kopalk. V zad-

njem letu je bilo po njihovih besedah postavljenih vsaj 100 svetovnih rekordov. Prepričani so, da bodo novi padali tudi v Rimu, prav zaradi novih »tehnoloških« kopalk. Teh ne marajo, tudi Di Nino ne: »Nove kopalke so popolnoma spremenile raven tekmovanja; v svetovnem vrhu zdaj najdemo plavalce, ki so si ta vrh priplavali s temi kopalkami, in si tega pravzaprav niso zaslužili, ker niso tako dobri. Menim, da bo to svetovno prvenstvo prirejeno, nepošteno«. Realnost plavanja ni to, kar se bo videlo v Rimu, temveč to, kar nas čaka po 1.1.2010. V Rimu bo veliko takih, ki bodo dosegli dobre rezultate le s tovrstnimi tehnološkimi kopalkami. Mankoč sodi med tiste 'prave' plavalce, ki so in še bodo dobro plavali s starimi kopalkami, videli bomo, kaj bodo naredili ti, ki plavajo z novimi. Doslej so peli le eno sezono,« je do novih kopalk in novih t.i. »zvezdnikov« kritičen Di Nino. Mancevič in Mankoč sta te dni še iskala rešitve za najboljšo prilagoditev na nove kopalke, ki tudi Mankoču niso niti najmanj všeč: »S temi kopalkami se dogaja velika »svinjarija« glede na to, da je FINA že v preteklih letih kršila lastna pravila: od tega, da vsi niso mogli imeti teh kopalk od tega, da ni potrdila tega, kar so dokazala testiranja in to je, da te kopalke res pomagajo pri plovnosti,« svojega razočaranja ne skriva Mankoč. »Pri naših disciplinah, na krajših razdaljah, se to pozna. Plavalcem, ki prej nikoli niso bili v vrhu, te kopalke veliko pomagajo, predvsem tistim, ki niso

FORMULA ENA

Huda nesreča

BUDIMPEŠTA - Ferrarijev voznik Felipe Massa se je med kvalifikacijami pred današnjo dirko formule 1 zaletel v zaščitno ogrado. Po trku so Brazilca s helikopterjem odpeljali v bližnjo bolnišnico, kjer so ga operirali zaradi poškodbe lobanje. Massa (ni v smrtni nevarnosti) je pri 200 km/h brez zaviranja zletel z dirkališča. Kamera je pokazala, da je vzmet odletela iz dirkalnika Rubensa Barrichella in voznika zadelo v glavo (**na posnetku ANSA**).

Tako danes na startu (14.00 po Rai 1): 1. Fernando Alonso (Renault), 2. Sebastian Vettel (Red Bull-Renault), 3. Mark Webber (Red Bull-Renault).

ROSSI V POLE POSITION - Motociklistično SP, VN Velike Britanije: motoGP (ob 16.30 po Italia 1): 1. Rossi (Yamaha), 2. Pedrosa (Honda), 3. Lorenzo (Yamaha); 250 ccm (ob 14.45): 1. Barbera (Aprilia); 125 ccm (ob 13.30): Smith (Aprilia).

tako tehnično, ampak bolj fizično sposobni. Tehničnim, takim, kot sem jaz, sicer pomagajo, a ne veliko; so resda hitrejši, a mi spremenijo lego telesa in s tem uničijo tehniko,« je svoje težave pojasnil Mankoč. »Bistvo kopalk je, da so nepremočljive. Ko jih nadeneš, te stisnejo, kar je veljalo tudi za prejšnje, a zdaj se zrak ujame med kopalke in telo. Zato si lažji, kar vzdigne te, upor je manjši. Tistim, ki so kot Rambo, bolj pomagajo kot tistim, ki smo bolj putrasti,« se je na svoj račun z grenkim priokusom pošalil Mankoč. »Res je, nove kopalke so neprepustne in skočijo v vodo, si suh. Ta material kopalke loči od vode in je iz plavanja naredil drugačen šport. Prej je bil plavalec v stiku z vodo, zdaj ni več. To je tako, kot da bi dirkač formule 1 vozil po asfaltu, a brez stika s podlago. Kopalke so zdaj tehnična naprava, pripomoček, ki te naredi hitrejšega, ni le sredstvo, da nisi nag. In to je kršitev osnovnega pravila mednarodne plavalne zveze, ki določa, da se pri plavanju ne uporabljajo pripomočkov,« je svoje o kopalkah povedal Petrov trener, ki je dodal, da se večina trenerjev strinja s tem, da je te kopalke treba prepovedati. »A politika je politika, enkrat so jih že prepovedali, zdaj so jih spet rehabilitirali. Veliko je pri tem imela italijanska plavalna zveza, ki je lastnica proizvajalca kopalk, tako da vse, kar se okoli kopalk dogaja na tem svetovnem prvenstvu, že diši po nekorektnosti,« je sklenil Mancevič.

Tamara Benedetič

KOLESARSTVO - Danes bo padel zastor nad dirko po Franciji

Brez senzacije na Mont Ventoux

Gorsko etapo dobil Španec Juan Manuel Garate - Contador ubranil prvo mesto

Španec Alberto Contador le še korak do končne zmage

ANSA

PARIZ - Zadnja gorska etapa kolesarske dirke po Franciji ni postregla s senzacijami. Etapo, ki se je končala na vrhu vzpona na Mont Ventoux, je dobil Španec Juan Manuel Garate, drugo mesto je zasedel Nemec Tony Martin, tretje pa Luksemburžan Andy Schleck. Slednji se ni uspel otresti vodilnega Alberta Contadorja, ki je praktično že zmagovalc dirke. Etapa na legendarni prelaz Mont Ventoux je bila zadnja priložnost, da se spremeni vrstni red na vrhu. Danes bo namreč na sporedu povsem ravninska etapa, tako da v cilju v Parizu ne gre pričakovati sprememb v skupnem seštevku.

»Pripravljamo nekaj posebnega. Contador ima veliko prednost, toda zmagovalc vendarle še ni,« se pred 167 kilometrov dolgo etapo ni povsem predajal Andy Schleck. Luksemburžan je na zadnjem, več kot 21 kilometrov dolgem vzponu, nekajkrat poskušal z napadom, toda Španec se ni dal. Contador je tako

prišel tik za njim, tako da je že jasno, da bo rumeno majico drugič po letu 2007 odnesel domov.

»Mnogim se najbrž zdi, da sem do uspeha na etapi in tudi na dirki prišel z lahkoto. Toda ni bilo tako. Tudi danes sem večkrat podvomil v zmago. Andy je bil zelo razpoložen, moja naloga pa je bila, da mu sledim. Čeprav je bilo mogoče videti drugače, sem kar precej trpel. Predvsem v psihološkem smislu, saj sem moral biti ves čas zbran. Ves čas sem si ponavljal: zdrži, z vsakim metrom si bližje zmagi. Ta misel mi je dajala moč,« je bil zadovoljen Španec, ki bo tako zabeležil že četrto zmago na največjih tritedenskih dirkah.

Dejstvo, da favoriti niso imeli v mislih etapne zmage, je najbolje izkoristil Juan Manuel Garate. Španec je bil najprej član ubežne skupine, nato pa je v begu ostal skupaj z mladim Nemcem Tonyjem Martinom.

Garate se je Martina tri kilometre pred ciljem že znebil, a Nemec se je vrnil, tako da so odločali zadnji metri, v katerih pa je imel tekmovalc Rabobanka več moči.

»Od začetka dirke lovim etapno zmago. Že v prejšnjih etapah sem poskušal s pobegi, vendar nisem imel sreče. Toda nagrada za mojo borbenost je vendarle prišla. In to na na legendarnem Mont Ventouxu. Zmaga na Touru so bile moje sanje, presrečen sem, da so se mi uresničile,« je dejal Garate, ki je svoje-mu moštvu vendarle priskrbel obliž na rane, saj je bila to njihova prva etapna zmaga. Nizozemci so si od dirke obetali precej več. V skupnem seštevku bi moral biti po njihovih napovedih višje Rus Denis Menčov, ki je tudi na zadnjem vzponu povsem omagal, za kakšno etapno zmago pa bi moral že prej poskrbeti španski sprinter Oscar Freire.

Garate ni bil edini, ki se je na cilju veselil svojega dosežka. Zadovoljni so bili tudi Američan Lance Armstrong, Britanec Bradley Wiggins, oba sta zadržala svoji mesti med najboljšimi štirimi v skupni razvrstitvi (Wiggins bo tako izenačil najboljšo britansko uvrstitev v zgodovini Toura), ter Čeh Roman Kreuziger, ki se je prebil na skupno deveto mesto. Edini slovenski predstavnik je spet zaostal, z zaostankom 22 minut in 41 sekund je zasedel 102. mesto, v skupnem seštevku je še devet mest slabši.

Izidi 20. etape: 1. Juan Manuel Garate (Špa/Rabobank) 4:39:21; 2. Tony Martin (Nem/Columbia) +0:03; 3. Andy Schleck (Luk/Saxo Bank) 0:38; 4. Alberto Contador (Špa/Astana) isti čas; 5. Lance Armstrong (ZDA/Astana) 0:41; 6. Fränk Schleck (Luk/Saxo Bank) 0:43; 7. Roman Kreuziger (Češ/Liquigas) 0:46; 8. Franco Pellizotti (Ita/Liquigas) 0:56; 9. Vincenzo Nibali (Ita/Liquigas) 0:58; 102. Simon Špilak (slo/Lampre) 22:41.

Skupno: 1. Alberto Contador (Špa/Astana) 81:46:17; 2. Andy Schleck (Luk/Saxo Bank) +4:11; 3. Lance Armstrong (ZDA/Astana) 5:24; 4. Bradley Wiggins (VBr/Garmin) 6:01; 5. Fränk Schleck (Luk/Saxo Bank) 6:04; 6. Andreas Klöden (Nem/Astana) 6:42; 7. Vincenzo Nibali (Ita/Liquigas) 7:35; 109. Simon Špilak (Slo/Lampre) 2:52:24.

ATLETIKA

Bolt že v dobri formi Isinbajeva KO

LONDON - Slovenska rekorderka Martina Ratej (Šentjur) je drugi dan atletske super velike nagrade IAAF v Londonu v metu kopja zasedla šesto mesto (56,66 m). Bila je edina slovenska predstavnica na tekmovanju. Najboljša izida sezone sta postavili Američanka Lashinda Demus je v metu na 400 m ovire (53,65) in na 5000 m Etiopijka Tirunesh Dibaba (14:33,65). Naide Gomes iz Portugalske je v skoku v daljino izenačila drugi izid sezone na svetu (6,99 m) in ugnala svetovno prvakinja Tatjano Lebedjevo, ki je bila druga s 6,90 m. Na 100 m je pod desetimi sekundami tekla Američanka Carmelita Jeter (10,92), trikratni svetovni prvak Američan Tyson Gay, letos najhitrejši sprinter na svetu, je v metu na 200 m zmagal z 20,00. Brez Gaya je štafeta ZDA ob koncu tekmovanja tekla najhitreje letos na svetu (38,05). V metu kopja je prepričljivo zmagala Nemka Steffi Nerius (64,64 m), ki je edina preseгла 60 m. Bolt je za skoraj pol sekunde, za 42 stotink, zaostal za svojim najboljšim dosežkom sezone na svetu (19,58). Kljub temu je premočno zmagal, saj je imel veliko prednost in se v zadnjih 30 m ni več naprezal. Njegov rojak Wallace Spearmon je v cilj prišel 35 stotink za njim (20,35), tretji pa je bil Irec Paul Hession (20,40). Trikratni olimpijski zmagovalc in svetovni rekorder Jamajčan Usain Bolt, ki z letošnjim najboljšim časom na 100 m (19,59) za stotinko zaostaja za Gayjem, je v petek zmagal v metu na 100 m (9,91) in ni nastopil na dvakrat daljši razdalji.

V petek je nepričakovano, po 18 zaporednih zmagah v skoku s palico, izgubila Rusinja Jelena Isinbajeva.

Finale Safina - Errani

PORTOROŽ - Rusinja Dinara Safina se bo v današnjem finalu (ob 20.00) teniškega turnirja WTA Slovenia Open pomerila s peto nosilko in branilko naslova Italijanko Saro Errani. Prva nosilka je po uri in 35 minutah igre v dveh nizih s 6:4 in 6:3 premagala Alberto Brianti. Italijanka je v drugem polfinalu prav tako v dveh nizih s 6:1 in 6:2 zlahka premagala Švicarko Vögele.

Dopingiran Boltov partner

HAMBURG - Med petimi jamajškimi atletiki, ki so jih zasačili pri uživanju prepovedanih poživil, naj bi bil tudi Yohan Blake, partner na treningih Usaina Bolta. Poleg Blaka sta še Sheri-Ann Brooks (100 m), sprinterja na 200 m Marvina Andersona in tekača na 400 m Alodina Fothergrilla in Spencea.

Nesterović v Toronto

TORONTO - Slovenski košarkar Rašo Nesterović bo znova igral za Toronto Raptors, pri katerem naj bi prejel 1,9 milijona ameriških dolarjev.

Osovnikar tek 10,04

DUNAJ - Matic Osovnikar je na atletskem mitingu v Wolfsbergu v Avstriji zmagal v metu na 100 m z 10,04 sekunde, kar bi bil izboljšanje njegove slovenskega rekorda, če ne bi pihal nekoliko premočan veter (+3,2 m/s). **NOGOMET** - 1. SNL: Nafta - CM Celje 2:2, Interblock - Domžale 0:0. Turnir v Nemčiji: Udinese - Borussia Dortmund 1:2, Udinese - Valencia 1:1. Prijateljski tekmi: Triestina - Lazio 2:2 (Testini, Della Rocca), Itala S. Marco - Livar 2:0. **ODBOJKA** - Svetovna liga, polfinala: Brazilija - Rusija 3:0 (17, 21, 21), Srbija - Kuba 3:1 (-18, 13, 21, 25). Finale: Srbija - Brazilija.

NOGOMET Dvojčka Čok na posojilo v Milje

Dvojčka Aljoša in Jan Čok (letnika 1991), ki sta letos igrala pri Primorju v nogometni 2. amaterski ligi, bosta v prihodnji sezoni igrala za miljsko Muggio, ki bo Krasov nasprotnik v elitni ligi. »Izpisnici bratov Čok sta naši,« je dejal predsednik proseškega Primorja Roberto Zuppin. »Čoka sta bila sprva namenjena h Krasu. Ker pa nam je Muggia v zameno ponudila nekaj igralcev in ker sta se tudi Jan in Aljoša želela preizkusiti v drugem okolju, smo se odločili za enoletno posojilo v Milje,« je obrazložil Zuppin.

Čoka bosta v Miljah začela priprave s člansko ekipo 3. avgusta. Med sezono pa bosta na razpolago tako za člansko ekipo, ki bo Krasov nasprotnik v elitni ligi, kot za ekipo deželnih mladincev.

ATLETIKA - 38. atletske miting tržaškega kluba CUS

Državni rekord na Kolonji

V skoku s palico ga je dosegla Anna Giordano Bruno - Hitrohodec Fabio Ruzzier 3. - Biserka Cesar in Nastja Gherlani v metu kopja 4. in 5.

Biserka Cesar je tokrat vrgla kopje

KROMA

Na tržaškem atletskem igrišču »Draghichcio« na Kolonji so včeraj kljub nadležni burji speljali do konca mednarodni 38. atletske miting, ki ga organizira tržaški klub CUS. Na Kolonji so nastopili

atleti iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Avstrije. Najodmevnejši rezultat je dosegla italijanska skakalka s palico Anna Giordano Bruno, ki je izboljšala državni rekord. Giordano Brunova je dosegla znakmo 4,55 metra

in tako najbrž izpolnila normo za nastop na atletskem svetovnem prvenstvu, ki bo avgusta v Berlinu. Državni rekord je izboljšala za 9 centimetrov. V metu na 800 metrov je zmagal Domžalčan Peter Kastelec, ki je razdaljo pretekel v času 1:53,68. Na 2. mesto se je uvrstil mladi v perspektivni Mohamed Nouaouia (Atletica Gorizia), ki je dosegel čas 1:54,21. V metu na 100 metrov je slavil zmago slovenski sprinter Jure Kovač (Triglav Kranj), ki je dosegel čas 11,11. Metalke kopja so tekmovalce za Trofejo Ivo Gherlani, v spomin na preminulega trenerja. Prvo mesto je zasedla Martina Klean, ki je kopje vrgla 44,74 metra daleč. Trebenka Biserka Cesar, zanjo met kopje ni paradna disciplina, se je uvrstila na 4. mesto (36,43 m). Peta pa je bila Nastja Gherlani, hči slovenskega trenerja Iva Gherlanija. Nastja je dosegla znakmo 33,34 m. V hitri hoji se je na petkilometrski progi Fabio Ruzzier uvrstil na 3. mesto. Na najvišjo stopničko je stopil perspektivni tržaški hitrohodec 19-letni Alessio Wruss (Marathon), ki je progo prehodil v času 20:53 in s tem izboljšal deželni rekord. Drugi je bil prav tako 19-letni Giovanni Limoncin. 56-letni Ruzzier (Atletica Gorizia), ki bo prihodnji teden nastopil na veteranskem svetovnem prvenstvu na Finskem, je prišel čez cilj v času 24:17. V ženski konkurenci je slavila zmago Elisa Raia (25:19).

Pri Poletu se vsakič spomni na Tanjo Romano

V sredo je Poletova kotalkarica Tanja Romano osvojila še en naslov, zlato medaljo na Svetovnih igrah na Tajvanu, na katerih se je preizkusila prvič. Po prihodu domov so ji ob domačem kotalkališču pri openskem Poletu na Pikelcu na Opčinah pripravili prijeten sprejem. **Na posnetku:** Tanja Romano s Poletovimi kotalkaricami, trenerji in odborniki.

V SPOMIN - Bojan Pavletič je bil gotovo ena izmed najuglednejših povojnih osebnosti naše skupnosti v Italiji

Bojan Pavletič, načelen, skromen in velik vizionar

Bralci našega dnevnika naj mi ne zamerijo, če sem napisal ta prispevek o Bojanu Pavletiču preveč »osebno«. Toda Profesor, kot smo ga vsi spoštljivo imenovali, je krepko zaznamoval mojo športno in časnikarsko pot. In prepričan sem, da ga bo tudi ogromno drugih, mlajših in starejših, ohranilo v hvaležnem spominu, saj je bil za vse vzor načelnega človeka, velikega pedagoga in organizatorja.

Bojan Pavletič je bil gotovo ena izmed najuglednejših povojnih osebnosti naše skupnosti v Italiji. »Bil je oče našega povojnega športa«, naslednik velikih mož Sokola, vizionar, ki je s Slovenskimi športnimi igrami, z ustanovitvijo Bora, z mogočno manifestacijo STEDO, s Športno šolo, Dospom odločilno pripomogel, da se je naša telesna kultura uveljavila ne samo pri nas, temveč v državnem, evropskem in tudi svetovnem merilu.

Z žensko ekipo do A lige

Prvič, ko sem spoznal Pavletiča, je bilo leta 1961, ko sem se iz Doberdoba preselil v Trst. Bil je naš profesor telesne vzgoje. Že ob prvem stiku me je ta oseba prevzela zaradi njegove lepe slovenščine, jasne razlage. Takoj mi je bilo jasno, da stoji pred mano oseba širokih pogledov in predvsem velikega znanja na področju telesne kulture in športa sploh.

Že kot študent sem v tistih letih zahajal na Stadion Prvega maja, ki je nato postal moj drugi dom. Šel sem gledat tekme Borovih odbojkarjev in deklet, ki jih je treniral prav naš profesor Pavletič.

Borove odbojkarice verjetno niso bile atletsko najboljše postavljene, bile pa so izredno požrtvovalne, delavne, trdožive, prave prijateljice na igrišču in zunaj njega. Pavletič odbojgarsko, kot je sam večkrat priznal, ni bil velik strokovnjak, je pa znal v ekipi ustvariti tako vzdušje, da so igralke dosegle skoraj nemogoče rezultate in da so si celo prislužile nastop v italijanski ženski A ligi.

Pavletičevo vodenje ekipe med treningi in tekmami je bilo v skladu z njegovim značajem: bil je vedno umirjen, nikdar ni okregal svojih igralck, za vsako je našel ustrezno in spodbudno besedo. Večkrat se je med »time-outi« tudi pošalil, tako da je pri puncah vzbudil smeh in dobro voljo. Vedel je, kdaj je treba igralke pomiriti, kdaj in kako jih motivirati.

»Biti trener je velik križ, trener ženskih ekip pa je dvojni križ ...«, se je večkrat pošalil Pavletič, ki pa je svoje punce imel zelo rad, kot so ga tudi one imele neizmerno rade.

Nadja Švab, ena izmed igralck tiste zlate Borove generacije in z zelo dobrim zgodovinskim spominom, mi je večkrat pripovedovala, kako so na Pavletičev rojstni dan premagale nespornega favorita za zmago, ekipo Virtusa iz Ravene.

»Igrale smo v Mestrah eno od kvalifikacijskih tekem za prestop v A ligo proti Virtusu iz Ravene. Prvi set smo dobile, drugega pa izgubile. V tretjem smo že izgubljale z 8:14. Takrat je Pavletič prosil za time-out in nam dejal: »Punce naredile ste vse, kar je bilo v vaših močeh, več se ni dalo napraviti.« Tedaj se je oglasila Nada Miot in dejala: »Profesor, obljubile smo vam, da za vaš rojstni dan vam posvetimo zmago. Vrnile smo se na igrišče, metale smo se za vsako žogo, reševale nemogoče situacije. Osvajale točko za točko in na koncu zmagale s 16:14. Ko smo stopile do Pavletiča, smo se vse razjokale. Pavletič nam ni rekel ničesar, videti pa je bilo, da je bil ganjen in neizmerno hvaležen.«

Nadja je še nadaljevala: »Pavletič nas je na treningih in tekmah tako motiviral, da smo vedno dale vse

od sebe. Naše najmočnejše orožje je bila obramba, saj smo 'pobirale' tudi nemogoče žoge. Pavletič nam je vedno pravil, da z obrambo lahko premagaš tudi najboljši napad. Ko v obrambi prestrežeš, eno, dve tri žoge, potem bo napadalec gotovo zgrešil. In to se je tudi skoraj vedno dogajalo,« je še dodala Nadja, ki bi lahko o Pavletiču pripovedovala ure in ure.

Ko sem tista leta prisostvoval tekmam naših punc, so gledalci in trenerji nasprotnih ekip večkrat skoraj resignirano ugotavljali: »Ma te borovke so prave 'škovacere', žoge enostavno ne moreš spraviti na tla.«

In ko sedaj gledam na raznih igriščih, in to v vseh sportih, kako trenerji vpijejo, rjovijo, se razburjajo nad sodniki in celo nad svojimi igralci in igralkami, ne morem mimo ugotovitve, da se da tudi z lepo besedo, umirjenim vedenjem doseči marsikaj več. Kot je to pokazal Pavletič.

Njegovi organizacijski biseri

Ko sem zahajal na Stadion, so bili že v teku Slovenski športni dnevi in športne igre, ki jih je Pavletič v svojem uvodu v Veliki knjigi SŠI takole označil: »Če odmislimo množične politične manifestacije v prvih mesecih in letih po drugi svetovni vojni, lahko brez zadrege rečemo, da tako množičnega gibanja, kot ga je šport spodbudil leta 1958 in kasneje, odtlej zamejski Slovenci nismo več imeli. Vsakoletni športni dan, ki se je skozi športni teden razvil v Slovenske športne igre, je bil začetnik dogajanja, ki je v tolikšni meri polariziralo našo mladino, pa tudi starejše, da segajo njegovi sadovi vse do današnjih dni, čeprav je v vedenju mladih rodov zavest o tem že dokaj blede.«

In res Slovenske športne igre, ki so bile eden od Pavletičevih organizacijskih biserov, so bile za več naših generacij edinstvena in nepozabna izkušnja. Tedaj skoraj ni bilo zamejca, predvsem na Tržaškem, ki bi ga ne zajela mrzlca tedn Iger. Vsi smo tekmovali, športniki in ne: igrali smo nogomet, odbojko, košarko, namizni tenis, tekali, skakali, plaval, telovadili, balinali, se celo preizkusili v avtomogimkani in ruskem kegljanju, strelja-

nju. Zagrizeno smo se vrgli v boj za točke, centimetre. Tekmovalnost med društvi je bila na višku. Priča smo bili pravemu eksodusu naših vasi v mesto, na Stadion Prvega maja.

Za vodenje take mase ljudi je bila potrebna mogočna organizacija tako v mestu kot po vaseh. In prav ta

Ena od Pavletičevih odlik je bila prav ta, da je zaupal mladim. Sam si je prevzel marsikatero kritiko tudi za napake mlajših organizatorjev, izključno njim pa je pripisoval zasluge za uspehe.

Enako je veljalo za drugo mogočno manifestacijo STEDO, ki si jo je zamislil Pavletič in ki je politično mobilizirala vse Slovence v Italiji od Benečije do Milj. Enako za druga dva njegova organizacijska bisera: Športno šolo in DOSP. Bil je med najzaslužnejšimi za vse te pobude. Za organizacijo teh množičnih manifestacij je prepotoval sto in sto kilometrov, pisal, telefoniral, sestavljal urnike, organiziral prevoze, prepričeval ravnatelje. Pri vsem tem pa se nikoli ni postavljaval v ospredje.

O tem sem se lahko prepričal, ko sem v kupu stotine slik, ki jih imam v arhivu, iskal tiste, na katerih naj bi bil tudi Pavletič. Z začudenjem pa sem ugotovil, da jih je zelo malo s Profesorjem v prvem planu.

Zakaj ni sprejel Bloudkove nagrade?

Pavletič ni rad sprejemal nagrad in priznanj za svoje delo in trud. Kar precej prahu pa je leta 1987 dvignila »afera«, ko je odklonil Boludkovo nagrado, to je najvišje športno priznanje, ki jo vsako leto podeljujejo v Sloveniji. Nagrado so Pavletiču podelili z naslednjo utemeljitvijo: »Za razvoj telesne kulture med Slovenci na Tržaškem. Rojen v Trstu, med obema vojnama živel v Jugoslaviji, 1951 se vrnil v Trst. Aktiven smučar, košarkar,

vo neprecenljivo delo, temveč nagrada za ves naš šport.

Sicer je bil Pavletič med drugim deležen številnih priznanj, med temi tudi: Zveze pedagogov telesne kulture SRS, Odličja boja in dela SKGZ (tudi tega ni sprejel), Ordena viteza Republike Italije za delo v šoli, nagrade Zavoda Sport@mediji Republike Slovenije.

Ko sem ga vprašal, kako to, da je leta 2006 nagrado Zavoda Sport@mediji R. Slovenije sprejel, Bloudkove nagrade pa ne, se je pošalil: »Kaj hočeš, staramo se in popuščamo ...«

O časnikarju in publicistu

Imel sem veliko srečo, da sem bil v raznih obdobjih njegov delovni kolega na Primorskem dnevniku več kot dvajset let. Z njim se si lahko pogovarjal o vsem: o kulturi, politiki, glasbi, mednarodnemu dogajanju, zgodovini in seveda o športu.

Ljubil je slovenski jezik, ga stalno negoval. Za vse nas, vsaj v športni redakciji, je bil pravi mentor, učitelj slovenskega jezika. Njegove opazke na naše napake pa so bile vselej omikane in predvsem utemeljene. Vsakič, ko smo bili v dvomu, kako naj uporabimo to ali ono besedo, ta ali oni stavek, nismo, kot bi sicer morali, pogledali v pravopis, smo za mnenje vprašali Pavletiča. On pa nam je vedno, čeprav je pisal članek ali sestavljal stran, prijazno odgovoril.

Imel sem tudi veliko čast, da sem skupno z njim in z Mariom Magajno napisal Veliko knjigo Slovenskih športnih iger. Knjiga je obsegala skoraj 470 strani. Če pa bi v knjigo zapisali vse

Borova ženska ekipa (leta 1961) s trenerjem Bojanom Pavletičem, prvim z desne stoje

je bil eden od Pavletičevih ciljev, ko si je zamislil te Igre: ustvariti kader odbornikov, organizatorjev, trenerjev in seveda tekmovalk in tekmovalcev, ki bi bili jamstvo za bodočo dejavnost našega športa. Nastalo je tako več društev, ki so nato dosegala rezultate, ki nam jih zavidajo tudi na vsedržavni ravni.

Spominjam se, kako me je Pavletič med igrami zadolžil za organizacijo nogometa in nato košarke. Star sem bil le 17-18 let. Izročil mi je papirje z imeni igralcev in ekip. Sestaviti sem moral pare in urnike raznih tekem. Na Stadionu in nato doma sem se mučil pri sestavi urnikov, medtem pa sem tudi nastopal, čistil dvorano itd. Kot jaz je bila cela armada »malih« in mladih organizatorjev, ki so si na teh Igrah nabirali izkušnje za bodočo trenersko in odbojniško pot.

trener ženske odbojgarske ekipe, ki je nastopala v 1. italijanski ligi, pobudnik športnih iger slovenske mladine v zamejstvu, gonilna sila pri ustanavljanju športnega združenja Bor, prvi predsednik krovne organizacije slovenskih športnih društev v Italiji. Nagrado je odklonil.«

Zakaj? Svoj odklon je Pavletič utemeljil z dejstvom, da skoraj vsi naši politiki in vse organizacije niso priznali naši telesni kulturi mesta, ki si jo med Slovenci v Italiji zasluži. Ta odklon naj bi bil protest za tako ravnanje pri nas, našim družbeno političnim ljudem pa v razmislek, da si naš šport v zamejstvu zasluži večje priznanje.

Osebnost se s Pavletičevim ravnanjem nisem strinjal. Spoštoval pa sem njegovo odločitev. Mnenja sem bil, da je bila Pavletičeva Bloudkova nagrada priznanje ne samo za njego-

Pavletičeve spomine in pričevanja, bi tudi obširna enciklopedija ne bila dovolj. Sicer pa je stalno poudarjal: »Pa koga vraga zanimajo moji spomini.« In ko sem ga vprašal, naj za naslovnico o sebi napiše kurikulum, je v »značilnem Pavletičevem slogu« zapisal: "Bojan Pavletič, letnik 1928, je v Trstu deloval kot športni pedagog ter časnikar pri RAI, Primorskem dnevniku in nekaj časa pri TV Koper-Capodistria. Po mladostnem aktivnem ukvarjanju s športom, zlasti s smučanjem in planinstvom, se je posvetil aktivizmu na tem področju. Izdal je nekaj publikacij z razno tematiko. Z delom nadaljuje kot upokojenec.« Jaz pa sem pripisal: »Za svoja dela je dobil razna priznanja.«

Vsega štiri vrstice in pol. To je bil Bojan Pavletič, skromen, a izreden človek.

Branko Lakovič

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20

Tv Kocka: Igrajmo se po starem - Telefon

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Film ESTRELLITA - režija Metod Pevec, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00

Aktualno: Quello che

6.30

Nad.: Incantesimo

7.00

Aktualno: Sabato & Domenica Estate

9.25

Aktualno: Easy Driver Speciale Estivi

10.00

Aktualno: Linea verde Orizzonti Estate

10.30

Aktualno: A Sua immagine

10.55

Prenos sv. maše

12.20

Aktualno: Linea verde Estate

13.10

13.40, 15.45 Šport: Pole Position

13.30

23.30 Dnevnik

14.00

Avtomobilizem: F.1 - V.N. na Madžarskem

16.30

Dnevnik L.I.S.

16.35

Film: La fattoria del destino (dram., Nem., '07, r. O. Dommenget, i. U. Buschhorn, J. Horst)

18.05

Nan.: L'ispettore Derrick

19.05

Nan.: Il commissario Rex

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.40

Variete: Supervarietà

21.30

Nan.: Provaci ancora Prof 3

23.30

Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.35

Aktualno: Oltremoda Reloaded

6.00

Variete: Videocomic

6.15

Aktualno: L'avvocato risponde estate

6.25

Aktualno: Inconscio e magia psichiche

7.00

Nan.: Girlfriends

8.00

9.00, 10.30, 13.00, 20.30 Dnevnik

8.20

Nan.: Le cose che amo di te

8.40

Nan.: The class - Amici per sempre

9.05

Variete: Cartoon Flakes

10.00

Avtomobilizem: V.N.2 na Madžarskem

11.30

Film: Un'amica per mia figlia (triler, ZDA, '99, r. G. Goodell, i. M. Baxter, D. Scarwid)

13.30

Aktualno: Tg2 Motori

13.40

Vremenska napoved

13.45

Aktualno: Sereno variabile estate

14.30

Kolesarstvo: Tour de France 2009, 21.a etapa

17.50

Risanke

18.00

Dnevnik in vremenska napoved

18.05

Šport: Numero Uno

18.25

Nan.: La complicata vita di Christine

18.55

Šport: Plavanje, SP iz Rima

21.05

Film: **Bandidas** (western, Fr./Mehika/ZDA, '06, r. J. Roenning, i. P. Cruz)

22.35 Nan.: Life on Mars
23.35 Šport: Domenica sportiva estate

6.00

Aktualno: Fuori orario

7.00

Aspettando è domenica papà

7.50

E' domenica papà

8.55

Vaterpolo, SP iz Rima

12.30

Dnevnik, šport in vremenska napoved, sledi Agenda dal Mondo

13.35

Aktualno: Speciale Premio Amalfi

14.00

19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.30

Aktualno: Tg 3 Saluteinforma

14.45

Dnevnik L.I.S.

14.50

Aktualno: Tgr - XXXVI Premio Flaiano

15.30

Plavanje - Svetovno Prvenstvo

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

19.00

23.10 Deželni dnevnik

20.00

Variete: Blob

20.20

Aktualno: Pronto Elisir

21.00

Dok.: Alle falde del Kilimangiaro

23.25

Film: L'aria salata (dram., It., '06, r. A. Angelini, i. G. Pasotti, G. Colangeli)

0.55

Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.15

Nan.: West Wing - Turtli gli uomini del presidente

6.55

Dnevnik: Pregled tiska

7.25

Aktualno: Super Partes

9.20

Dokumentarec

9.50

Sveta maša

11.00

Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik in prometne informacije

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

Dnevnik in vremenska napoved

14.05

Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

14.40

Film: Gli sposi dell'anno secondo (kom., Fr., '71, r. J.P.Rappeneau, i. J.P.Belmondo)

15.15

17.20, 22.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

16.35

Film: Ursus nella valle dei leoni (pust., It., '62, r. C.L.Bragaglia, i. E. Fury)

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

19.35

Nan.: Commissario Cordier

21.30

Film: Maigret e l'ombra cinese (krim., Fr., '04, r. C. Nemes, i. C. Boisson)

23.15

Film: I figli della guerra (dram., Meh./ZDA, '04, r. L. Mandoki, i. C. Padilla, L. Varela)

6.00

Dnevnik - Prima pagina

7.55

Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik

8.35

Dokumentarec

9.50

Nan.: Finalmente arriva Kalle

10.50

Aktualno: Giffoni Experience

11.00

Film: Pantaloncini a tutto gas (kom., It./Fr./Nem., '02, i. S. Callow)

12.20

Dnevnik - kratke vesti in morske vesti

13.00

Dnevnik, vremenska napoved in Okusi

13.40

Nan.: Elisa di Rivombrosa - Parte seconda

14.50

Film: 4 amiche e un paio di jeans (kom., ZDA, '05, r. K. Kwapis, i. A. Tamblyn, A. Ferrera)

16.45

18.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

17.50

Film: Big - Grande (kom., ZDA, '88, r. P. Marshall, i. T. Hanks)

20.00

Dnevnik in vremenska napoved

20.40

Variete: Paperissima Sprint (v. J. Moreira in Gabibbo)

21.20

Nan.: I Cesaroni (kom., It., '07, r. F. Vicario, i. C. Amendola, E.S. Ricci, M. Tortora, E. Alvigini)

23.30

Variete: Zelig Off

0.30

Nan.: Damages

1.30

Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.00

Aktualno: Super Partes

7.50

Risanke

11.15

Variete: Anteprema »Look of the year«

11.50

17.30 Šport: Fuori giri

12.25

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

13.00

Motociklizem: VN Velike Britanije, 125cc., sledi 250cc.

19.00

Nan.: Un ciclone in famiglia 2

20.45

Film: Colpo grosso al Drago Rosso (akc., ZDA, '01, r. B. Ratner, i. J. Chan, C. Tucker)

21.40

Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

22.40

Nan.: Standoff

7.05

Film: Gangsters in agguato

9.30

Šport: Super Sea

10.05

Musa Tv

10.45

Rotocalco ADNKronos

11.05

Saul 2000 - Ripartire da Damasco

12.00

Prenos sv. maše

12.25

Dok.: Borgo Italia

12.50

Videomotori

13.05

Aktualno: Village

13.35

Aktualno: Antichi palazzi nel FVG

14.00

Camper magazine

14.30

Campagna amica

15.05

Koncert: Le sinfonie di Mozart

16.15

Nan.: Shaka Zulu

17.30

Risanke

19.30

Glasb. nan.: 2Ge+her (i. N. Bastian, M. Cuccione, K. Farley)

20.10

Ritmo in tour

20.30

Šport: Sport Estate

20.50

Film: Pasqualino Cammarata (kom., It., '73, r. M. Amendola, i. A. Giuffrè, A. Flori, N. Davoli)

22.25

Glasb.: Palco, gli eventi in Tv

22.50

Miti e leggende di Trieste e dintorni

23.10

Aktualno: Incontri al caffè de la Versiliana

0.25

Film: Attenzione (dram., It., '85, r. G. Soldati, i. S. Sandrelli, B. Cross, A. Sandrelli)

6.00

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

7.30

Film: Era lei che lo voleva (kom., It., '53, r. M. Girolami, G. Simonelli, i. W. Chiari)

9.10

Aktualno: La settimana

9.30

Film: I colpevoli (dram., It./Fr., '55, r. T. Vasile, i. I. Miranda, C. Ninc-hi)

11.15

15.30 Šport: Superbike, V.N. Češke

13.00

20.00 Dnevnik

13.30

Film: I normanni (pust., It., '62, r. G. Vari, i. C. Mitchell, F. Bettoja)

16.35

Film: Anatomia di un omicidio (dram., ZDA, '59, r. O. Preminger, i. J. Stewart, L. Remick)

17.50

Film: Diritto di cronaca (dram., ZDA, '82, r. S. Pollack, i. P. Newman, S. Field)

20.30

Resničnostni show: S.O.S. Tata

21.30

Dok.: Missione natura (v. V. Venu-to)

23.45

Aktualno: Reality

0.40

Šport: Sport 7, sledi Nočni dnevnik

7.00

Ris. Nan.: Živ Žav

9.45

Otr. serija: Mulčki

10.20

Dok. nan.: Zgodbe iz divjine

10.50

Prisluhnimo tišini

11.20

Ozare (pon.)

11.25

Obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

22.30 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15

Festival Vurberk 2009

14.50

Prvi in drugi (pon.)

15.15

Film: Jaguar (pon.)

17.00

Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15

Koncert: Etno večer Zorana Predina (pon.)

18.10

Bilo je...

18.25

Žrebanje Lota

18.40

Risanke

18.55

Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.20

Zrcalo tedna

19.55

Film: Pod njenim oknom

21.25

Legende velikega in malega ekrana

23.00

Dok. film: Šrilanka, med rajem in peklom

23.55

Film: Kako sem dobil vojno (pon.)

1.40

Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 26.7.1991

2.10

Dnevnik (pon.)

2.30

Dnevnik Slovencev v Italiji (pon.)

6.30

1.05 Zabavni infokanal

9.10

Skozi čas

9.20

Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 26.7.1991

9.50

Mozaik (pon.)

10.20

37. Mednarodni folklorni festival Beltinci

10.40

Ciciban poje in pleše

12.30

Med valovi

13.00

Slovenski magazin (pon.)

13.30

Dok. serija: Zdravje v Evropi

14.50

10. Mednarodno zborovsko tekmovanje Maribor 2009

16.15

Tv priredba predstave Šentjakobskega gled. v Lj: Krčmarica Mirandolina (C. Goldoni)

17.55

Plavalno SP v Rimu, prenos

20.00

Dok. serija: Sanjska potovanja - Bolgarija

20.50

Lit. nan.: Pri Maupassantu

21.50

Nad.: Pokvarjena dekleta (pon.)

22.40

Na utrip srca

22.45

Plesna glasba zgodnjega 17. stoletja

23.35

Dok. film: Klavirki blues (pon.)

13.45

Dnevni program

14.00

Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.10

In orbita

14.40

Arhivski posnetki športnih prenosov: rokomet, Cimos Koper - Celje P.L.

16.20

Folkest v Kopru

17.15

Srečanje z...

18.00

Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

19.00

22.35, 0.25 Vsedanes - Tv dnevnik

19.20

Šport

19.25

AlterEco

20.00

Vesolje je ...

20.35

Istra in...

21.05

Srečanja v skupnosti Italijanov

21.45

Dok. oddaja: Mahatma

22.50

Plavalno SP v Rimu, prenos

23.50

Istra skozi čas

0.40

Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

9.00

0.30 Videostrani

16.00

Hrana in vino

17.00

Kasaške dirke (pon.)

18.00

Duhovna misel (pon.)

18.15

Tedenski pregled (pon.)

18.30

Mladinski kviz: Če me spomin ne vara (pon.)

19.15

IRC, prenos dirke

19.30

S polnim plinom

20.00

Razgledovanje (pon.)

20.30

Najstniški FENS 2009 (pon.)

21.30

Spomini borcev

22.30

Film: Posel za tujca

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotiček; 11.15 Naborna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Prazničnih sedem not; 15.00 Z naših prireditvev; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Pesniški večer z Vladom Keršlinom; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijski nasvet; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Radio je živ; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 16.15-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozele-nih; 22.30 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Gradovi na Slovenskem; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Pop-evki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 14.20 Obvestila; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Po-

pevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Sv. maša; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Vokalno instr. glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Pred vami je lep družinski teden. Čeprav vas čaka nekaj izzivov tudi na delovnem mestu, se boste znali umiriti in poskrbeti tako za svoje dobro počutje kakor tudi za počutje svojih bližnjih.

BIK 21.4.-20.5.: Včasih preveč govorite, pozneje pa razmišljate, ali morda s svojimi besedami niste koga prizadeli. Nikoli ni prepozno za opravičilo, pa čeprav niste mislili nič slabega.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Na delovnem mestu imate tihega zaveznika na vplivnem položaju. Izborili si boste boljše delovne pogoje, za kar vam bodo hvaležni tudi sodelavci, ki bodo prav tako deležni izboljšav.

RAK 22.6.-22.7.: Prihodnji teden si vzemite veliko časa za užitek, sprostitev in zabavo. Skrbi bodo izpuhtele v zrak in zaživele boste kot že dolgo ne. Odprite vsa čutila: glejte, poslušajte, čutite...

LEV 23.7.-23.8.: Naredite si dober finančni plan, preden se lotite novih denarnih vlaganj. Pred vami so večje naložbe, oziroma denarne transakcije, ki vam lahko prinesejo materialno blagostanje.

DEVICA 24.8.-22.9.: Postaliboste odločni in borbeni. Vse kar ste dolgo zadrževali v sebi, bo prišlo na plan. Nikar se preveč ne petelinite, s tem ne boste pustili najboljšega vtisa.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Razmere na delovnem mestu se počasi umirjajo. Končno boste lahko bolj sproščeno zadihali in si vzeli več časa zase. Potrebovali boste veliko tišine in miru, da se osredotočite nase.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Zadnje čase res znate uživati. Zadovoljni ste s seboj, kar se vam pozna na vseh področjih. V prihodnjem tednu si boste pridobili tudi nekaj naklonjenosti nadrejenih.

STRELEC 23.11.-21.12.: Letošnji dopust vam bo napolnil energijske zaloge. Dela se boste lahko lotili v dvojno mero navdušenja in delovne vneume. Uživali boste v prostih trenutkih.

KOZOROG 22.12.-20.1.: S partnerjem se bosta veliko pogovarjala, pa bolj malo dogovorila. Včasih so potrebni tudi nekoliko bolj naporni pogovori, da se vzpostavi raven zaupanja in razumevanja.

VODNAR 21.1.-19.2.: Vaše delovno področje je zadnje čase zelo raznoliko in razgibano. Omo-goča vam, da širite svoja obzorja ter da osebnostno rastete. Zadovoljni ste, kot že dolgo ne. Denar: dobro!

RIBI 20.2.-20.3.: Zvezde so vam naklonjene. Znali boste uživati življenje. Morebitne spremembe vam bodo dobro dele. Poskrbele bodo, da na novo zaživite, globoko vdihnete in se zbistrite.

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Magnifico - The land of cham
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Nan.: 14° Distretto
11.30 17.00, 20.00, 23.25 Dnevnik
11.35 17.10 Vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Verdetto finale
15.00 Nan.: Un medico in famiglia 5
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena (v. Pupo)
20.30 Variete: Supervarietà
21.20 Nan.: Ho sposato uno sbirro (It., '06, i. F. Insinna)
23.30 Dok.: Un viaggio in America Latina
0.30 Nočni dnevnik

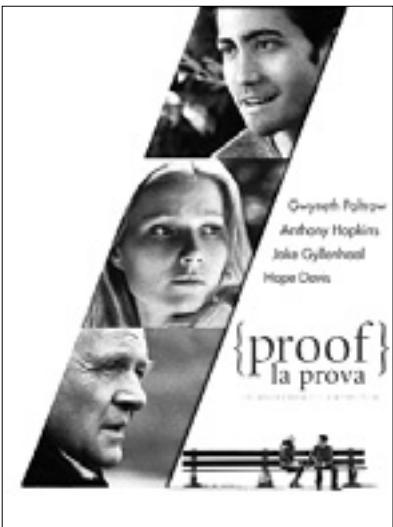
6.00 Variete: Videocomic
6.15 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.25 Dokumentarec
6.50 13.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Aktualno: Sorgente di vita
7.30 Variete: Cartoon Flakes
10.40 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.25 Nan.: Orgoglio (It., '03, i. E.S. Ricci)
13.00 Dnevnik in rubrike
13.45 Aktualno: Tg2 Sì, viaggiare
14.00 Nan.: 7 vite
14.25 Nan.: Numb3rs
16.00 Nan.: Alias
16.40 Nan.: Special Lost
17.25 Nan.: Due uomini e mezzo
17.50 Risanke
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
18.55 Plavanje - Svetovno Prvenstvo iz Rima
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Lost
23.25 Nočni dnevnik
23.40 Variete: Stracult

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: Cult Book
8.20 Aktualno: Big - La via del cuore, la via della ragione
8.55 Šport: plavalno SP v Rimu - vaterpolo (ž)
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.45 Šport: plavalno SP v Rimu - vaterpolo (ž), plavanje
15.00 Dnevnik - kratke vesti
18.55 Vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob Moon Walk 1969-1999
20.15 Nan.: Wind at My Back
20.35 Nad.: Un posto al sole d'estate
21.05 Dnevnik
21.10 Variete: Circo Massimo Show
23.15 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
23.55 Film: Bellissime 2 (dok., It., '06, r. G. Gagliardo)

6.00 Nan.: La grande vallata
7.30 Nan.: T. J. Hooker
8.30 Nan.: Miami Vice
9.20 Nad.: Vivere

10.20 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan: Doc
12.25 Nan.: Distretto di polizia 5
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Sessione pomeridiana del tribunale di Forum
15.10 Nogomet: Milan - Inter
16.30 Film: Buongiorno, Miss Dove! (dram., ZDA, '55, r. H. Koster, i. J. Jones, R. Stack)
17.05 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Nikita
21.10 Nad.: L'onore e il rispetto
23.00 Aktualno: Top secret
0.00 Pregled tiska

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.30 Nan.: Finalmente soli
9.00 Film: Misa dei lupi (dram., Švedska, '03, i. K. Jansson)
10.00 15.40, 22.10, 0.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nan.: Cento Vetrine
14.45 Film: L'ambizione di Eva (kom., Nem., '07, r. T. Nennstiel, i. A. Kling, H. Baum)
16.35 Nan.: Carabinieri 6
17.35 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Sarabanda (v. T. Mammucari)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.10 Film: The Illusionist - L'illusionista (dram., ZDA, '06, r. N. Burger, i. E. Norton, P. Giamatti)
23.15 Film: Proof - La prova (dram., ZDA/V.B., '05, i. G. Paltrow)

6.05 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.00 Nan.: Hercules
8.00 13.40, 17.50 Risanke
9.50 Nan.: Young Hercules
10.20 Nan.: Xena - Principessa guerriera
11.20 Nan.: Baywatch
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Dawson's Creek
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: The Sleepover Club
17.25 Nan.: Superman
19.25 Nan.: Love Bugs 3
19.40 Nan.: Buona la prima
20.15 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Variete: Mai dire candid
22.45 Variete: The Look of the Year
0.30 Aktualno: Pokerlmania

7.00 8.35, 13.30, 16.45, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Dok.: Guatemala
8.10 Storie tra le righe
8.50 Koncert: Le sinfonie di Mozart
11.25 Camper Magazine
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Novice - Village
12.40 Šport: Tractor Pulling
13.05 Miti e leggende di Trieste (v. L. Marsilli)
13.50 Aktualno: ...Animali amici miei
14.30 Udin e Conte
14.40 Ritmo in Tour: La tv dei viaggi
15.45 Saul 2000 - Ripartire da Damasco
17.00 Risanke

19.05 Šport: Sport Estate
20.05 Ape regina
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Aktualno: Speciale Mila camp 2009
21.15 Aktualno: Palazzi della nostra Regione
21.30 Glasb. odd.: Festival show 2009

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus Estate
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Cuore e batticuore
11.30 Nan.: Mike Hammer
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: L'ispettore Tibbs
14.00 Film: Il coraggio (kom., It., '55, r. D. Paolella, i. G. Cervi, Totò)
16.05 Nan.: Star Trek
17.10 Dok.: La7 Doc
18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
19.00 Nan.: Murder call
20.00 Dnevnik, sledi Otto e mezzo - Diario
21.10 Film: Boccaccio '70 (dram., It., '71, i. A. Ekberg, S. Loren)

23.35 Dok.: La Valigia dei sogni
0.00 Aktualno: Vie della seta

7.15 Utrip (pon.)
7.25 Zrcalo tedna (pon.)
7.40 Na zdravje! (pon.)
8.55 16.05, 18.40 Risanke
9.20 Ris. nan.: Animalija (pon.)
9.45 Žogarija (pon.)
10.10 Iz popotne torbe (pon.)
10.30 Nan.: Dogodivščine Sarah Jane
11.05 Dok. film: Operacija(pon.)
12.00 Ljudje in zemlja (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Po poteh Ushuaie
13.50 Legende malega ekrana (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Ris. nan.: Grimmmove pravljice
16.15 Lutk. nan.: Bisergora
16.30 Nan.: Hiša eksperimentov
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Glasbeni spomini z Borisem Kopitarjem
18.30 Žrebanje 3x3 plus 6
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Mednarodna obzorja: Bolgarija
20.50 Nan.: Totalna razprodaja
21.20 Oddaja o turizmu: Na lepše
22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved
23.00 Opus: Glasbena ikonografija v Kopru in Piranu
23.20 Glasbeni večer

6.30 9.00, 1.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
11.20 Sobotno popoldne (pon.)
14.00 37. Mednarodni folklorni festival Beltinci
14.20 Slovenci v Italiji (pon.)
15.10 Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 27.7.1991
15.30 Osmi dan (pon.)
16.00 Slovenski magazin (pon.)
16.25 Prvi in drugi (pon.)
17.20 To bo moj poklic
17.55 Plavalno SP v Rimu, prenos
20.00 0.45 Dok. serija: National Geographic
20.55 Dok. serija: Zakaj demokracija?

21.45 Knjiga mene briga (pon.)
22.05 Film: Hudodelci
23.35 Dok. film: Temna stran meseca, po vojne nasilne razlastitve

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FHJK - deželne vesti
14.20 Biker explorer
14.45 6. zborovski festival Koper
15.25 Dok. oddaja: Mahatma
16.15 Vesolje je ...
16.50 Istra in ...
17.20 Srečanja v skupnosti Italijanov
18.00 22.50 Športna mreža
18.35 23.20 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik
19.20 Športne vesti
19.25 Mlad. odd.: Fanzine
19.50 Potopisi
20.15 Artevisione
20.50 Plavalno SP v Rimu, prenos
22.15 Avtomobilizem
23.25 Športel
23.55 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

8.00 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 21.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Kultura
18.30 Glasb.: Med durom in molom (pon.)
19.45 Monitor
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, šport in vremenska napoved
20.30 Športni ponedeljek
22.30 Planet šport
23.30 Nad.: Jelena

RADIO
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.20 Dobro jutro: napovednik in zanimivosti; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Iz filmske zkladnice; 12.15 Trko ljudi, trko čudi; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 18.00 Mladi izvajalci; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Vtisi s poletnih prireditev; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Radio je živ; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Sotočja; 22.30 Večer brez kavča.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.
SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vre-

menska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.10 Teren; 11.00 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Lestvica RETRO; 17.10 Evrotip; 17.45 Šport; 18.00 Hip hop; 18.32 Knjižni namig; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.40 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-18.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Plesne, gledališke in glasbene variacije čedajskega Mittelfesta na temo zidov in simbola padca berlinskega zidu se bodo danes izpele z zadnjimi produkcijami letošnjega programa. Z včerajšnjo izvedbo Beethovnovе devete simfonije je zaživela na festivalu tudi himna združene Evrope, ki je sklenila enotedensko in vsestransko razmišljanje o perspektivah narodov brez meja. Petkov večer pa je obravnaval temo notranjih zidov tistih, ki ne morejo preboleti travme ene od največjih vojnih tragedij polpretekle zgodovine in duševnih pregrad, ki jih ustvarja sprejemanje lastne usode. Razbremenitev večera pa je bila zaupana pisani mešanici stilov električne različice ljudskih glasbil turške skupine Baba Zula.

DRUGA STRAN

»Vojna je končana. Kaj pa zdaj?« za lutkarja brez gledališča, najstnico brez ljubezni, oboroženega deziluzionista in prostitutko z materinskim čutom ni tolažbe za izgubljeno mladost, sanje, delo. Predstava Druga stran makedonskega dramatika Dejana Dukovskega spada v vrsto odčaranih pogledov na nepopravljive življenjske razpoke, ki so jih umetniki nekdane Jugoslovanske zveze zaupali dramskemu ali literarnemu pisanju. Z njegovim tekstom iz leta 2004 v novi uprizoritvi milanskega gledališča Litta so se z deljenimi odzivi soočili gledalci čedajskega Mittelfesta, ki so poleg ostrine prikaza štirih razklanih življenj doživeli tudi dezorientacijo učinka dramske strukture s sočasnimi prizori. Posebnost predstave je ravno v odkrivanju relacij med štirimi osebami, ki postopoma povlečejo svoje spomine in čustva iz senc preteklosti. Oder je razdeljen na dva dela in ogled, predvsem razumevanje dialogov in situacij, ki se odvijajo sočasno, z dodatnim nadgrajevanjem tretjega pripovednega nivoja projekcij v ozadju zahteva od gledalca pozornost, ki je potrebna, ko moramo sredi hrupa različnih motivacij razumeti stališča in potrebe osebe «na drugi strani». Mehanizem dramskega dogajanja je sestavljen tako, da strnjeno večglasje služi ustvarjanju vtisa o splošnem ne-lagodju, medtem ko imajo pomembnejše replike svoj prostor v ne-podvojenih prizorih ali v bolj urejenem kontrapunktu štirih glasov. Kom-

ČEDAD - Danes na programu zadnje letošnje produkcije Mittelfesta

Notranji zidovi tistih, ki ne morejo preboleti

Predstava Druga stran makedonskega dramatika Dejana Dukovskega in Dido in Enej Henryja Purcella

pleksnost komunikacijskih sredstev predstave ustreza psihološkemu stanju oseb in praznini njihove duše, v katero so se naselili le nasilje, zagrenjenost, smrt, maščevanje in odčaranje, saj ni bistveno razumeti razvoj posameznih zgodb, ki so v bolj skrajni, gledališki obliki podobne tistim mnogih predstavnikov zmedene in ranjene generacije. Seks kot edina življenjska sila in smrt kot navada, zapuščina neizbrisnih spominov sta edini motor življenjskega nagona oseb, ki bežijo od ljubezni in norosti.

Dukovski je razvil svojo dramsko pripoved o vojni na Balkanu skozi tekste, s katerimi se je uveljavil na mednarodnem gledališkem prizorišču (na primer na Bienalu v Benetkah, kjer so uprizorili njegov najbolj znani tekst «Sod smodnika») z ostro analizo o posledicah vojnih dogodkov v moderni, agresivni in emotivni govorici. Četrterica igralcev se je precej prepričljivo soočila z nelahkim izzivom dramske strukture in napetih kreacij pod režijskim vodstvom Sandra Mabellinija, ki je na meji presežka v posredovanju informacij ustvaril video podtekst o ozadju zgodbe s podobami lahkomi-selne preteklosti in kasnejših, krvavih dogodkov. Vojna v Balkanu je v določenem smislu že postala gledališki topos, ki v skrajnosti tovrstnih prikazov težko pridobi bolj univerzalno vrednost, saj gledalec sočustvuje, a se ne utegne istovetiti z nekimi skupnimi točkami in splošno sprejema vizuelno in besedno nasilje od zunaj z legitimnim vprašanjem, če je sploh možno na ruševinah take tragedije prižgati v zavesti žrtev luč možne rekonstrukcije.

DIDO IN ENEJ

Srečna publika plesne sekcije Mittelfesta, ki ima letos na voljo posebno široko paleto različnih predstav in koreografskih prijemov, se je v petek lahko zazibala ob bolj «pomirujoči», klasično zasnovani produkciji Balletto Teatro iz Turina po operi Dido in Enej Henryja Purcella. Koreograf Matteo Levaggi je postavil na oder tragično zgodbo kartaginske kraljice, ki si vzame življenje potem ko jo junak Enej zapusti in je pri tej plesni pripovedi dobil navdih v baročni estetiki, s katero je prepojeno ustvarjanje «angleškega Orfeja». Mehki gibi, ki orišejo zapletene, elegantno ukrivljene linije tolmačijo milino in umetno dekorativnost

baročne govornice ter želijo upodabljati sugestije glasbe v popolnem stilnem sozvočju. Namišljena, mitološka in idealizirana bitja so zaživela na odru v vzvišeni dimenziji popolnega čustvenega in formalnega ravnovesja poetične in ne-realistične preobrazbe tragedije. Zbori, arije in recitativi so večkrat našli smiselne povezave z razgibanimi skupinskimi prizori, z nastopom solistov ali v kiparski plastičnosti spletov dveh ali treh plesalcev, kar je dodatno potrdilo posluš koreografije predvsem do glasbene osnove.

Spajanje sodobnih in klasičnih koreografskih elementov se zrcali v inovativnih prijemih Purcellove glasbe, v njegovih presenetljivih, edinstvenih domislicah kot je trepetava uglasbitev vrinjenega prizora zamrzovanja iz opere King Arthur. Baletna uprizoritev je doživela svoj višek z zelo sugestivnim scenskim efektom, ko se je zavesa v ozadju dvignila in podrla tretjo steno odra z odprtjem v neskončno globino naravnega scenarija razsvetljenih drevov parka, kjer se je predstava odvijala.

Zadnji večer Mittelfesta se bo pričel z zadnjim poglavjem trilogije predavanj s koncertom «Glasba iz pekla», tokrat na temo skladateljev, ki so jih totalitarni režimi potisnili ob rob. V sve-tišču v Castelmonteju bo zapel pevski zbor iz Tirane, v Čedadu pa bo potekal poklon furlanski pisateljici Pii Fontana. Za praznični zaključek festivala pa bodo poskrbeli mednarodni zvezdniki ameriških in evropskih plesnih ansamblov v dvourni reviji klasikov, ki se bo pričela na trgu zraven stolnice ob 22.uri.

Rossana Paliaga

MITTELFEST - Lutkovna predstava Gigija Brunella

Ironična kritika krčenju javnih prispevkov za kulturo

Kako so Etruščani našli izhod iz krize. Lutkovna predstava namenjena odraslemu občinstvu.

Tako je Roberto Piaggio, ki je na letošnjem Mittelfestu odgovoren za to obliko umetnosti, definiral zadnjo igro Gigija Brunella, ki je bila posvečena gospodarski krizi oziroma krčenju prispevkov za kulturo. Piaggio je s svojimi sodelavci tudi napisal odprto pismo publiki, v katerem je poudaril pomen kulture in naštel vse razloge, zaradi katerih bi se tudi Italiji splačalo vanjo investirati.

Brunello, ki je v Nadiških dolinah izredno priljubljen, si je zamislil zgodbo, katere sporočilo je bilo na koncu zelo jasno: treba je investirati v kulturo, saj lahko ta na primer v obdobju gospodarske krize pomaga ljudem, da jo bolje prenašajo, oziroma da na trenutke nanjo pozabijo. Tako so navsezadnje našli izhod iz krize tudi Etruščani, kot je izvedel zajček Ginetto, ki je ob zaključku predstave končno prebral do konca zgodbo o Etruščanih. V Brunellovi igri pa je prišel do izraza povsem drugačen odnos do kulture. Delovanje gledališča je bilo odvisno od knjigovodje – krokodila, ki je počasi požrl vse, kar je bilo povezano s kulturo: zgodbe, scenografijo, lutke in tako dalje. Zaradi gospodarske krize je bila ključna beseda varčevanje: večina klasičnih lutk je zato visela v plastičnih vrečah, v predstavah pa je bila protagonist lutka, ki je lahko nase nataknila različne glave in tako odigrala več vlog. Pri tem pa kvaliteta sploh ni bila pomembna, glavno je bi-

lo potrošiti čim manj denarja. Zato je lahko v gledališču v bistvu igral kdorkoli, če je bil pripravljen igrati zastoj. Pomembno simbolično vlogo pa ima

v Brunellovi predstavi tudi Harlekin, ki je ostal brez svoje maske (pojedel jo je knjigovodja – krokodil) in se je zaradi tega takoj močno postaral.

OD JUTRI

Na slovenski obali se začenja Festiko 2009

Od jutri (nedelja, 26.julija) bo na slovenski obali veliko bolj živo, saj se v Kopru začenja Festiko 2009, s številnimi kulturnimi, umetniškimi in glasbenimi pobudami. Kot že običajno bodo dogajanja na raznih trgih v samem koprskem mestnem jedru, kjer bo možnost slediti tako gledališkim prireditvam kot številnim koncertom vseh glasbenih zvrsti. Že sam otvoritveni koncert, ki bo ob 22. uri v Taverni, je namenjen sladokuscem, saj bo nastopil pevski trio Eroika, ki je Slovenijo očaral s svojim izvrstnim izvajanjem. Jutri bo na Festiku (ob 20. uri na Ukmarjevem trgu) nastopila tudi Tamburaška skupina SKD F. Prešeren iz Boljuna.

Ponedeljek bo namenjen Swing večeru (ob 21. uri na koprskem kopalšču), medtem ko bo v torek na vrsti latino glasba s Salsa večerom (ob 22. uri v Taverni) in skupino Velvet Breakers Quartet in s plesalci. V sredo 29. 7. ob 21. uri bodo na Martinčevem trgu poskrbeli za gledališko glasbeno predstavo v spomin eni najuspešnejših jazz in blues pevk v zgodovini, Billie Holiday. Režiserka Tijana Zinajić pretresljivo prikaže čustveni svet legendarne pevke bluesa skozi njene misli in večno glasbo.

V četrtek pa bodo vsi tisti, ki so to predstavo zamudili, le lahko gledali igro Čefurji raus! (ob 21. uri v Pokrjanskem muzeju). Vstopnice za to igro so v gledališčih okoli po Sloveniji vedno razprodali. Glavni junak Marko je sin priseljencev iz Bosne. Z veliko mero humorja nam pripoveduje o življenju v ljubljanskem naselju Fužine. Opisuje težave v družini, šoli, košarkarskem klubu, z drogami, policijo in še mnoge druge. Protagonist je humoren opiso-

valec dogodkov in hkrati večš kritik, ki z ostrimi refleksijami razkriva življenje manjšinskega prebivalstva države ter odkriva stične točke in razkole med večinskim slovenskim prebivalstvom in »čefurji«. Isti dan bo ob 22. uri v Taverni prisotne kratkočasila skupina Quattroportango za ljubitelje argentinskega plesa. Taverna bo osrednje glasbeno središče z vsakodnevnimi nastopi, a prisotni bodo tudi lahko aktivno sodelovali in se učili razne plesne korake. Osrednja prireditve letošnjega Festika bo nedvomno v soboto, 1. avgusta ko bo na Ukmarjevem trgu koncertni večer, ki so ga poimenovali Rock na pomolu. Nastopile bodo same znane slovenske rock skupine: Dan D, Šank rock in Rudi & The Cool Vibes. Zelo priljubljena zasedba Šank Rock je z nedavnim singlom Ni boga napovedala prihod novega albuma, ki naj bi ugledal luč sveta konec leta, skupina Dan D pa že od začetka leta osvaja s pesmimi z nove plošče Ure letenja za ekstravagantne ptice. Rock na pomolu bo gostil tudi prvi odrski nastop novonastale zasedbe Rudi & The Cool Vibes. Pevec Rudi Bučar, ki ga v tej zasedbi spremljajo člani skupine Bluesback, se s tem projektom podaja na nova glasbena pota in se hkrati v nekem smislu vrača na stare, že pred desetletjem prehojene steze s skupino SPIRITS. Kajpak v znamenju kakovostnih rock vibracij. Vstopnice so že v predprodaji (treba odšteti 12 evrov, na dan koncerta pa še tri evre več).

Festiko se bo zaključil dan kasneje, zastor nad letošnjo izvedbo pa bo padel z zaključnim koncertom v Taverni, ko bo glasbenokulturni teden v Kopru sklenil Big Band Hrošči. (I.F.)

V PONEDELJEK

V Spilimbergu Roberto Vecchioni

V ponedeljek bo v sklopu letošnje izvedbe Folkesta v naši deželi nastopil priznani milanški kantavtor Roberto Vecchioni. Avtor številnih uspešnic (med vsemi lahko omenimo najbolj znano Samarcando, a ljubitelji tega avtorja se gotovo strinjajo, da je Vecchioni napisal celo vrsto lepših pesmi – ena nad vsemi Luci a San Siro). Koncert bo v ponedeljek, 27. julija (s pričetkom ob 21.15) na osrednjem trgu Duomo v Spilimbergu in sodi v sklop poletnih koncertov svojevrstne turneje In-Cantus. Gre za idejo dirigenta Beppeja D'Onghie, ki je želel združiti pop in klasično glasbo, avtorsko glasbo in sodobno poezijo. Vse skupaj pa je želel združiti z iskanjem nekega sporočila, ki bi lahko prešlo meje različnih kultur in tradicij. Prav zaradi tega bo Vecchionijev koncert nekaj povsem svojevrstnega, kjer pa bo prehod iz klasične na moderno glasbo zelo armoničen in učinkovit, nikoli travmatičen.

Serijski koncerti so nastali skoraj slučajno, saj je bil prvotni Vecchionijev namen omejiti število nastopov v živo le na štiri božične koncerte, ki bi jih izvedel v štirih različnih katedralah na alpejskem polotoku. A stvari so se razpletle drugače. Koncerti za Božič leta 2008 so želi tak uspeh, da se je Vecchioni odločil, da bo s takim pristopom nadaljeval tudi na poletnih nastopih, z dirigentom

Beppejem D'Onghio pa sta se tako uje-la, da sta v teh mesecih idejo še nadgradila in dosegla res kakovosten cilj.

In-Cantus bo torej pravo potovanje med klasičnimi zvoki, Vecchionijevimi pesmimi in poezijami ter poezijami drugih sodobnih avtorjev. Vecchionija bodo na tej poti spremljali člani Nu-Ork String Quinteta in čarobni glas vokalistke Ilarie Biagini, medtem ko bo Vecchioni ne samo pevec, a tudi povezovalac med raznimi točkami koncerta.

Vstopnice si lahko nabavite v predprodaji na običajnih prodajnih mestih TicketOne in tudi po internetu na spletni strani www.folkfest.com. Cena za neštevilčeno mesto je 20 € (tej vsoti treba dodati še tri evre za predprodajne pravice). (I.F.)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Trg Hortis

V petek, 31. julija ob 21.00 / Gledališka predstava: »Omini mezzì omini e ...«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Veliki trg

Danes, 26. julija ob 21.00 / Koncert: The Swingle Singers.

V četrtek, 30. julija ob 21.00 / Koncert: 60 ruggenti.

V petek, 31. julija ter 1. in 2. avgusta ob 21.00 / Festival rock.

Trg Hortis

Jutri, 27. julija ob 21.00 / Koncert: ICS Quartet, Al Castellana & Soul Combo.

V torek, 28. julija ob 21.00 / Nastopajo: Roberto Magris, Max Sornig, Drago Gajo Trio, Nah Jay-Jay Afro Jazz Band.

V sredo, 29. julija ob 21.00 / Nastopajo: Paier, Valcic duo, Fabio Jegher, Doug Webb Quartet fest. Emilio Soana.

V četrtek, 30. julija ob 21.00 / Nastop BandOrkestra 55 pod vodstvom Marca Castellija feat. Martin Lubenov, Virutrio.

MILJE

Trg Marconi

Danes, 26. julija ob 21.00 / Nastopa operno gledališče Verdi iz Trsta: »Sogno di un valzer« na glasbo Oscarja Straussa. Dirigent Stefano Furini.

■ **6. mednarodni glasbeni festival »Glasba brez meja 2009«**

Danes, 26. julija, Praprotn / Večer balkanske glasbe; Boban i Marko Marković Orkestar (Srbija), vstop prost.

V sredo, 29. julija, Kamnolom Repnič / Večer ciganske glasbe; koncert skupine Langa.

V petek, 31. julija, Praprotn / Kingston (Slovenija); Vallanzaska (Italija); Zakaman (Italija), vstop prost.

V soboto, 1. avgusta, Praprotn / Rock večer; Big Foot Mama (Slovenija); The

Grinders (Italija);Just Burning (Italija), vstop prost.

V četrtek, 6. avgusta, Kamnolom Repnič - Večer dalmatinske glasbe; koncert dalmatinske Klope Leut iz Zadra.

■ MITTELFEST 2009

ČEDAD 18.-26. JULIJA

Danes, 26. julija

Ob 11.30 v cerkvi sv. Frančiška: Stefan Stroissnig Ensemble, avstrijski godalni tercet.

Od 16.00 do 20.00 po čedajskih ulicah: »Mittelmusica«, rezijanska ljudska glasba. Nastopa skupina San Giorgio iz Režije.

Ob 18.00 na gradu Canussio: »Musiche dall'inferno - LiberArti Futurismi AntiDeologici«. Glasbeno govorna predstava. Zamiel: Marco Maria Tosolini.

Ob 18.45 v svetišču na Stari gori: Polifonični pevski zbor iz Tirane bo izvajal staro albansko versko glasbo.

Ob 18.00 na trgu P. Diacono: »Fagiolino dottore suo malgrado«, nastopa skupina Arrivano dal Mare!, v režiji Stefana Giunchija.

Ob 19.00 v gledališču Ristori: Jitka Frantova: »Moja praška pomlad«. Produkcija: Farhenheit 451 Teatro. Režija: Daniele Salvo.

Ob 20.30 v samostanu P. Diacono: Pia Fontana: »Totalni mrk«. Produkcija MittelFest2009. Režija: Franco Però.

Ob 22.00 na trgu pred stolnico: »Zvezde nove Evrope«, velika plesna predstava z baletniki raznih svetovno znanih opernih gledališč. Orkester vodi Alfonso Scarano.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana 09

Jutri, 27. julija ob 21.00, Križanke / Ruski kozaki. Plesi in pesmi skupine kozakov z območja ob Donu.

V torek, 28. julija ob 20.00, Slovenska filharmonija / Praški komorni orkester. Umetniški vodja: Antonín Hradil.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgo-

dovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Občinska umetnostna dvorana Giuseppe Negrinis, Trg Marconi 1: do 18. avgusta je na ogled antološka razstava Silvia Pecchiarija.

OPČINE

Atelier Dom Art (Dunajska cesta 17/A): do septembra, bo na ogled razstava Viviane Kljun pod naslovom »Prepovedane stolice«.

REPEN

Kraška hiša: do 23. avgusta bo na ogled fotografska razstava Zdenka Vogriča »Bila so Brda ...«. Ob priliki razstave bo na ogled tudi originalna goriška ljudska noša iz fundusa Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Odprto ob nedeljskih in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: od jutri, 27. julija (otvoritev ob 11.00), do 31. avgusta bo na ogled razstava »Sonce miru 2009«, ki je letos posvečena afriškim in brazilskim otrokom iz favelas Ria de Janeira. Na razstavi sodelujejo tudi trije afriški likovni umetniki: Ade, Mikà in Mali. Možnost ogleda od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00.

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 6. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00.

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci 2 je do 2. avgusta na ogled razstava z naslovom »Quegli anni Cinquanta. Collezioni pubbliche

e private a Trieste e Gorizia«; prost vstop od torka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na spletni strani www.fondazionecarigo.it in na tel. 0481-537111). Ob sobotah ob 17. uri in ob nedeljah ob 11. in 17. uri bodo brezplačni vodeni ogledi razstave.

KRMIN

V muzeju Teritorija v palači Locatelli, do 16. avgusta razstavljata Danilo Jejčič in Franc Dugo pod naslovom »Divergenti affinità«. Odprto od četrta do sobote med 17. in 20. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 17. in 20. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

DIVAČA

V prostorih knjižnice bo do 24. avgusta razstava »Življenje med nebom in zemljo«. Razstava predstavlja sedem območij Natura 2000, ki so bila razglašena zaradi ohranjanja ogroženih vrst ptic in je nastala v okviru Natura Primorske (PPS Interreg IIIA Slovenija - Italija 2000-2006).

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka

Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon poslovnega centra HIT (Delpinova 7a): do 1. septembra je na ogled razstava slik Nataše Gregorič. Odprto vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Grad Gewerkenegg: do 30. avgusta bo na ogled razstava Milene Gregorič »Spomini, grafike z idrijsko čipko«.

CERKNO

Cerkljanski muzej: do 23. avgusta - razstava čipk cerkljanske klekljarske sekcije Marjetica.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprto od 10.00 do 18.00.

Cankarjev dom (Galerija CD): še danes, 26. julija je na ogled razstava »Mehika pred Kolumbom«.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografski pripoved antropologa, pohodnika, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan od 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (25. 7. 2009)

Vodoravno: Amerika, Italija, kamerad, modelar, Ekipa, Arabec, G.I., ral, kapitan, POM, rek, star-ka, oda, M.O., rimesa, Urban, Jevnikar, Leada, mur, Ekar, Baer, lak, posvarilo, rabelj, lira, Ortega, Inko, era, senat, stand, M.T., Asmati, kasne, to, taborit, Amin-ta, T.Z., Enci, iskarijot, Oliver, Raul, stanarina, Tagore; *na sliki:* Magda Jevnikar.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

Dolina se počasi premika proti vzhodu, medtem ko se nad zahodno Evropo krepi območje zrnega pritiska, zaradi katerega bo vreme do torka stabilno. v torek bo dotekala nova fronta, ki bo nad Alpe prenesla nevihte.

Nad osrednjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje doteka od zahoda spet toplejši in bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.42 in zahaja ob 20.41
Dolžina dneva 14.59

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 12.25 in zahaja ob 22.59

PLIMOVANJE
Danes: ob 7.11 najnižje -47 cm, ob 14.19 najvišje 45 cm, ob 20.44 najnižje -17 cm.
Jutri: ob 1.38 najvišje 8 cm, 7.35 najnižje -33 cm, ob 14.55 najvišje 41 cm, ob 22.03 najnižje -19 cm.

BIOPROGNOZA
Krepila se bo vremenska obremenitev, z vremenom povezane težave bodo vse pogostejše, sredi dneva in popoldne bo po nižinah počutje poslabšala tudi velika toplotna obremenitev. Okrepili se bodo tudi nekateri bolezenski znaki.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja je 24,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 22 2000 m 9
1000 m 17 2500 m 7
1500 m 12 2864 m 5

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel po nižinah 9 in pol, v gorah 10.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povsod po deželi bo prevladovalo sončno vreme, zjutraj na zgornji ravnini in popoldne v hribovitem svetu bo lahko nastala kratkotrajna oblačnost. Na obali bo zjutraj pihal burin, čez dan pa zmorec.

Precej jasno bo. Zjutraj bo po nekaterih kotlinah kratkotrajna megla. Burja na Primorskem bo dopoldne ponehala. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 13, najvišje dnevne od 23 do 27 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Povsod po deželi bo jasno vreme. Po nižini bo toplo. Na obali bo pihal zmorec.

Jutri bo pretežno jasno.

VIDEM - Navdušenje na koncertu Bruca Springsteena

Mandi Udin, nasvidenje The Boss

Na tribunah in na igrišču stadiona Friuli okoli 35 tisoč poslušalcev - Njegov najbolj dovršeni koncert zadnjih let

VIDEM - Mandi Udin, zakričan pozdrav v domačem jeziku in že so strune fender kitar uvedle skoraj tri ure nepozabno glasbeno doživetje. Četrtek nastop Bruca Springsteena v Vidmu je bil glasbeno daleč najbolj dovršen koncert zadnjih let. V poletju številnih pomembnih dogodkov je bil prihod The Boss-a v našo deželo izredno pričakovan. Skupaj z dunajskim nastopom na začetku meseca je bil namreč edini nastop vzhodno od Münchna, ki je v Videm privabil na tisoče mladih iz srednje in južne Evrope. Kot običajno so se navdušenci zbirali pred vhodom že od prvih jutranjih ur in več ur mirno čakali pod neizprosno soncem do odprtja vrat in

potem se na igrišču stadiona Friuli. Civilna zaščita in varnostniki so jim sproti delili vodo in jih »namakali« ter jim tako olajšali dolgo čakanje. Ko je sonce zahajalo nad Furlanijo in se je na tribunah in igrišču zbralo nekaj nad 35.000 ljudi so nekaj minut čez deveto s harmonkami zakorakali na oder kitarist Nils Lofgren in klavirist Roy Bittan in Charlie Giordano in z balado pospremili prihod na oder mita angažiranega rocka. V predelu neposredno pod odrom je bilo kakih tisoč izbrancev, ki so si s tudi enodnevnim čakanjem priborili dostop do prvih vrst. Springsteen ima odličan odnos do svoje publike, jo rad po-

sluša in ji tudi ustreže. Spored vsakega koncerta določi le dobro uro pred začetkom in tudi ta se lahko spremeni, ker na vsakem nastopu vključi nekaj skladb, ki mu jih publika sugerira s pisanimi listki. Tako se je koncert v Vidmu tudi začel. Po trikratnem Mandi Udin je pobral s srčki predanosti uokvirjen letak z napisom Sherry Darling in... one, two, three, four začel neverjetno rock veselico. Sam začetek koncerta je bil močno rockovsko obarvan. Sherry darling je vesela rock balada iz leta 1980, kateri je sledila ena med najbolj priljubljenimi Springsteenovimi pesmi, Badlands, katere tegobe in muke preprostih ljudi iz podeželja so aktualne tako danes kot pred tridesetimi leti, ko je bila napisana. Bruce je začetni triptih zaključil z balado Hungry heart, prvo polovico katere je prepustil petju dokaj uigranega večti-sočglasnega zbora videmskega stadiona. Pesmi so se vrstile ena za drugo brez prestanka. Po nekaterih skladbah zadnjega albuma Working on a dream in mogočen rock hiotv Murder Incorporated in Johnny 99 je žal spustil novinarjem najavljeno Because the night, nadomestilo pa ni bilo nič manj zanimivo: mogočno zaigrano Eddie Cochranovo Summertime blues, ki jo je v Vidmu letos prvič ponudil poslušalcem svojih koncertov.

Publika je popolnoma zasvojena in je s popolnim petjem spremljala izvajanje dobrega uigranega ansambla. Na mogočnem, a zelo preprostem odru spremljajo namreč Bruca Springsteena njegovi prijatelji, sopotniki skoraj štirideset let dolgega glasbenega potovanja. The E Street Band so del Springsteenovega življenja, koncerti brez njih niso pravi nastopi The Boss-a. Kitarista Little Steven in Nils Lofgren, bobnar Max Weinberg, basist Gary Tallent, klavirist Roy Bittan in saksofonist Clarence Clemmons so najbolj znani spremeni bend velikih glasbenikov. Njim se je pred leti pridružila še violinistka Scoozie Tyrell, lani preminulega klavirista Dannyja Federicija pa je nadomestil Charlie Giordano.

Po skoraj dveh urah in pol glasbenih pripovedi problemov delavskega razreda, veselih trenutkov preprostih ljudi, družinskih nesoglasij, želja po boljšem in uspešnem življenju, ki naj bi se tudi po njegovi zaslugi vsaj delno uresničile s prihodom Baracka Obame na čelo ameriške države ter rasističnih napadov (hit naveden - 41 shots pripoveduje o tem, kako je prede desetimi leti newyorška policija do smrti potolka mladeniča, čigar edina krivda je bila barva njegove kože) je Bruce pozdravil Videm s skladbo Born to run. To je prva velika uspešnica, s katero je leta 1975 premočno osvojil vse top lestvice. »Roje-ni za tekanje«, kot so Bruce in odrski tovariši, pa niso mogli zapustiti petintridesettisočglavo množico brez zasluženih ponovitev. Le nekaj minut premora in oddiha in znova je glasba napolnila Friuli. Polurni podaljšek je bil le dodatni čar

nepozabnemu večeru. Letos prvič v živo izvedena Born in the USA je bilo njegovo darilo temperamentu in toplini videmske publike. American Land, Bobby Jean, podaljšano verzijo hita Dancing in the dark, proti koncu katere je kot običajno iz prvih vrst na oder povlekel dekle in z njo malce zaplesal (sreča je doletela vidno ganjeno domačinko iz Maniaga) ter poslovilni Twist and Shout z vmesnimi verzijami La bamba so zapečatili za tisoče navdušencev in za našo deželo magični večer. Poznavalci pravijo, da se odnos Bruca s publiko koncerta meri s številom v tisti turneji prvič izvedenih pesmi. V Vidmu smo jih slišali kar štiri, od teh omenjeni biserček Summertime Blues in zelo poredkoma izvedeno Born in the USA. Veliko zadovoljstvo za vse in na tiho izrečen... nasvidenje Bruce, nasvidenje Videm.

Aleš Waltritsch

POLETNI FOTOUTRIP '09

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Zopet je med nami primorski pes v poletni preobleki :-)

PINKS-1